

Notulen -vastgesteld-

Vergadering van Provinciale Staten van Noord-Holland

Datum	:	28 juni 2021
Voorzitter	:	dhr. A.Th.H. van Dijk
Griffier	:	mw. K. Bolt
Contactpersoon griffie	:	mw. V. Mulder - statengriffie@noord-holland.nl

5

Aanwezig: Mw. R. Alberts-Oosterbaan (SP), mw. W. van Aniel (CDA), dhr. R.J.P. Baljeu (Fractie Baljeu), dhr. D.J. van den Berg (JA21), mw. I.A. Bezaan (PVV), dhr. M.T. Cardol (GL), dhr. J.J. Carton (PvdA), dhr. M. Deen (PVV), dhr. R.J. Dekker (FvD), dhr. J. Dessing (FvD), mw. S.S. Doevendans (PvdA), dhr. J.W. Dulfer (GL), mw. A. Er (GL), mw. G. Van Geffen (VVD), mw. A. Gielen (GL), dhr. J.P.H.M. van Gilse (VVD), mw. L. Gonggrijp (D66), dhr. J. Gringhuis (GL), dhr. G.J.W. Hartog (VVD), dhr. D.G. Heijnen (CDA), dhr. J.P. Hollebeek (PvdD), dhr. W. Hoogervorst (SP), mw. A.A.J. Jellema (PvdA), dhr. E.W.J. Jensen (JA21), mw. J.F.L. Kaamer van Hoegee (VVD), dhr. E.B. Kanik (D66), mw. A.C. Kapitein (D66), dhr. N. Kaptheijns (PVV), dhr. M.C.A. Klein (CU), mw. R.P.M. Kocken (GL), dhr. G.H.J. Köhler (JA21), mw. W. Koning-Hoeve (CDA), Ines Kostić (PvdD), dhr. S. Koyuncu (DENK), mw. C.D.M. Kuiper-Kuijpers (CDA), dhr. G.L.J. Leerink (PvdA), dhr. E.J. van der Maas (VVD), dhr. I.J.M. Mantel (JA21), mw. M.A.H. van Meerten-Kok (VVD), mw. A. Nanninga (JA21) dhr. N.A.L. Roosendaal (VVD), dhr. E.M.A. Smaling (SP), mw. W. van Soest (50PLUS/PvdO), dhr. M.C. Steeman (D66), mw. A.J.C.E. Strens (D66), dhr. K.J. Terwal (VVD), mw. J. Vastenhouw (FvD), dhr. B.L. Vink (D66), dhr. L.Hj. Voskuil (PvdA), mw. A.T.B. de Vries (PvdA), mw. N.M. van der Waart (GL), mw. T.K. van Wijnen (GL), dhr. B.G.P. de Wit (VVD), dhr. G.R. Zaal (GL), dhr. F.A.S. Zoon (PvdD)

10

15

20

Afwezig: -

	Agenda	Paginanummer
25	1. Opening en mededelingen	03
	2. Vaststelling agenda en regeling van werkzaamheden	04
	3a. Bekrachtiging besluit GS inzake opgelegde verplichting tot geheimhouding	05
	3b. Lijst geheimhouding PS	06
	4. Vaststelling notulen van de vergadering van 17 mei 2021	06
30	5. Vaststelling Strategische Statenagenda	06
	6. Vaststelling lijst ingekomen stukken	06
	7. Voortgangslijst van moties	06
	8. Voorlopig aangemerkt als hamerstuk	06
	8a. Vergaderschema 2022 (Voordracht 39)	
35	8b. Zienswijze begroting 2022 Omgevingsdienst IJmond (Voordracht 24)	
	8c. Zienswijze Eerste begrotingswijziging 2021, ontwerpbegroting 2022 en jaarstukken 2020 Omgevingsdienst OFGV (Voordracht 32)	
	8d. <i>Ontwerpbegroting 2022 en ontwerpjaarstukken 2020 Gemeenschappelijke Regeling Waddenfonds (Voordracht 36) wordt behandeld als punt 11a</i>	
40	8e. Financiële stukken recreatieschappen voor zienswijzen (Voordracht 30)	
	8f. Nieuw voorbereidingsbesluit Netuitbreiding 150kV Beverwijk-Oterleek (Voordracht 33)	
	8g. Verklaring van geen bedenkingen Windpark Westpoortweg Amsterdam (Voordracht 34)	
45	8h. Geactualiseerde Datastrategie 2021-2023 (voordracht 38)	

	9.	Jaarstukken 2020 (voordracht 22)	08
	10.	Kaderbrief 2022 (voordracht 23)	20
	11.	Visie Recreatie en Toerisme 2030 (Voordracht 28)	76
50	11a.	Ontwerpbegroting 2022 en ontwerpjaarstukken 2020 Gemeenschappelijke Regeling Waddenfonds (Voordracht 36)	91
	12.	Provinciale deelname in Regionale Ontwikkelingsmaatschappij -ROM- (voordracht 37)	96
	21.	Actualiteiten (Onder voorbehoud instemming PS)	111
55	13.	<i>Wensen en bedenkingen Verstedelijkingsstrategie MRA (voordracht 35) is behandeld op 05-07-2021</i>	
	14.	<i>Toepassen Provinciale Coördinatie Regeling project Everest Tata Steel (voordracht 26) is behandeld op 05-07-2021</i>	
60	15.	Schorsing	119

1. Opening en mededelingen

65 De **VOORZITTER**: Beste Statenleden, beste Noord-Hollanders, ik open deze online-vergadering met enige vertraging. Welkom aan de Statenleden en leden van Gedeputeerde Staten in deze online vergadering en ook welkom aan alle belangstellenden die deze vergadering via de website volgen.

Ik verzoek alle deelnemers om de microfoons te dempen en uw mobiele telefoons uit te zetten.

70 Dit is een live online-vergadering. Wees u er ook van bewust dat uw achtergrond in beeld is en dat achtergrondgeluiden worden uitgezonden.

Er zijn geen berichten van verhindering ontvangen.

75 Voorafgaand aan de vergadering heeft de griffier een presentiecheck gedaan. Er is een quorum geconstateerd. In totaal nemen er op dit moment 51 Statenleden deel aan deze online vergadering. Er kon nog geen contact worden gemaakt met mevrouw Van Soest, mevrouw Kocken en mevrouw Jellema. Mevrouw Doevendans sluit later aan.

80 Mocht u tussentijds de Statenvergadering moeten verlaten, meldt u zich dan wel af via het chatsysteem of per mail bij de griffie, zodat de stand van het aantal aanwezigen kan worden bijgehouden.

Het Reglement van Orde is aangevuld voor het online vergaderen. De informatie daarover treft u aan in het addendum dat bij de vergaderstukken is gepubliceerd.

85 Moties kunnen per e-mail worden ingediend bij de griffie, met in de cc de mede-indieners. De moties worden gepubliceerd zodra u ze officieel heeft ingediend tijdens uw bijdrage en het dictum heeft voorgelezen.

90 Vandaag wordt digitaal gestemd. Behalve als een Statenlid vraagt om hoofdelijke stemming, dan vindt die hoofdelijke stemming online plaats. Alle aanwezige Statenleden worden in beeld gebracht. Ten overstaan van het beeld kan men voor of tegen uitspreken. Het voordeel is dat dan direct rechtsgeldig kan worden gestemd. Er hoeft niet meer met briefstemming te worden gewerkt. Na de mededelingen wordt een proefstemming gehouden, om te controleren of het systeem goed werkt. Dan zullen alle regels nog worden doorgenomen met de Staten.

95 U heeft van tevoren bij de Statengriffie aangegeven bij welk onderwerp u wilt spreken.

Ik zal bij de besprekstukken, voordat ik het woord geef aan de eerste spreker de aangemelde sprekers opnoemen, zodat u dat nog kunt controleren. Het groene handje is ondertussen bekend. Als u het woord wilt voeren op een moment in de vergadering waarvoor u zich niet heeft aangemeld, bijvoorbeeld bij een ordevoorstel of een interruptie, drukt u op het groene handje dan kan ik u het woord geven.

100 Het streven is om deze vergadering rond 12:30 uur een uur te schorsen voor de lunch. Om circa 18.00 uur volgt de dinerpauze. Daarna wordt verder vergaderd. De principe afspraak is dat tot uiterlijk 23.00 uur wordt vergaderd.

105 Er is een actualiteit ingediend. Die zal op verzoek van het Presidium aan het eind van deze vergadering worden ingepland en niet op 5 juli. De voorzitter zal rond 22.00 uur vanavond het agendapunt, dat op dat moment aan de orde is, afronden en overgaan tot behandeling van de actualiteit. Dit kan betekenen dat een agendapunt moet worden doorgeschoven naar 5 juli 2021.

110 2. Vaststelling agenda en regeling van werkzaamheden

De **VOORZITTER**: Op 5 juli zal de vergadering om 10.00 uur starten. Het streven is om vandaag zoveel mogelijk agendapunten af te wikkelen.

115 De fractie van GL heeft aangekondigd hamerstuk 8d. als bespreekstuk te willen opvoeren. De fractie wil daarover een motie indienen. Het gaat over voordracht 36, Financiële stukken gemeenschappelijke regeling.

Ik zie geen bezwaren. Dan wordt agendapunt 8d. financiële stukken Waddenfonds behandeld als agendapunt 11a. Dit punt dient vandaag behandeld te worden vanwege een deadline op 2 juli. Vandaag moeten dus twee agendapunten worden afgerond, te weten 11a. en 11b, de actualiteit
120 over de datacenters.

Er zijn mondelinge vragen ingediend door de fractie van PvdD, inzake handhavingsverzoek van MOB over PAS-melders. Die zullen aan de orde komen tijdens het vragenuur in de
125 uitloopvergadering van 5 juli.

Conform artikel 48 is een actualiteit ingediend door de SP-fractie inzake datacenters Hollands Kroon. We gaan nu digitaal stemmen over het wel of niet houden van deze actualiteit. Het Presidium heeft positief geadviseerd.

De stemming over het houden van een actualiteit wordt geopend.
130 Met 36 stemmen voor en 16 stemmen tegen is het voorstel tot behandeling van een actualiteit aangenomen. Tegen hebben gestemd D66 en de PvdA. Door de VVD is verdeeld gestemd. Aan het eind van de vergadering vandaag zal de actualiteit worden behandeld.

135 Er zijn ook leden die een motie Vreemd aan de Orde van de Dag willen indienen.

Mevrouw **VASTENHOUW** (FvD): De Staten spreken al sinds de start van deze Statenperiode en wellicht daarvoor ook al, over burgerparticipatie. Het is belangrijk om dat te optimaliseren. Er gaat heel veel niet goed en er kan heel veel beter. Er was veel energie om daarmee te gaan starten. Nu wil het geval dat de werkgroep, die ermee bezig zou gaan, constant uitstel lijdt om
140 allerlei moverende redenen. Daarnaast is er onvoldoende informatie om te beoordelen hoe het nu daadwerkelijk verloopt met burgerparticipatietrajecten die al hebben plaatsgevonden. Mijn vraag aan Gedeputeerde Staten is om de werkgroep Burgerparticipatie zo snel mogelijk te laten aanvangen. Er is een uitgebreid overzicht van de laatste tien burgerparticipatietrajecten. Voeg hier alle verslagen en notities van de projecten aan toe, voor aanvang van de werkgroep
145 Burgerparticipatie.

De motie VOD wordt Forum voor Democratie samen met de fracties van PVV en 50PLUS/PvdO ingediend.

Motie Vreemd aan de orde van de dag 63/28-06-21:

150 Burgerparticipatie in beeld

De Provinciale Staten van Noord-Holland in vergadering bijeen op 28 juni 2021 voor o.a. bespreking van moties vreemd aan de orde van de dag

Constaterende dat:

- 155 - *De werkgroep Burgerparticipatie al een aantal keer is uitgesteld;*
- *Er weinig zicht is op de laatste 10 participatietrajecten vanuit de provincie;*
- *Het verzoek tot inzage in de laatste participatietrajecten een summier A4'tje heeft opgeleverd;*
- *De zoekterm 'burgerparticipatie' de afgelopen tijd in meer dan 50 documenten door de*
160 *provincie genoemd wordt;*

Van mening zijnde dat:

- *Er nauwelijks iets is veranderd op het gebied van burgerparticipatie;.*

Roept Gedeputeerde Staten op:

- *De werkgroep Burgerparticipatie zo snel mogelijk te laten aanvangen;*
165 - *Een uitgebreid overzicht te verstrekken over de laatste 10 burgerparticipatie projecten en hierbij alle verslagen en notities van de projecten toe te voegen voor aanvang van de werkgroep Burgerparticipatie;*

En gaan over tot de orde van de dag. Forum voor Democratie, PVV 50PLUS/PvdO

170 De **VOORZITTER**: De motie VOD maakt daarmee onderdeel uit van de beraadslagingen. De motie VOD zal aan het eind van de vergadering op 5 juli 2021 worden behandeld.

3a. Bekrachtiging besluit Gedeputeerde Staten inzake opgelegde verplichting tot geheimhouding.

175

De **VOORZITTER**: Er is een stuk ter bekrachtiging binnengekomen. Gedeputeerde Staten hebben op 1 juni 2021 opnieuw geheimhouding opgelegd op het onderzoeksrapport van Eiffel inzake de invordering van verbeurde dwangsommen. Een brief van Gedeputeerde Staten is bij dit agendapunt gepubliceerd. In ieder geval duurt de geheimhouding tot 1 mei 2022. Dan zal er
180 opnieuw bezien worden, of de geheimhouding voort moet duren. Indien u over de stukken wenst te spreken dan moet dat in beslotenheid gebeuren en ook in een fysieke vergadering worden geagendeerd

Gaat u akkoord met de bekrachtiging van dit GS-besluit?

185

De heer **DESSING** (FvD): Wij hebben nog een aanvullende vraag. Dat is meer een procesvraag dan een inhoudelijke vraag. We vroegen ons af of het rapport onderdeel uitmaakt van het procesdossier. Als dat het geval is, zou het dan geen onderdeel moeten uitmaken van het procesdossier voor de Rechtbank?

190 Daamaast willen we onze waardering uitspreken over de toelichting op de motivering in de vorige vergadering en dat de reden, waarom de stukken geheim zijn, wordt toegevoegd. Dank voor de inspanning op mijn bijdrage van de vorige keer.

De **VOORZITTER**: We zullen later op uw vraag terugkomen. Dank voor de complimenten.

195

Dan is met besluit nummer 25 de opgelegde geheimhouding in ieder geval ook bekrachtigd.

3b. Lijst geheimhouding Provinciale Staten

200 De **VOORZITTER**: Er zijn twee motiveringen van Gedeputeerde Staten toegevoegd bij de punten 2020-38 en 2018-03. Dat is gearceerd weergegeven op de lijst van geheime stukken. Er zijn verder geen opmerkingen door de griffie ontvangen. Verlangt iemand het woord over deze lijst? Zo niet, dan wordt de lijst ter kennisgeving aangenomen.

205 4. Vaststelling notulen van de vergadering van 17 mei 2021

De **VOORZITTER**: Er zijn tot op heden geen op- of aanmerkingen door de griffie ontvangen. Verlangt iemand daar het woord over? Zo niet, dan zijn de notulen vastgesteld.

210 5. Vaststelling Strategische Statenagenda

De **VOORZITTER**: Wenst iemand het woord? Dat is niet het geval. Daarmee is de Strategische Statenagenda vastgesteld.

215 6. Vaststelling lijst ingekomen stukken

De **VOORZITTER**: Er zijn door de griffie geen opmerkingen ontvangen over deze lijst. Verlangt iemand het woord over een van de ontvangen stukken? Dat is ook niet het geval. Dan is voor wat betreft de afdoening van de brieven conform het voorstel van het Presidium besloten.

220

7. Voortganglijst van moties

De **VOORZITTER**: Verlangt iemand daarover nog het woord te voeren? Zo niet, dan stel ik voor de lijst vast te stellen.

225

8. Voorlopig aangemerkt als hamerstuk

De **VOORZITTER**: Zojuist is besloten om agendapunt 8d te onthameren. Het Presidium adviseert in te stemmen met de hierna te noemen voordrachten en ze dan ook als hamerstuk te behandelen.

230

8a. Vergaderschema 2022 (Voordracht 39-2021)

- 235 8b. **Zienswijze begroting 2022 Omgevingsdienst IJmond (Voordracht 24-2021)**
8c. **Zienswijze Eerste begrotingswijziging 2021, ontwerpbegroting 2022 en jaarstukken 2020 Omgevingsdienst OFGV (Voordracht 32-2021)**
8d. **ONTHAMERD** (Ontwerpbegroting 2022 en ontwerpjaarstukken 2020 Gemeenschappelijke regeling Waddenfonds) Zie agendapunt 11a.
8e. **Financiële stukken recreatieschappen voor zienswijzen (Voordracht 30-2021)**
240 8f. **Nieuw voorbereidingsbesluit Netuitbreiding 150kV Beverwijk-Oterleek (Voordracht 33-2021)**
8g. **Verklaring van geen bedenkingen Windpark Westpoortweg Amsterdam (Voordracht 34-2021)**
8h. **Geactualiseerde Datastrategie 2021-2023 (voordracht 38-2021)**

245 De **VOORZITTER**: Verlangt iemand hoofdelijke stemming, of een stemverklaring?

De heer **DESSING** (FvD): Een stemverklaring bij 8f (voordracht 33). Dat is een forse investering. Het betreft onze fractie dat deze investering gedaan moet worden, omdat het vanwege 'wiebelstroom' nodig blijkt te zijn om het netwerk op deze manier te versterken. Forum voor
250 Democratie zal wel voor deze voordracht stemmen.
Voor wat betreft 8g. (voordracht 34) wordt de fractie van FvD geacht tegen te hebben gestemd.

De heer **ROOSENDAAL** (VVD): Het gaat over 8e (voordracht 30) en specifiek over Recreatieschap Twiske-Waterland. Wij gaan akkoord, maar willen daarbij aangetekend hebben dat we van mening
255 zijn dat als gemeente Oostzaan volhardt in het beperken van het verdienvermogen van het recreatieschap, zij de gemiste opbrengsten moet compenseren.

De heer **KOYUNCU** (DENK): Ik heb in de commissievergadering aan de gedeputeerde gevraagd of er bij de besluitvorming over het windpark op de Westpoortweg rekening is gehouden met de
260 komst van Havenstad. Daarop was het antwoord negatief. Dat vindt de fractie van DENK onverstandig, omdat er wel degelijk rekening met toekomstige bouwplannen moet worden gehouden. DENK wordt geacht tegen (voordracht 34) te hebben gestemd.

Mevrouw **VAN SOEST** (50PLUS/PvdO): De fractie van 50PLUS/PvdO wordt geacht tegen 8g
265 (voordracht 34) te hebben gestemd.

De heer **BALJEU** (Fractie Baljeu): Bij 8g (voordracht 34) wordt Fractie Baljeu geacht tegen te hebben gestemd.

270 De heer **KÖHLER** (JA21): De fractie van JA21 wordt geacht tegen te hebben gestemd bij Uitbreiding Westpoortweg (voordracht 34).

De heer **KAPTHEIJNS** (PVV): Een stemverklaring bij agendapunt 8g (voordracht 34). Hoewel Provinciale Staten alleen een Verklaring van geen Bedenkingen kunnen weigeren in het belang
275 van goede ruimtelijke ordening en de Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied van mening is dat

het project voldoet aan de eisen van goede ruimtelijke ordening, kan onze fractie niet instemmen met voorliggend besluit, aangezien de PVV om veel redenen tegen windturbines is.

280 De **VOORZITTER**: De agendapunten 8a. tot en met 8c. en 8e. tot en met 8h. zijn aangenomen met inachtneming van de stemverklaringen en aantekeningen die zijn gemaakt.

9. Jaarstukken 2020 (Voordracht 22-2021)

285 De **VOORZITTER**: Ik geef het woord aan de fractie van het CDA.

De heer **HEIJNEN** (CDA): Via deze weg onze dank aan Gedeputeerde Staten en de ambtenaren voor het opstellen van de jaarstukken. Het is ieder jaar weer een hele klus. De fractie is erg tevreden om te zien hoe dat proces om te komen tot die stukken en het verkrijgen van een goedkeurende verklaring van de accountant ook steeds soepeler verloopt. De informatiewaarde van de stukken neemt ieder jaar toe. Complimenten daarvoor en ga zo door.

290 De bestemming van het rekeningenresultaat ligt nog open. Die bespreken we straks bij de Kaderbrief en natuurlijk ook bij de begroting. Mijn fractie zal hiervoor, op uitnodiging van Gedeputeerde Staten, ook met enkele voorstellen komen. Inhoudelijk zijn de stukken behandeld door beantwoording van de technische vragen en de discussie in onderliggende commissie. We hebben geen aanvullende vragen. Wel zijn er twee omissies geconstateerd in de stukken, die we graag via een amendement willen repareren. Gedeputeerde Rommel heeft dit in de commissie NLG ook al toegezegd. Via het amendement kan het ook correct in de tekst worden verwerkt. Het eerste amendement gaat over de zin dat wanneer grondgebruikers niet belemmerd worden in hun mogelijkheden om hun gewassen te beschermen, de provincie geen tegemoetkoming hoeft uit te keren. Er zijn wel degelijk overal in Noord-Holland belemmeringen voor ganzenbeheer, zoals de opgelegde winterrust.

295 We willen de Jaarstukken 2020 aanpassen en de tekst op pagina 9 vervangen door de tekst zoals in het amendement staat aangegeven.

305 **Amendement 22/28-06-21:**
Jaarstukken 2020 Belemmeringen ganzenbeheer benoemd

*Provinciale Staten van Noord-Holland bijeen in vergadering op 28 juni 2021, sprekende over:
Jaarstukken 2020*

310 *Constaterende dat:*

*Op pagina 90 van de jaarstukken de volgende tekst is opgenomen:
"Wanneer grondgebruikers niet belemmerd worden in hun mogelijkheden om hun gewassen te beschermen, hoeft de provincie geen tegemoetkoming uit te keren. In veel gebieden in Noord-Holland is geen sprake van dergelijke belemmeringen. Daarom is in het coalitieakkoord opgenomen dat het eigen risico voor agrarische ondernemers bij schade door ganzen verhoogd zal worden van 5% naar 20%. De voor 2020 geplande verhoging van dit eigen risico is, zoals per brief van 4 juni 2020 aan uw*

Staten meegedeeld, iets uitgesteld en zal per 1 mei 2021 worden ingevoerd.”

320

Overwegende dat:

Er weldegelijk overal in Noord-Holland belemmeringen zijn voor ganzenbeheer zoals de opgelegde winterrust.

325

Besluit om:

De tekst in de jaarstukken 2020 aan te passen en de hierboven geciteerde tekst op pagina 90 te vervangen door de volgende tekst:

330

“Wanneer grondgebruikers niet belemmerd worden in hun mogelijkheden om hun gewassen te beschermen, hoeft de provincie geen tegemoetkoming uit te keren. In Noord-Holland is nog wel sprake van belemmeringen in de vorm van winterrust voor ganzen.

In het coalitieakkoord is opgenomen dat het eigen risico voor agrarische ondernemers bij schade door ganzen verhoogd zal worden van 5% naar 20%. De voor 2020 geplande verhoging van dit eigen risico is, zoals per brief van 4 juni 2020 aan uw Staten meegedeeld, iets uitgesteld en zal per 1 mei 2021 worden ingevoerd.”

335

Dennis Heijnen (CDA)

De heer **HEIJNEN** (CDA): Het tweede amendement gaat over het NNN-waardig agrarisch natuurbeheer binnen NNN. In de jaarstukken staat dat de Provincie eind 2022 gaat stoppen met het agrarisch natuur- en landschapsbeheer binnen het NNN. Dit is niet helemaal juist. De huidige vorm van agrarisch natuur- en landschapsbeheer (anlb) loopt eind 2022 af, maar dat betekent niet dat er geen nieuwe vormen van agrarisch natuur- en landschapsbeheer meer mogelijk zouden zijn binnen het NNN. Daarom willen we de tekst op pagina 88 aanpassen met het volgende amendement.

345

Amendement 23/28-06-21:

NNN-waardig agrarisch natuurbeheer binnen het NNN

Provinciale Staten van Noord-Holland bijeen in vergadering op 28 juni 2021, sprekende over: Jaarstukken 2020

350

Constaterende dat:

Op Pagina 88 van de jaarstukken staat:

Tekst : “De provincie gaat eind 2022 stoppen met het agrarisch natuur- en landschapsbeheer (anlb) binnen het Natuurnetwerk Nederland (NNN). De reden hiervoor is dat het NNN een

355

duurzaam ecologische structuur is en bij agrarisch natuurbeheer de primaire gebruiksfunctie ‘agrarisch’ blijft. Dit was al eerder besloten, maar is een jaartje later dan aanvankelijk gepland, omdat de lopende subsidies voor agrarisch natuurbeheer met een jaar verlengd zijn vanwege de vertraagde invoering van het nieuwe Europese Gemeenschappelijk Landbouwbeleid.”

360

Overwegende dat:

· *De huidige vorm van agrarisch natuur- en landschapsbeheer (anlb) eind 2022 afloopt, maar dat betekent niet dat er geen nieuwe vormen van agrarisch natuur- en landschapsbeheer meer mogelijk zouden zijn binnen het NNN.*

· *De provincie in overleg is met diverse partijen waaronder grondeigenaren en
365 grondgebruikers over NNN waardig agrarisch natuur- en landschapsbeheer binnen het NNN ook na 2022.*

Besluit om de tekst op pagina 88 aan te passen door de onderstreepte gedeelten toe te voegen:

*“De provincie gaat eind 2022 stoppen met de huidige vorm van agrarisch natuur- en
370 landschapsbeheer (anlb) binnen het Natuurnetwerk Nederland (NNN). De reden hiervoor is dat het NNN een duurzaam ecologische structuur is en bij agrarisch natuurbeheer de primaire
gebruiksfunctie ‘agrarisch’ blijft. Dit was al eerder besloten, maar is een jaartje later dan
aanvankelijk gepland, omdat de lopende subsidies voor agrarisch natuurbeheer met een jaar
verlengd zijn vanwege de vertraagde invoering van het nieuwe Europese Gemeenschappelijk
Landbouwbeleid.*

375 De provincie in overleg is met diverse partijen waaronder grondeigenaren en grondgebruikers over nieuwe vormen van NNN-waardig agrarisch natuur- en landschapsbeheer die binnen het NNN toegepast kunnen worden na 2022”

Dennis Heijnen (CDA)

380 De heer **HEIJNEN** (CDA): Met het aannemen van beide amendement kan het CDA instemmen met de Jaarstukken 2020.

De **VOORZITTER**: Beide amendementen maken onderdeel uit van de beraadslagingen.

385 De heer **HARTOG** (VVD): Wat is de waarde van jaarstukken? Volgens sommige mensen is het niet meer of minder dan een weergave van resultaten uit het verleden. Dat is deels correct. Toch kunnen jaarstukken ook een zekere voorspellende waarde hebben. Eigenlijk is dat waar de VVD naar op zoek is. Jaarstukken vormen het uitgangspunt voor de toekomst. Die toekomst is al begonnen op het moment dat we nog over het verleden praten. Als het gaat om de financiën dan
390 staat onze provincie er niet slecht voor. De provincie staat er best goed voor. Het meerjarenperspectief laat zwarte cijfers zien. De Algemene reserve staat inmiddels op een
aanvaardbaar niveau. De weerstandscapaciteit is verbeterd. Hoewel het niet positief klinkt; de schuldquote is nog steeds negatief, ofwel: de provincie kan investeren zonder te lenen. Bij de
eerste begrotingswijziging hebben Provinciale Staten 175 miljoen euro vrijgespeeld uit de reserve
395 Kapitaallasten. Met deze move leent de provincie als het ware van zichzelf. In de Kaderbrief 2022 wijst het college op de consequenties. Het moment komt dat nog nadrukkelijker dan nu bewuste keuzes gemaakt moeten worden. Met name infrastructuur wordt daarbij genoemd. Gedeputeerde Staten geven voorzichtige signalen af dat bij ongewijzigd beleid het moment komt dat er
onvoldoende budget aanwezig is om geraamde kapitaallasten te dekken. Geen punt om hier nu
400 bij de behandeling van de jaarstukken dieper op in te gaan. Bij de Kaderbrief komt de VVD daar nader op terug.

In de afgelopen jaren heeft de VVD aangedrongen op het terugdringen van het fenomeen onderbesteding. Het college lijkt daarin goede vorderingen te maken. Ondanks de moeilijke

omstandigheden van het coronajaar 2020 is de onderbesteding teruggedrongen van 111 miljoen
405 euro naar 47 miljoen euro. Graag horen we van het college wat op dit punt de voorspellende
waarde van deze jaarstukken is. De accountant was te spreken over de jaarstukken. Ook waren er
complimenten voor de organisatie, die in relatief korte tijd grote slagen heeft gemaakt in het
Programma Financiële Hygiëne. Kanttekeningen waren er ook en dan met name over de IT-
omgeving. De VVD heeft in de Rekeningencommissie en in de commissie EFB gevraagd naar de
410 uitvoering van de aanbevelingen van de accountant. Volgens de gedeputeerde kunnen Provinciale
Staten 'rustig slapen', omdat met grote voortvarendheid gewerkt wordt aan de opvolging van de
aanbevelingen van de accountant. Rest mijn fractie de vraag of het college bereid is om
Provinciale Staten de komende periode actief te informeren over de ontwikkelingen op dit vlak.
De VVD zal instemmen met de jaarstukken 2020, met het door het college voorgestelde
415 bestemming van het rekeningresultaat. Als het gaat om moties en amendementen die zijn
ingediend naar aanleiding van de recente oproep van de gedeputeerde over de bestemming die
in 2021 overblijft, dan zal de VVD op dat vlak de moties en amendementen niet steunen. Bij de
Kaderbrief kom ik hier nader op terug.

420 De heer **DEEN** (PVV): Vandaag bespreken we de Jaarstukken 2020 en de resultaten logen er weer
niet om. Ook in 2020 heeft ons groene en linkse College veel belastinggeld van onze burgers
over de balk gegoid.

Een kleine bloemlezing: Bijdragen aan energietransitie: meer dan 8 miljoen euro; Bijdragen aan
transitie naar circulaire economie: meer dan 800.000 euro; -Verduurzaming bestaande
425 woningvoorraad stimuleren: ook meer dan 800.000 euro; Aanschaf NNN-gronden: 7,4 miljoen
euro.

Als ik niet zou weten dat het om belastinggeld gaat, zou ik denken dat er geldbomen bij het
Provinciehuis groeien

Zoals iedereen weet, is de provincie interbestuurlijk toezichthouder, waaronder inzake de
430 taakstellingen die gemeenten krijgen met betrekking tot het huisvesten van statushouders.
Uit de beantwoording van onze technische vraag nummer 124 blijkt dat met drie gemeenten die
al langere tijd substantieel achterlopen (Amsterdam, Bloemendaal en Castricum) bestuurlijk
overleg heeft plaatsgevonden. Met de overige achterlopende gemeenten zijn ambtelijke
gesprekken gevoerd of zijn per brief gevraagd om de activiteiten op dit gebied te intensiveren.
435 Echter, uw college heeft onlangs richting het Rijk laten weten dat door de enorme
woningbouwopgave, waaronder een tekort aan betaalbare woningen, de meeste Noord-Hollandse
gemeenten in 2021 niet in staat zullen zijn om de sterk gegroeide taakstelling te realiseren.
Immers, in de eerste helft van 2021 moeten Noord-Hollandse gemeenten maar liefst 2.228
statushouders huisvesten, terwijl dat in de tweede helft van 2020 er 1.070 waren. Daarom wil de
440 PVV, samen met 50PLUS/PvdO de volgende motie indienen met het dictum:

Motie 64/28-06-2021

Coulance voor gemeenten inzake huisvesten van statushouders

445 *De Provinciale Staten van Noord-Holland bijeen op 28 juni 2021, hebben kennisgenomen van de
Statenvoordracht Jaarstukken 2020 (VD-22),*

Constaterende dat:

- *In de eerste helft van 2021 in Noord-Hollandse gemeenten maar liefst 2.228 statushouders gehuisvest moeten worden, terwijl dat in de tweede helft van 2020 er al 1.070 waren;*
- *Het College richting het Rijk de verwachting uitspreekt dat de meeste Noord-Hollandse gemeenten in 2021 niet in staat zullen zijn om de enorm gegroeide taakstelling te realiseren;*
- *De provincie Noord-Holland te maken heeft met een enorme woningbouwopgave, waaronder een tekort aan betaalbare woningen.*

Overwegende dat:

- *Het College zo snel mogelijk in gesprek wil met het kabinet.*
- 460 *Roept het College op om:*
- *Tijdens het komende overleg met het kabinet aan te geven dat er coulance moet worden getoond richting Noord-Hollandse gemeenten die in 2021 niet de taakstelling kunnen realiseren.*

En gaan over tot de orde van de dag.

465 *PVV Noord-Holland en 50PLUS/PvdO*

De heer **DEEN** (PVV): Hoewel uit de controleverklaring van de onafhankelijke accountant geen onrechtmatigheden of onzorgvuldigheden zijn gebleken, kan de PVV niet instemmen met voorliggend besluit, aangezien wij ons niet kunnen vinden in het beleid dat het college in 2020 heeft gevoerd en de politieke keuzes die het college heeft gemaakt, bijvoorbeeld inzake de energietransitie en circulaire economie waaraan weer het nodige belastinggeld is verspild.

De **VOORZITTER**: De motie maakt onderdeel uit van de beraadslagingen.

475 De heer **DULFER** (GroenLinks): Net als de VVD zijn we enorm tevreden met de enorme vooruitgang die is geboekt bij het leesbaar maken van de jaarstukken en de soepele gang van zaken in relatie tot de accountantsverklaring. Constateerde de accountant aan het begin van deze bestuursperiode nog dat de processen binnen de provinciale organisatie moeizaam verliepen als het gaat om het boven water krijgen van cijfers en kostte het de organisatie heel veel inspanning als het gaat om het proces op gang te krijgen en raadde de accountant aan om een verbeterplan op te stellen. Dat is gebeurd in de vorm van het programma Financiële Hygiëne. Dat heeft duidelijk zijn vruchten afgeworpen. We kunnen nu spreken over een transparante en heldere verantwoording. Het klinkt wat stoffig maar het is niet meer en niet minder dan een van de belangrijkste kerntaken van de overheid. Het op een doorzichtige en voor iedereen toegankelijke manier verantwoorden waar we het belastinggeld van onze inwoners aan hebben besteed en of dat ook rechtmatig en verantwoord is gebeurd. In die taak heeft het college in de afgelopen jaren grote stappen gezet. Daar wil het college voor danken.

480 Inhoudelijk kunnen we constateren dat de provincie het er in 2020 financieel gezond heeft afgebracht, ondanks alle onzekerheden die corona met zich meebracht. Het resultaat na

490 bestemming is meer dan 13 miljoen euro. We zijn ermee akkoord dat toe te voegen aan de
Algemene reserve. De grote zorg in het afgelopen jaar was het systematisch achterblijven van
bestedingen ten opzichte van de begroting. In 2019 hadden we nog te maken met een
onderbesteding van maar liefst twintig procent van onze gerealiseerde uitgaven. Het is
verheugend te kunnen constateren dat het college dit percentage onderbesteding dit jaar met
495 maar liefst de helft heeft weten terug te brengen. Dat is in zo een onzeker jaar met de
economische rampspoed voor velen, en met name ook voor onze partners en in het bijzonder de
gemeenten, waardoor het dit jaar alleen maar moeilijker was om onze productie te halen, een
compliment waard. Hulde aan het college voor dit resultaat. Volgens de gedeputeerde onder
andere het gevolg van het feit dat het planningsrealisme in de provincie duidelijk is toegenomen.
500 Dat zou betekenen dat de verbeteringen structureel zijn. Dat draagt bij aan een duurzaam en
reëel sluitende begroting voor de komende jaren. Dat geeft vertrouwen in de toekomst.

De heer **ZOON** (PvdD): Op 11 november 2019 bespraken wij de begroting van afgelopen jaar. Die
Algemene beschouwing hadden wij het thema 'Stel ecologie boven economie', omdat een
505 ecologische begroting veel belangrijker is dan een economische. We pleitten toen voor het
aanleggen van klimaatbossen, stikstof aanpak, tegengaan van biodiversiteitsverlies.
Vandaag kijken we terug naar die ideeën uit eind 2019. Het programma groen is financieel
gezien één van de grotere programma's, met als doel voornamelijk het in stand proberen te
houden van natuur dat er nog is, of het indikken van die natuur. Het geheel is toegespitst op het
510 compenseren van natuur die verloren is gegaan door economische activiteiten; industrie,
woningbouw en landbouw. Industrie vervuult ons milieu met Zeer Zorgwekkende Stoffen en
stikstofuitstoot. Woningbouw en wegen hebben happen genomen uit het landschap, of
doorsnijden deze. En de overproductie in de landbouw heeft ons opgezaaid met een monotoon,
biodiversiteits-arm en met mest en gif vervuild landschap. Het gevolg: bodem- en waterkwaliteit
515 is ondermaats. Doelstellingen halen we niet en we schuiven het af richting andere overheden die
het maar moeten oplossen. Wat wij hebben gedaan in 2020 zijn mitigerende maatregelen. We
maaien exoten, schieten damherten en compenseren.
Terwijl wat nodig is, is een transitie naar natuurinclusief; zowel in de stad als op het land.
In 2020 was deze transitie beperkt. Het was ook een moeilijk jaar, want naast scherpe regels is
520 ook uitleg en begrip nodig. Uitleg en begrip zijn door een zoönose danig beperkt. Dat snappen
we, maar dit vereist extra inzet in de tijd die ons nog rest.
Negatief terugkijkend, zien we dat er meer damherten geschoten zijn, intensieve vee-industrie
niet aangepakt is en de bossenstrategie nog geen boom heeft opgeleverd. Leggen we iets aan,
dan gaat dat ten koste van iets anders. Moet een weg aangelegd worden, een kernreactor worden
525 gebouwd of wil men in de natuur gaan racen met auto's, dan zijn er mitigerende maatregelen, of
ADC toetsen en gebruikt men de term groot openbaar belang. Met dit grote openbare belang
wordt niet de natuur, -planten en dieren-, bedoeld, maar de activiteit van de mens.
Positief gekeken zien we bij Mobiliteit extra aandacht voor het sparen van bomen, inpassing en
compensatie. We zien signalen om meer natuur aan te leggen, ook buiten de natuurgebieden om.
530 Rechtbanken doen steeds vaker uitspraken dat de regels aangescherpt moeten worden. Het klopt
voorzitter, we kijken graag naar een breder plaatje.

De Partij voor de Dieren is niet positief over vorig jaar. Wij zien vooral terugtrekkende bewegingen, trage voortgang en de boot afhouden. Dat baart ons zorgen. Aan de andere kant zien we een verschuiving ontstaan naar 'meer natuurinclusief'. Daarom roept de Partij voor de Dieren op om er voor te zorgen dat het beter wordt het komende jaar. Leg die klimaatbossen aan, los het stikstofprobleem op met een transitie in de landbouw en ondersteun ondernemers, die geld verdienen en tegelijkertijd de aarde leefbaar houden. Laat dat de missie zijn. Dan kom ik nog even terug op de twee amendementen van het CDA. Het zijn erg politiek gekleurde amendementen, die niet geschikt zijn voor deze jaarstukken. De PvdD zal dan ook tegen de amendementen stemmen.

Mevrouw **KAPITEIN** (D66): D66 steunt de voordracht met de voorgestelde bestemming van het voordelige jaarresultaat. Mooi om in de voordracht te lezen dat de middelen, die vrijgekomen zijn in 2020, in de periode 2021 tot 2023 voor andere doelen ingezet kunnen worden. We komen hierop terug bij de Kaderbrief. 2020 was een jaar met een robuuste financiële situatie, met steeds beter beheerste financiële processen en spectaculaire terugvallen in de onderbesteding. Onze complimenten hiervoor aan Gedeputeerde Staten en de organisatie.

De bespreking van de jaarrekening is een mooi moment om te reflecteren op het behalen van onze doelen. Het aardige hierbij is dat we veel zaken hebben, waar we uit kunnen kiezen. D66 wil er vijf zaken uitlichten. Het vrijmaken van 110 miljoen euro voor het noodfonds en herstelfonds als gevolg van de coronacrisis. Het gereedkomen van de Voedselvisie. Het is de eerste keer dat de provincie een visie voor ons voedsel heeft in haar totale keten en niet specifiek op een losstaand onderdeel. Ten derde is er de goede voortgang in het realiseren van onze NNN-doelen. Niet eenvoudig en wij willen altijd meer "NNN", maar er zijn belangrijke stappen genomen. Hierbij is de gebiedsgerichte aanpak cruciaal. Als vierde punt willen wij de focus die wij nu zetten op onze fietsplannen in het Perspectief Mobiliteit benadrukken, als middel om de mobiliteit in onze provincie effectief en duurzaam te verbeteren. Als laatste zijn er de processen en voortgang rondom de Regionale Energiestrategieën (RES). Intens, maar broodnodig. Het klimaatprobleem is immers immens groot en zorgwekkend. Ook recent hebben we dit weer gezien met de wateroverlast in onze provincie. Een issue wat statistisch maar eens per 1000 jaar kan voorkomen, maar de opwarming van de aarde zal ertoe leiden dat vaker gaat plaatsvinden. Betekent dit dat we geen andere ambities hebben? Nee, natuurlijk niet, maar daar komt D66 straks op terug bij de Kaderbrief. Die gaat over wat we de komende jaren nog willen gaan doen. Een korte reactie op de ingediende amendementen en motie. Betreffende het amendement aangaande natuurorganisaties wacht D66 het advies van het college af. De belemmeringen voor de ganzen: Voor D66 is de winterrust geen belemmering. Die is broodnodig en essentieel voor de trekganzen. D66 zal tegen dit amendement stemmen.

De motie van de PVV over coulance aan gemeenten wordt niet gesteund. D66 wil juist dat de gemeenten nog harder aangespoord worden om de huisvesting voor statushouders te gaan regelen.

De heer **KLEIN** (CU): We willen Gedeputeerde Staten hartelijk danken voor de jaarstukken. Ik wil ook de ambtenaren bedanken die daar hard aan hebben gewerkt. Het is goed om te lezen dat de accountant eveneens positief is over het proces. Dat is fijn, want een goede samenwerking maakt

575 dat het voor iedereen prettig is om eraan te werken. Zoals eerder gememoreerd door collega's.
Dat is ook weleens anders geweest. Wij zijn blij om te zien dat het verbetertraject, dat in gang is
gezet, zijn vruchten begint af te werpen. De jaarstukken zijn goed leesbaar. De onderbesteding is
voor een groot gedeelte teruggedrongen. De ChristenUnie kan instemmen met de jaarstukken. Bij
de bespreking van de Kaderbrief zullen we voorstellen doen voor de besteding van het
580 rekeningresultaat.

De heer **CARTON** (PvdA): 47 miljoen euro is eigenlijk best heel veel geld. Hoe kan dat? Dat riep
een vriend nadat hij vroeg waar ik mee bezig was. Net als de vragen van nieuwe fractieleden en
stagiaires, toen ik hen meenam in de financiën van de Provincie Noord-Holland. Zij stortten zich
585 enthousiast op vierhonderd pagina's aan toelichting, cijfers en tabellen en voor hen nieuwe
begrippen. De vragen over de onderbesteding begrijp ik wel, waar ik in mijn uitleg vertelde dat
de onderbesteding het jaar daarvoor met 111 miljoen euro nog veel hoger was. De PvdA-fractie
had zorgen dat dit in tijden van Covid-19 nogal hoger zou uitvallen. De fractie dan ook blij dat dit
niet het geval is. De PvdA ziet dat de organisatie goed op weg is om de financiële
590 beheersingsprocessen op orde te brengen, zoals bijvoorbeeld het tussentijds afsluiten en de
budgethoudergesprekken. Al vraagt de PvdA-fractie wel extra aandacht voor de inrichting en
beveiliging van ICT. In de Rekeningencommissie vroeg ik namens mijn fractie of het Programma
Financiële Hygiëne de reden was voor de betere beheersing. We begrepen dat dit niet helemaal
valt te zeggen. De fractie is wel blij met het harde werken en de voortgang op dit programma
595 door de organisatie in samenwerking met de accountant. Onze complimenten voor de organisatie
en de gedeputeerde om dit op deze manier op te pakken.
Interne gesprekken in onze fractie lieten zien hoe belangrijk het is om een verbeterslag te maken
op de jaarstukken en om een begroting met elkaar te maken, waar de verantwoording op de
financiën en op doelstellingen voor iedereen steeds beter te volgen is. Hier gaat de PvdA graag
600 verder mee aan de slag in het najaar met alle collega-Statelieden.

Mevrouw **VAN SOEST** (50PLUS/PvdO): Wij hebben wat aandachtspunten, waarin we ons grote
zorgen maken over de grote reserves binnen de provincie. Gezien de coronacrisis zullen deze wel
interen. Zeker omdat veel gemeenten financiële zorgen hebben. Op de lange termijn brengt dit
605 risico's met zich mee. Daarom hebben wij de volgende vragen. Hoe gaat de provincie mogelijke,
financiële tegenvallers ophoesten en het interen op eigen reserves tegengaan en de reserves
zoveel mogelijk aanvullen? Is er al een onderzoek gedaan naar de mogelijke financiële
consequenties van de coronacrisis? Zo ja, wat is de uitkomst? Zo nee, zijn we wel van plan om
een en ander te gaan onderzoeken? Waarom willen Gedeputeerde Staten geen toezicht houden op
610 gemeenten, die het heel erg moeilijk hebben met hun begrotingen, waardoor daar een enorm
risico ligt?

We zullen tegen deze voordracht stemmen. Ik wacht de beantwoording af.

De **VOORZITTER**: Dan heb ik alle Statelieden voor de eerste termijn aan het woord gelaten. Dan
615 gun ik u een korte pauze. Het college kan dan de motie en amendementen bespreken.
Ik schors de vergadering tot half twaalf.
Ondertussen zijn alle 55 Statelieden aangemeld in Notubiz.

Schorsing 11:13-11.33 uur

620

De **VOORZITTER**: Ik heropen de vergadering. Ik wil gedeputeerde Pels verzoeken om namens Gedeputeerde Staten te reageren in eerste termijn.

625

Gedeputeerde **PELS**: Dank aan de Staten voor de vele complimenten. Ik denk dat het zeer terecht is om op deze plek aan de organisatie nog eens extra die complimenten over te dragen. Ze hebben niet alleen gewerkt aan het programma Financiële Hygiëne, maar ze wisten ook onderbesteding flink terug te brengen. Ook voor ambtenaren was 2020, zoals voor ons allemaal, een erg ingewikkeld jaar. Het is mooi dat de jaarstukken laten zien dat we nog zoveel hebben weten te realiseren als provincie.

630

De VVD vroeg zich af over de onderbesteding of we dit structureel gaan terugzien. Zoals ik in de commissie heb aangegeven en zoals GroenLinks hier ook memoreerde, zijn structurele stappen gezet. We hebben dit opgenomen in de gesprekken met de budgethouders. Dit wordt een continu proces. Ik kan u geen voorspelling doen over hoe het er volgend jaar uitziet, maar we hebben in ieder geval de gesprekken over het voorkomen van onderbesteding en het realiseren van een realistische planning opgenomen in onze budgethoudergesprekken.

635

Zoals de VVD memoreerde zitten we meerjarig in de zwarte cijfers. We zien ook grote ontwikkelingen op ons afkomen. Het college heeft al eerder aangegeven volgend jaar met een nota te komen waarin we perspectief geven op onze financiën. Zeker op infrastructuur liggen er uitdagingen om ook op langere termijn bijvoorbeeld het onderhoud te financieren. In het verleden zijn veel investeringen gedaan, waarmee langjarig, dus in de verdere toekomst, geen rekening is gehouden met het onderhoud, die bij investeringen horen.

640

De PvdA gaf aan dat het een continu proces van verbetering is. We hebben nu een mooie slag geslagen, maar we gaan graag door. Dat zien we als college ook zo. Een jaarrekening en ook een proces met de accountant is altijd een leerproces. Met financiën ben je nooit klaar. Het kan altijd beter. Ik ben blij dat deze Staten er net als ik veel plezier uithalen om de begroting steeds inzichtelijker en leesbaarder te maken. Vanuit de PvdA en de VVD werd aandacht gevraagd voor ICT. Natuur zullen we Provinciale Staten actief informeren over de voortgang op dit dossier met betrekking tot de aanbevelingen van de accountant.

645

Vanuit 50PLUS/PvdO werd gevraagd hoe we monitoren op de gevolgen van corona. Dat doen we natuurlijk continu, zowel voor wat het betekent voor de buitenwereld, maar ook zeker voor onze eigen organisatie. Dat doen we niet alleen in coronatijd. We kijken veel breder naar de risico's. U vindt dat ook steeds terug in onze paragraaf Risicomanagement en Weerstandsvermogen. Corona heeft natuurlijk grote impact gehad. Dat kan worden gezien als een tijdelijk risico, maar wij moeten continu monitoren welke risico's zich mogelijk voordoen en hoe wij daar als provincie op zullen inspelen. De dekking van die risico's vinden we in de algemene reserves. Zoals u heeft kunnen lezen is het herstelplan voor de Algemene reserve niet meer nodig. De Algemene reserve is nu robuust genoeg om alle voorspelde risico's op te vangen.

655

U vroeg ook of we niet meer kunnen gaan sparen in onze reserves. We moeten nooit sparen zonder doel. Dat we belastinggeld oppotten zonder er een maatschappelijke bestemming aan te geven. In onze reserves hebben we er bewust voor gekozen om u vorig jaar bij de begroting

660

bestedingsplannen voor de reserves voor te leggen, zodat we niet stil geld hebben liggen ergens in een reserve, waar niets mee gedaan wordt. Gedeputeerde Staten zorgen ervoor dat de algemene reserve voldoende hoog is, gebaseerd op de gecalculeerde risico's, maar dat we vooral ook zorgen dat alle bestemmingsreserves netjes een bestedingsplan hebben en dat we niet
665 zomaar geld gaan oppotten voor plannen die we nog niet hebben.

De **VOORZITTER**: Een interruptie van de heer Hartog.

De heer **HARTOG** (VVD): Ik hoorde de gedeputeerde zeggen: We laten geen geld liggen in de bestemmingsreserves. Mevrouw Kapitein maakte namens D66 een opmerking die mij heeft getriggerd. Er ligt een motie van D66, die ingaat op een van de punten waarover we nu besluiten. Mijn fractie is enigszins in verwarring mede door de actie van de gedeputeerde vorige week, waarin fractievoorzitters werden opgeroepen om met bestedingsvoorstellen te komen. Een van de
670 besluitpunten nu is dat we het rekeningresultaat van 13,7 miljoen euro toevoegen aan de
675 Algemene reserve. In een bijzin bij het financieel beleid staat als laatste punt: "De middelen zijn vrijgevallen in 2020 en zullen in de periode 2021 weer voor andere doelen worden ingezet." Is uw oproep van afgelopen donderdag eigenlijk: "Voor alles wat niet strikt noodzakelijk is voor de afdekking van de risico's gaan we een bestedingsvoorstel vragen."? Is dat waar we nu mee instemmen?

680 Gedeputeerde **PELS**: Het een en ander wordt door elkaar gehaald. Wij storten het nu in de Algemene reserve. Of we zouden het nu met zijn allen meteen moeten bestemmen. Dat lijkt het college zeer onverstandig, want, zoals in de voordracht staat, zijn er nog enkele risico's in 2021, die we mee moeten laten wegen in het rekeningresultaat. Dat moeten we bij de begroting doen,
685 zoals we dat in de voordracht hebben aangegeven en ook, wat ik reeds in de commissie EFB heb aangegeven, laten we vandaag, -dat gaan we straks bij de Kaderbrief doen, met elkaar de ideeën die er leven onder de partijen delen, zodat we daar als college goed op kunnen adviseren. Het rekeningresultaat, -wat de daadwerkelijk kunnen besteden-, zal volledig afhankelijk zijn van eventuele risico's die nog niet helder geworden voor 2021.

690 De heer **HARTOG** (VVD): Uw antwoord geeft nog geen duidelijkheid op mijn vraag. Als we nu instemmen met de gevraagde besluitpunten, stemmen we dan in dat alles, wat niet strikt noodzakelijk is voor de afdekking van de risico's, besteed gaat worden? Gelet op uw oproep.

695 Gedeputeerde **PELS**: Nee. Ik begrijp ook niet waar u dat leest. Volgens mij is het besluit helder. Op het moment dat plannen voor het geld heeft, dan zal dat bij de begroting worden vastgesteld en niet bij de Kaderbrief

700 Gedeputeerde **ZAAL**: Een vraag voor mijn portefeuille van mevrouw Van Soest over het toezicht op gemeentefinanciën. Haar vraag is waarom Gedeputeerde Staten geen toezicht houden. Ik weet niet waar vandaan komt dat wij geen toezicht zouden houden. We houden conform onze wettelijke taak toezicht op alle gemeentefinanciën. Daarover hebben we u recent nog bijgepraat. Dat blijven we ook doen, want het is onze wettelijke taak.

705 Gedeputeerde **ROMMEL**: Het eerste amendement is nummer 22. Het is een redactionele wijziging van de jaarstukken. Bij wettelijke natuurbescherming wordt verlangd dat de grondgebruiker alles in het werk stelt om schade te voorkomen of te beperken. Als de grondgebruiker beperkt wordt doordat de overheid bijvoorbeeld de wens heeft om bepaalde diersoorten in een bepaalde periode te beschermen, dan moet daar een schadevergoeding tegenover staan. Dat is Noord-
710 Holland het geval met de winterrust voor ganzen, wat daarin belemmert. Het is goed om dat hier op te nemen. Dat zit ook in de schadevergoeding van die 80 procent. Gedeputeerde Staten adviseren om het amendement over te nemen.

Amendement 23 is ook een redactionele wijziging. Het is inderdaad zo dat de huidige vorm van agrarisch natuur- en landschapsbeheer zal worden gewijzigd. We zijn op dit moment in overleg
715 met diverse partijen om te kijken naar nieuwe vormen van NNN en waardig agrarisch natuur- en landschapsbeheer. Ook bij dit amendement adviseren we de Staten om het over te nemen.

Gedeputeerde **LOGGEN**: Er is een motie ingediend met betrekking tot statushouders. Sta me toe om kort de rolverdeling weer te geven. Het Rijk legt een taakstelling op aan gemeenten. De
720 provincie is toezichthouder. De gemeenten hebben een resultaatverplichting. De indiener spreekt over drie gemeenten, waarmee gesprekken zijn gevoerd. Dat betrof een gesprek over taakstellingen van voorgaande jaren en niet over 2021. De uitdagingen voor gemeenten zijn met de taakstellingen voor 2021 heel erg groot. Vandaar dat Gedeputeerde Staten hebben gemeend om een brief te moeten schrijven aan het Kabinet. Dat is in feite een brief waarin adhesie wordt
725 betuigd voor de problematiek van de gemeenten en om coulance wordt gevraagd. Dat maakt de motie overbodig. De motie wordt ontraden. We kijken natuurlijk wel naar de inspanningen die gemeenten over de taakstelling voor 2021 verrichten. Dat zullen we doen op basis van serieuze plannen. In de ruimte die het college daarvoor heeft, zal daarnaar worden gekeken in de relatie tot de uitdagingen die de gemeenten hebben. De motie is op basis van de brief die we verzonden
730 hebben overbodig.

De **VOORZITTER**: Dat was de reactie van Gedeputeerde Staten in eerste termijn.

Tweede termijn:

735 De heer **HEIJNEN** (CDA): Dank aan de gedeputeerde voor het positieve advies op onze beide amendementen. Ik begreep uit de woorden van mevrouw Kapitein wat verwarring. Alsof het CDA tegen de winterrust zou zijn. Dat is niet zo. We zijn voor de winterrust, maar dat betekent dus wel dat er beperkingen zijn voor het beheer en dat de schade daardoor groter is. Dat is prima,
740 maar dat is dat wat we hier qua tekst wilden aangeven. Zoals de gedeputeerde het zei betreft het in beide gevallen redactionele wijzigingen en geen beleidsinhoudelijke wijzigingen.

De heer **HARTOG** (VVD): Nog een korte toelichting op mijn bijdrage in eerste termijn. De amendementen van het CDA betreffen een tekstuele aanpassing. Daarmee kunnen we
745 instemmen. We staan positief tegenover de motie van de PVV. Dat zal niemand verbazen, maar

gelet op het feit dat we met elkaar de afspraak hebben gemaakt om ook vrijgevallen middelen deels in te zetten voor nieuw beleid zullen we deze motie niet steunen.

750 De heer **DEEN** (PVV): We hebben de heer Loggen duidelijk horen zeggen dat de motie overbodig is, omdat hij al bij het Rijk gaat aandringen op coulance richting de Noord-Hollandse gemeenten, die in de problemen komen met deze taakstelling. Dat zien wij als een toezegging, waardoor wij, - en dan spreek ik ook namens 50PLUS/PvdO, mevrouw Van Soest-, onze motie intrekken.

755 De **VOORZITTER**: Motie 64 is ingetrokken.

760 De heer **KLEIN** (CU): Ik wil aangeven dat we kunnen instemmen met de amendementen van het CDA. Wij vinden het belangrijk dat er winterrust is voor ganzen, maar het is goed om dat expliciet te benoemen. Net zo goed is het belangrijk om het proces, waarin we zitten, om het agrarisch natuurbeheer aan te passen ook expliciet te benoemen.

De **VOORZITTER**: Ik heb geen nieuwe of aanvullende vragen gehoord. Dan zijn we toegekomen aan de stemmingen. We hebben amendement 22 en amendement 23. Uiteindelijk gaan we stemmen over voordracht 22.

765 De heer **VAN DER MAAS** (VVD): Als fractie schorsen we graag even.

De **VOORZITTER**: De heer Köhler heeft de vergadering tijdelijk verlaten. Er zijn op dit moment 54 statenleden aanwezig. Ik schors de vergadering tot twaalf uur.

770 *Schorsing 11.51-12:10 uur*

775 De **VOORZITTER**: Ik heropen de vergadering. Dan beginnen we met het in stemming brengen van de amendementen die zijn ingebracht op voordracht 22. Er zijn 54 Statenleden die een stem kunnen uitbrengen. De heer Köhler (JA21) is tijdelijk afwezig.

Het eerste amendement dat we in stemming brengen, is amendement 22, 'Jaarstukken 2020 belemmeringen ganzenbeheer benoemd'. Ik open de stemming.

780 Stemverklaringen:
De heer **CARTON** (PvdA): De PvdA-fractie vindt de opgelegde belemmeringen benoemen te kort door de bocht en vindt dit te belangrijk om het met een amendement op de jaarstukken af te handelen. Het hoort bij dierenwelzijn thuis. De PvdA stemt daarom tegen het amendement.

785 De heer **VAN DER MAAS** (VVD): De VVD-fractie zal voor stemmen. Ze ziet het als een redactionele verandering en als zodanig acceptabel.

Mevrouw **KOCKEN** (GL): De fractie van GroenLinks zit op de lijn van de PvdA. We vinden dat dit niet bij de jaarstukken moet worden geregeld. We stemmen dus tegen.

790

De **VOORZITTER**: Met 29 stemmen voor en 25 stemmen tegen is amendement 22 aangenomen. Tegen hebben gestemd: D66, DENK, GL, PvdD en de PvdA.

Vervolgens gaan we het tweede amendement in stemming brengen.

795

Amendement 23 'NNN-waardig agrarisch natuurbeheer binnen NNN'

Voordat ik de stemming open vraag ik of iemand aantekening of een stemverklaring wenst.

Stemverklaringen:

800

De heer **CARTON** (PvdA): De PvdA-fractie wil het NNN-beleid en niet met een redactionele wijziging bij de jaarstukken. Zo een discussie zien we graag in de commissie terug. We stemmen daarom tegen het amendement.

Mevrouw **KOCKEN** (GL): Ik sluit me wederom aan bij de woorden van de heer Carton.

805

De heer **VAN DER MAAS** (VVD): Ook bij dit amendement zullen we voor stemmen, omdat het een redactionele verandering betreft en geen beleidswijziging.

De **VOORZITTER**: Ondertussen is de stemming geopend voor amendement 23.

Ik sluit de stemming.

810

Met 32 stemmen voor en 22 stemmen tegen is amendement 23 aangenomen. Tegen hebben gestemd: DENK, GL, PVV, PvdD en de PvdA.

Motie 64 is ingetrokken door de fracties van PVV en 50PLUS/PvdO.

815

Dan breng ik nu in stemming Voordracht 22, Jaarstukken 2020.

Wenst iemand een stemverklaring? Zo niet dan open ik de stemming.

Ik sluit de stemming.

820

Met 47 stemmen voor en 7 stemmen tegen is voordracht 22 aangenomen. Tegen hebben gestemd: 50PLUS/PvdO, Forum voor Democratie en de PVV.

Ik stel voor om te schorsen voor de lunchpauze tot half twee.

Schorsing 12:22 - 13.30 uur

825

De **VOORZITTER**: Ik heropen de vergadering.

10. Kaderbrief 2022 (voordracht 23)

830 De **VOORZITTER**: De behandeling van de Kaderbrief kent een vaste volgorde van oppositie en daarna coalitie in volgorde van grootte.

De heer **HEIJNEN** (CDA): Het CDA kan zich in grote lijnen vinden in de voorstellen die door Gedeputeerde Staten worden gedaan in deze Kaderbrief. In het bijzonder steunen we de extra
835 middelen voor het wandelnetwerk Noord-Holland en de geldenter ondersteuning van de economie en de circulaire economie, bijvoorbeeld bij recreatie en toerisme en de ROM. Over beide komen we later nog te spreken.

Het is goed dat Gedeputeerde Staten juist in deze tijden kiest voor het versterken van de Noord-Hollandse economie. De cijfers, over onder andere werkloosheid, laten zien wat nodig is.

840 Ik herhaal de zorg van het CDA in generieke zin. Het kwam net bij de jaarstukken ook al langs. We zien dat gelden in de portefeuille Mobiliteit op verschillende momenten worden ingezet voor andere doelen. Soms is dat tijdelijk maar soms ook permanent. Het CDA wil erop blijven hameren dat voldoende geld beschikbaar blijft om te investeren in de Noord-Hollandse bereikbaarheid, per auto, OV, fiets en over het water.

845 In de Kademota lezen we niets terug over financiën voor de grootste uitdaging waar onze provincie voor staat, namelijk het bouwen van meer betaalbare woningen. Het Masterplan wordt genoemd. Het zou er al zijn. Het is vertraagd. Er vindt nog overleg plaats. Wat zegt dat? Gaat het de goede kant op? Komen er ruimtelijke regels, die beter aansluiten op de grote opgave die er ligt en dus meer ruimte biedt? Is duidelijk wat de Provincie nog meer voor deze opgave kan betekenen? Is het bieden van meer ruimtelijke regels genoeg? Zijn er geen aanvullende financiën nodig? Waar staan we volgend jaar als het gaat om woningen?

850 Dan kom ik op de bestemming van het rekeningresultaat. Door gedeputeerde Pels is aangegeven dat waarschijnlijk slechts een deel van het rekeningresultaat nodig is voor de risico's en dat er daardoor geld overblijft. De gedeputeerde heeft partijen uitgenodigd om middels een motie met
855 suggesties te komen voor de besteding daarvan. We danken Gedeputeerde Staten voor die uitnodiging en maken daar graag gebruik van.

GroenLinks zal dadelijk mede namens het CDA een motie indienen om te bekijken wat er mogelijk is ter ondersteuning van vrijwilligers. Een groep waarvoor we in de Algemene beschouwingen ook al aandacht vroegen.

860 Graag doet het CDA ook nog een suggestie. In Noord-Holland zijn talrijke, lokale culturele, historische en archeologische verenigingen en stichtingen actief. Vaak zijn dit kleinschalige en lokale initiatieven, die bouwen op vrijwilligers. Initiatieven die het zwaar hebben gehad in de afgelopen tijd. Heel eerlijk, eigenlijk daarvoor ook al. Een wirwar aan regels en veel verschillende financieringsstromen zijn vaak onbekend, of niet inzichtelijk voor deze partijen. We zouden
865 graag willen dat de provincie een verbindende rol oppakt door het ontsluiten, delen en vergroten van kennis van culturele, historische, archeologische verenigingen, stichtingen en musea, onder andere op het gebied van toegang tot externe financiële middelen. De provincie kan deze partijen bijstaan met kennis over waar en hoe zaken geregeld kunnen worden. Op deze manier hoeft niet iedere keer het wiel opnieuw uitgevonden te worden en kunnen krachten worden
870 gebundeld. Ik dien daarom samen met GL en SP de volgende motie in.

Motie 65/28-06-2021

Ondersteuning culturele, historische en archeologische verenigingen, stichtingen en musea

875 *Provinciale Staten van Noord-Holland, in vergadering bijeen op 28 juni 2021, ter bespreking van de jaarstukken 2020 (VD-22) en kaderbrief (VD-23);*

Constateren dat:

- *Het voordelige rekeningresultaat van € 13.708.000 grotendeels in de algemene reserve wordt gestort;*

880 - *In de voordracht van de jaarrekening is aangegeven dat middelen die zijn vrijgevallen in de periode 2021-2023 weer voor andere doelen kunnen worden ingezet;*

- *Door het indienen van deze motie GS kan adviseren op de uitvoerbaarheid, benodigde middelen en capaciteit voor de realisatie van deze motie.*

Overwegende dat:

885 - *Er vele culturele, historische en archeologische verenigingen en stichtingen zijn die zich met talloze vrijwilligers inzetten voor de instandhouding en ontsluiting van de Noord-Hollands cultuur en het erfgoed;*

- *Er vele musea in Noord-Holland zijn die cultuurhistorische, streekgebonden activiteiten aanbieden voor haar bezoekers;*

890 - *Er reeds veel verschillende mogelijkheden zijn voor financiering en subsidiëring van culturele, historische en archeologische organisaties, maar dat deze, zeker bij kleinere organisaties, niet altijd bekend zijn;*

- *Het Steunpunt voor Monumenten & Archeologie Noord-Holland veel kennis heeft van archeologie, monumenten en het cultuurlandschap en deze kennis inzet ter ondersteuning van gemeenten;*

895 - *De provincie Noord-Holland haar huidig cultuurbeleid gaat actualiseren.*

Zijn van mening dat:

- *De provincie de Noord-Hollandse cultuur en het cultureel erfgoed wil beschermen en delen omdat hier in een belangrijk deel van de geschiedenis en identiteit van de Noord-Hollanders ligt;*

900 - *De provincie de inzet van vrijwilligers belangrijk vindt en stimuleert;*

- *Het voor culturele, historische en archeologische verenigingen, stichtingen en musea nu lastig is om inzicht te krijgen in alle mogelijke vormen van financiering en subsidiering*

905 - *Culturele, historische en archeologische verenigingen, stichtingen en musea behoefte hebben aan een vraagbaak en onderlinge afstemming over allerlei zaken die hun organisatie raken;*

- *De provincie een rol kan spelen in het ontsluiten van kennis en het verbinden van culturele, historische en archeologische verenigingen, stichtingen en musea.*

Roepen het college van Gedeputeerde Staten op:

910 - *Te onderzoeken of gedurende een pilotperiode de provincie een rol kan spelen in het verbinden, ontsluiten, delen en vergroten van kennis voor culturele, historische en archeologische verenigingen, stichtingen en musea, onder andere op het gebied van toegang tot externe financiële middelen;*

915 - *Te onderzoeken of het Steunpunt voor Monumenten & Archeologie Noord-Holland hierin een rol kan spelen.*

en gaan over tot de orde van de dag.

CDA, GroenLinks en SP

De heer **HEIJNEN** (CDA): Tot slot hebben we in de commissie EFB gesproken over de toekomstige
920 positie van de provincie. We danken de gedeputeerde voor de toezegging te komen met een
Financiële Perspectiefnota en zien uit naar de behandeling daarvan in dit najaar.

De **VOORZITTER**: Uw motie maakt deel uit van de beraadslagingen.

925 Mevrouw **NANNINGA** (JA21): De fractie van JA21 wil graag een punt uitlichten dat de fractie
zorgen baart. Dat is de financiële positie van de diverse gemeenten in Noord-Holland. Het is
algemeen bekend dat de decentralisatie van bijvoorbeeld Jeugdzorg voor veel gemeenten een
zorgenkindje is. De coronacrisis heeft de financiële positie van gemeenten ook zeker niet beter
930 gemaakt. De aankomende jaren dreigt er nog een financiële strop op gemeenten af te komen.
Dat is de beruchte energietransitie en dan met name het programma Aardgasvrij. Momenteel
worden nog grote bakken subsidie richting diverse gemeenten gestuurd door in proeftuinen te
oefenen met aardgasvrij maken van woningen. We hebben allemaal kunnen zien hoe dat ervoor
staat. Als we dadelijk echt de gemaakte afspraken uit het Klimaatakkoord willen nakomen dan
935 voorzien we dat veel gemeenten kopje onder kunnen gaan, als zij deze lasten zelf moeten
dragen. We hebben het hier over anderhalf miljoen gasvrije woningen voor 2030. Het is een
onhaalbare kaart. We dienen de volgende motie in.

Motie 66/28-06-2021

Belast gemeenten niet met aardgasvrij

940

*Provinciale Staten van Noord-Holland, in vergadering bijeen op 28 juni 2021, te Haarlem, ter
behandeling van de Kaderbrief: 'Belast gemeenten niet met aardgasvrij'.*

Constaterende dat:

- *De financiële positie van gemeenten, die door de decentralisatie van zorg en welzijn al*
945 *onder druk stond, door corona veelal nog verder is verslechterd.*
- *er voor 2030 maar liefst 1.500.000 woningen in Nederland aardgasvrij moeten zijn.*

Overwegende dat:

- *Nog steeds onduidelijk is wie de kosten van het programma aardgasvrij gaan dragen*
- Verzoekt Gedeputeerde Staten,*
- 950 - *Er bij het Rijk op aan te dringen dat de kosten van het aardgasvrij programma noch bij
inwoners, noch bij gemeenten mogen worden neergelegd;*
 - *Indien deze kosten alsnog indirect bij inwoners of gemeenten terecht komen, het Rijk te
sommenen te stoppen met het aardgasvrij maken van woningen.*

en gaan over tot de orde van de dag.

955 *JA21 Noord-Holland*

De **VOORZITTER**: De motie maakt onderdeel uit van de beraadslagingen.

De heer **DESSING** (FvD): Kijkende naar de huidige en toekomstige financiële situatie in de
960 Provincie Noord-Holland dan is volgens onze fractie de volgende samenvatting van toepassing.
De onderbesteding is ten opzichte van 2019 verminderd tot een acceptabel niveau, terwijl de
tijden van financiële weelde voorbij zijn. Dit omdat de provincie vanaf aankomend jaar kapitaal
moet gaan lenen, in plaats van besteden vanuit het eigen vermogen. In combinatie met de te
verwachten inkomstenvermindering en uitgavenstijging voor de komende jaren is daarom een
965 financiële pas op de plaats gewenst. Graag licht ik u deze conclusie toe aan de hand van citaten
uit met name de nu voorliggende Kaderbrief, waarin werd aangegeven dat de inkomsten uit
provinciale opcenten naar verwachting gaan dalen, vanwege de elektrificatie van het wagenpark.
In de begroting wordt echter voor de komende vier jaren een gelijkblijvend bedrag begroot.
Is dit niet een te optimistische raming, met name voor de jaren vanaf 2023?
970 De provincie geeft aan dat zij, voor wat betreft de te verwachten terugval van opcenten, een
gezamenlijke verkenning is gestart naar mogelijkheden voor een nieuw belastinggebied.
Sinds wanneer is het de rol of de taak van de provincie om extra belasting in het leven te roepen?
Wat is de functie van de provincie in dezen en wat zou de functie moeten zijn? Wanneer wordt
over dit principiële vraagstuk discussie gevoerd?
975 Daarnaast is de hoogte van inkomsten uit het Provinciefonds onzeker, vanwege de gepauzeerde
trap-op-trap-af-methodiek. Ook gaat de omvang van de vaste lasten voor het bouwen, beheren,
onderhouden en vervangen van infrastructuur de komende jaren fors stijgen, waar een forse
kapitaalinjectie voor nodig is. Namens onze fractie vraag ik Gedeputeerde Staten of er wordt
gedacht aan herijking van infrastructurele ambitieniveaus. Wordt er ook gedacht in scenario's
980 voor wat betreft de provinciale inkomsten? Wordt er nagedacht om te anticiperen op de
ongewisse uitkomst van de omvang van het Provinciefonds? Waarom wel, of waarom niet?
Onder bewust begrotingsbeleid wordt gesteld dat er geen belastingverhoging wordt
doorgevoerd. In de Voorjaarsnota staat echter, zoals voornoemd, dat de provincie zoekt naar een
nieuwe belastingmaatregel. Het eindresultaat is in beide gevallen een lastenverzwaring voor de
985 inwoners. Hoe verhoudt zich dat feit tot het zogenaamd hanteren van een robuust
begrotingsbeleid? Graag een toelichting van Gedeputeerde Staten.
Dan de relatie tussen de provincie en de gemeenten. De financiële positie van gemeenten is
verslechterd. De conclusie van Gedeputeerde Staten dat dit het gevolg is van de decentralisatie
alleen, is wat kort door de bocht, omdat de gemeenten geen kentakendiscussie hebben gevoerd
990 over het ambitieniveau. Over de kwaliteit van het openbaar bestuur lezen we dat het meer dan
ooit van belang is om in deze crisis als één overheid op te treden en tot een gezamenlijke aanpak
te komen. De provincie wil de partners in de regio en de inwoners daar nadrukkelijk bij betrekken
en gaat voor bestuurlijke vernieuwing. In veel gevallen beslist de provincie echter over
gemeenten in plaats van in samenspraak met gemeenten. De Provinciale Verordening werkt in de
995 ruimtelijke ordening voor gemeenten vaak belemmerend door een verstrekkende invloed op
bestedingsplannen en overige aspecten ten aanzien van ruimtelijke ontwikkeling. Zie
bijvoorbeeld ontwikkelingen in het buiten gebied. We roepen de Provincie op om meer in gesprek
te gaan met gemeenten. Graag zien we daarop een toezegging van Gedeputeerde Staten.
Concluderend kijken we met bezorgdheid naar de toekomstige financiële situatie van de
1000 provincie. Dit vanwege het onverminderd hoge ambitieniveau, zoals gewenst en geplande

duurzaamheidsmaatregelen, de aanstaande stijging van kapitaallasten voor infrastructuur, -toch de kemmaak van de provincie-, en de aanstaande onzekere inkomstsituatie van de provincie. Last but not least, de vraag van Gedeputeerde Staten om na te denken over het besteden van meevallers vanuit het rekeningresultaat. Deze vraag verbaasde onze fractie ten zeerste en bracht ons tot de observatie dat Sinterklaas dit jaar wel erg vroeg komt. We teren immers behoorlijk in op onze eigen positie, volgens het rapport van de accountant. Ondanks, of eigenlijk dankzij het voor het eerst waarmaken van onze uitgaven geeft dit volgens onze fractie geen recht om te vragen naar de besteding van het resterende geld, dat is afkomstig is van de belastingbetaler. De conclusie moet dan ook zijn dat overblijvende gelden moeten worden gealloceerd aan de Algemene reserve om toekomstige tegenvallers op te vangen. Daarom dienen we de volgende motie in.

Motie 67/28-06-2021

Reserveer meevallers voor tegenvallers

1015

De Provinciale Staten van Noord-Holland in vergadering bijeen op 28 juni 2021 voor de bespreking van de Kaderbrief en de Jaarstukken.

Kennis genomen hebbende van:

- *Een communiqué richting Statenleden met de mededeling dat er mogelijk middelen overblijven aangezien nog niet zeker is welk deel van het rekeningresultaat nodig is voor de risico's in 2021;*
- *Het verzoek aan de fracties om actief mee te denken met behulp van het indienen van moties ter advisering aan PS om onderling het gesprek aan te gaan hoe de middelen verdeeld zouden kunnen worden.*

1025

Constaterende dat:

- *De financiële positie van gemeenten, die door de decentralisatie van zorg en welzijn al onder druk staat, door corona verslechterd is;*
- *De vaste lasten van het bouwen, onderhouden en vervangen van infrastructuur zullen stijgen zoals beschreven in het NIKG 2020-2023 en deze niet meer vanuit de reserves gedekt kunnen worden;*
- *De ontwikkelingen op het gebied van elektrisch vervoer, en ook de mogelijke komst van betalen naar gebruik, een negatieve invloed kunnen hebben op het provinciaal belastinggebied;*

1030

Overwegende dat:

- *Al de voornoemde constatering een negatieve impact op de provinciale financiën zullen hebben;*

1035

Van mening zijnde dat:

- *Belastinggeld dat mogelijk overblijft beter apart gehouden kan worden voor toekomstige tegenvallers in plaats van nu al uitgegeven te worden aan nog nader te bepalen doelstellingen.*

1040

Roept Gedeputeerde Staten op:

- *De middelen die overblijven te oormerken in de algemene reserves voor mogelijke toekomstige financiële tegenvallers.*

En gaan over tot de orde van de dag.

1045 *Forum voor Democratie*

De **VOORZITTER**: De motie maakt onderdeel uit van de beraadslagingen.

1050 De heer **ZOON** (PvdD): De Kaderbrief is een visiedocument. Welke punten geven we het bestuur van Noord-Holland mee voor de uitwerking van de begroting van volgend jaar? Zo een begroting is meer dan alleen financiële potjes. Het geeft ook de ontwikkelingen weer die spelen. Ik loop daarom puntsgewijs een aantal zaken langs.

1055 Twee weken geleden hebben we in de commissie gesproken om de Monitor Brede Welvaart en om die mee te nemen in de begrotingscyclus. We begrepen dat de gedeputeerde hiermee al bezig is. Dan de voedselvisie. Er is zo veel te doen in dat kader, met als uitgangspunt dat het goed is voor bodem, water, biodiversiteit, klimaat en het verdienmodel van de ondernemer. Andere provincies zoeken de samenwerking via initiatieven als The Protein Cluster of Growing Green Proteins van de provincie Flevoland. De opgave in de transitie heeft korte en lange termijn doelstellingen. Dat niet besteed geld wordt doorgeschoven uit de voordracht, is logisch, maar het benadrukt niet de
1060 urgentie van de opgave. Binnenkort bespreken we de korte termijn uitvoeringsagenda. Maar ook op de langere termijn is aanpak nodig. De zorg die we hebben met onderbesteding van Voedselvisie gelden, is dat er verwatering optreedt in de doelstellingen. Een meerjarenraming en invulling van de begroting zou daarom passend zijn.

1065 Daarnaast zouden we extra elan willen geven aan Groen Kapitaal. Afgelopen weken heb ik Groen Kapitaal diverse malen voorbij horen komen: bij Boer & Business in Balans, bij natuur inclusief bouwen en ook de heer Cardol ziet een koppeling met Stichting Steenbreek. We hebben gehoord hoe belangrijk dit platform is. De Partij voor de Dieren is het daarmee eens, maar we zien dit in de huidige begroting niet terug. Wellicht komt dit door het platform karakter, waardoor het moeilijk te vangen is in een begroting. Toch zien we veel raakvlakken met diverse
1070 uitvoeringprogramma's en we willen Gedeputeerde Staten vragen om hier extra aandacht aan te geven. Groen Kapitaal zien we als een kernkwaliteit van de provinciale netwerkstructuur. Hiervoor moeten voldoende middelen en menskracht beschikbaar worden gesteld.

1075 In de begroting van 2020 en 2021 was ook geld gereserveerd voor opvangcentra voor wilde dieren vanuit de portefeuille Dierenwelzijn. We hebben gezien dat hier inderdaad een provinciale taak ligt. De portefeuille Dierenwelzijn is, naast een nuttige ook een heel positieve portefeuille. Met het besteden van de middelen voor de opvangcentra is het alleen een lege portemonnee geworden. Dat willen we de gedeputeerde niet aan doen. We weten allemaal hoe vervelend het is om met een lege portemonnee boodschappen te doen. Daarom de volgende motie:

1080 **Motie 68/28-06-2021**
Portefeuille Dierenwelzijn

Provinciale Staten van Noord-Holland, in vergadering bijeen op 28 juni 2021, ter behandeling van de voordracht Kaderbrief 2022; overwegende dat:

1085 - *we een gedeputeerde Dierenwelzijn hebben;*

- *portefeuille Dierenwelzijn meer inhoudt dan het gereserveerde geld van 2020 en 2021 voor opvangcentra voor wilde dieren;*

gehoord de discussie, roepen het College van Gedeputeerde Staten op:

- 1090 - *om samen met de commissie NLG tot een specifiekere uitwerking te komen van de portefeuille dierenwelzijn;*
- *op basis van dat overleg eventueel een financiële bijdrage beschikbaar te stellen voor verdere uitwerking van de portefeuille Dierenwelzijn;*

en gaan over tot de orde van de dag.

Partij voor de Dieren

1095

Infrastructuur. We zien hier de afgelopen jaren juist een hele verbetering ontstaan in verbindingen voor dieren en biodiversiteit bij het programma Mobiliteit. Maar we zien ook in de meerjarenraming voor de IMPI (investeringsprogramma meerjarenprogramma infrastructuur) dat projecten lastig zijn. Dan ligt het op de loer om verkeerde bezuinigingen door te voeren. We

1100 willen er daarom bij Gedeputeerde Staten op aandringen om de goede richting, die de afgelopen jaren is ingeslagen, te blijven volgen.

Tot slot een aantal macro-economische aandachtspunten van de Partij voor de Dieren. We maken ons ernstig zorgen over de ecologische en daar mede uit voortvloeiende economische gevolgen voor de provincie door het uitblijven van de stikstofaanpak. In de rondvraag, volgende week,

1105 komen we daar nog op terug. Het door het Rijk uitblijven van een bronaanpak zorgt voor grote risico's in en voor de provincie.

Eenzelfde probleem zien we bij de aanpak van waterkwaliteit. De hoeveelheid zware metalen, bestrijdingsmiddelen en meststoffen zijn een tijdbom aan het worden. Deze crisis kunnen we niet er ook nog eens bij hebben. Mens, dier en bedrijven lopen grote risico's. De eerste signalen

1110 vanuit de rechtbank zijn al zichtbaar. We zouden bij Gedeputeerde Staten willen aandringen op actief sturen in de bronaanpak. Als dat om wat voor reden niet door de provincie gedaan kan worden, vragen wij dit landelijk stevig neer te leggen. Op beide onderwerpen zien we echter een afwachtende houding bij alle overheden; hoewel we hier in de provincie met de gevolgen te maken zullen krijgen, zowel financieel als ecologisch. We verzoeken de risico's van stikstof en

1115 waterkwaliteit voor natuur, bouw en dierenwelzijn in de begroting mee te nemen, als duidelijk signaal voor voldoende prioriteit en de gevolgen van een stilstand, ook financieel gezien voor de provincie.

De **VOORZITTER**: U heeft een motie ingediend over dierenwelzijn. Die maakt onderdeel uit van

1120 de beraadslagingen.

De heer **DEEN** (PVV): Vandaag bespreken we de Kaderbrief 2022, die als basis moet gaan dienen voor de Programmabegroting 2022, die later dit jaar uitgebreid wordt besproken. Onze fractie zal het vandaag daarom kort houden.

1125 Wat onze fractie betreurt, is dat ook in deze Kademota het duurzaamheidsevangelie weer dominant doorklinkt. Bijvoorbeeld via de doelen die vallen onder het operationele doel 'bijdragen aan de energietransitie'. Dat gaat de Noord-Hollandse burger weer veel belastinggeld kosten, net als het onrealistische streven om in 2050 een honderd procent circulaire economie te behalen.

- 1130 Zo valt in de Kademota te lezen dat voor de resterende jaren 2024 en 2025 in totaal bijna tweeënhalve miljoen euro wordt gevraagd, waarbij terloops ook nog even wordt vermeld dat acties zo nodig worden aangescherpt op basis van de ervaringen tot en met 2023. De PVV houdt haar hart vast.
- 1135 Waar onze fractie wel voorzichtig positief tegenover staat, is het door gedeputeerde Pels voorgestelde proces dat alle partijen ideeën kunnen aandragen inzake de besteding van mogelijk vrijkomende middelen uit het rekeningresultaat. Gedeputeerde Staten zullen deze dan tijdig van advies voorzien, zodat ze kunnen worden besproken tijdens de commissiebehandeling van de programmabegroting. We zijn benieuwd hoe dat gaat uitpakken, zeker als oppositiepartij zijnde. De PVV heeft één voorstel voor deze procedure. Onze fractie is van mening dat één van de
- 1140 grootste maatschappelijke problemen op dit moment de enorme woningnood is en daarom dient onze fractie, samen met JA21 en 50PLUS/PvdO de volgende motie in.

Motie 69/28-06-2021

Onderzoek naar extra stimuleren woningbouwopgave door financiële impuls

1145

De Provinciale Staten van Noord-Holland bijeen op 28 juni 2021, hebben kennisgenomen van de Statenvoordracht Kaderbrief 2022 (VD-23),

Constaterende dat:

- *De provincie Noord-Holland te maken heeft met een enorme woningbouwopgave; · Er mogelijk middelen overblijven van het rekeningresultaat die bestemd kunnen worden.*

1150

Overwegende dat:

- *Het College in de Kaderbrief aangeeft te willen bijdragen aan een versnelling van de woningbouwproductie en binnenstedelijk bouwen;*
- *Een extra stimulans kan worden gerealiseerd door een aanvullende financiële impuls.*

1155

Roept het College op om:

- *In kaart te brengen waar mogelijkheden liggen om met een financiële impuls de woningbouwproductie en binnenstedelijk bouwen extra te stimuleren.*

En gaan over tot de orde van de dag.

PVV Noord-Holland, JA21 en 50PLUS/PvdO

1160

De **VOORZITTER**: De motie maakt onderdeel uit van de beraadslagingen.

De heer **HOOGERVORST** (SP): Met het uitspreken van de algemeen-politieke beschouwingen blikken we vooruit op het komende politieke jaar en kijken we achterom naar de afgelopen

1165 periode.

Om met het laatste te beginnen. Als alles loopt zoals we hopen laten we deze zomer een voor veel van onze inwoners heftige periode achter ons. De fractie van de SP in deze Staten staat even stil bij eenieder die binnen familie-, vrienden- of kennissenkring iemand heeft verloren aan de gevolgen van de coronapandemie. Ook diegenen die na een coronabesmetting nog altijd te

1170 maken hebben met een fysieke en mentale nasleep verdienen ons medeleven. Ook de SP was blij met de voortvarendheid waarmee onze Staten voor de zomer van 2020 geld beschikbaar stelde

voor steunmaatregelen om economie, welzijn en cultuur bij te staan. De koppeling met duurzaamheidsplannen werd en wordt ook door ons van harte ondersteund. Echter, de uitvoering van de regelingen vraagt veel tijd. Dat begrijpen we, maar we lopen gevaar dat onze goede
1175 bedoelingen voor veel bedrijven, veel culturele instellingen – en dus voor veel inwoners – erg laat komt. Misschien wel te laat. Ziet het college dit gevaar ook?
We willen Gedeputeerde Staten daarom aansporen om vaart te maken met de uitvoering van de steunmaatregelen. Daarnaast willen we het college meegeven dat het belangrijk is om overzicht te houden van verstrekte financiële steun. Zijn Gedeputeerde Staten het op dit punt met ons
1180 eens?
De komende tijd wordt een tijd waarin we voor onze toekomst fundamentele keuzes moeten maken. Op het gebied van de landbouw bijvoorbeeld. Onze provincie wil het meest concurrerend zijn, maar ook het meest duurzaam. Dat kan goed samen gaan, maar dan moet het anders dan het was en is. We zien nog op te kleine schaal dat de landbouw overstapt op een duurzame en
1185 toekomstbestendige werkwijze, waarbij de veestapel kleiner kan worden en, mede daardoor, de stikstofuitstoot tot een onschuldig niveau kan dalen. Want inmiddels is één ding zeker: die stikstofdepositie moet drastisch omlaag. Zijn Gedeputeerde Staten het hiermee eens?
En we weten allemaal dat de boeren wel willen, dat regelgeving hen in de weg staat, maar vooral de enorme macht die kapitalisten als banken en groothandel-multinationals op hen uitoefenen.
1190 Wij als provincie kunnen dit aanpakken, alleen al door andere keuzes te maken. Het is, doordat Provinciale Staten vaak niet tot overeenstemming komen of vasthouden aan oude politiek, vaak doormodderen op ‘hoe het was’ en daardoor hebben we straks waarschijnlijk niets.
De natuur zit al weer enige tijd met smart te wachten op actieve maatregelen rond de beheersing van de stikstofuitstoot. Een gezond leefmilieu vraagt om maatregelen die de lucht- en
1195 bodemkwaliteit drastisch verbeteren. Het is, wat de SP betreft, onacceptabel dat bepaalde delen van onze provincie telkens weer en langdurig worden belast met vieze lucht, schadelijke stoffen en geluidsoverlast. Wat gaat het college de komende periode op dit vlak anders doen dan we van het college gewend zijn?
De overheid, en in ons geval ‘de provincie’ dient in het beschermen van de natuur- en
1200 recreatiegebied meer verantwoordelijkheid te nemen. Dat vraagt om een stevige financiële vinger in de pap en dus om meer geld. Zijn Gedeputeerde Staten bereid om vanuit onze provinciale deelname aan de recreatieschappen op een rij te zetten wat er in de toekomst extra nodig is aan financiële middelen?
Een andere grote uitdaging, die om het maken van fundamentele keuzes vraagt, is de
1205 energietransitie. De SP is van mening dat drastische stappen nodig zijn om onze aarde in bescherming te nemen. Dat betekent aan de ene kant het verminderen van de uitstoot van broeikasgassen en van CO₂ in het bijzonder. Aan de andere kant het er samen voor zorgen dat we veel minder in de aard vervuilende energie opwekken. We zullen de productie van energie op een fundamenteel andere wijze moeten vormgeven. We kozen voor een proces, op regionaal
1210 niveau, waarbij mensen zogenaamd konden ‘meepraten’. Stel je voor: maandenlang zitten ‘stakeholders’ (lees: bedrijven en multinationals) aan tafels mee te praten, en onze inwoners krijgen wat kruimeltjes in het kader van de burgerparticipatie. Mogen ze nog even wat zeggen, krijgen ze kant-en-klare kaarten voorgeschoteld met de titel “Praat mee waar windturbines en zonneparken zouden kunnen komen”. Wat de SP betreft een zeer beperkte vorm van participatie,

- 1215 die uiteindelijk een bedreiging bleek te vormen voor het broodnodige draagvlak. Neem ons advies ter harte: betrek onze inwoners bij meer onderdelen van het proces. Zonder breed draagvlak gaat de energietransitie niet lukken. Hoe kijkt het college terug op dit proces van burgerparticipatie? Had dat niet anders gekund?
- 1220 Over de datacenters is op dit moment veel commotie. Vanavond gaan we er nog uitgebreid over spreken. Het ontbreekt aan heldere regelgeving vanuit de provincie, waardoor slimme, handige wethouders hun gang lijken te kunnen gaan. Ook hebben wij blijkbaar niet de beschikking over instrumenten om dit soort bestuurders terug te kunnen fluiten.
- 1225 En dan cultuur, wat bij een aantal partijen vaak toch al in een soort verdomhoekje zit als het niet binnen hun straatje past. Er staan weinig woorden in de Kademota over cultuur. We zijn blij met de extra middelen die ingezet worden vanuit het Herstelfonds. Het is niet meer dan terecht dat deze sector de nodige hulp krijgt, net als andere sectoren die het door de crisis zwaar hebben. Het punt is dat dit allemaal voor de korte termijn is. Voor de langere termijn staat er nog steeds de uitdaging om 'cultuur, erfgoed en cultuureducatie' een enorme boost te geven. Zijn Gedeputeerde Staten het met de SP eens dat het programma Cultuur in de toekomst meer
- 1230 aandacht zou moeten krijgen?
- Het programma Bereikbaarheid raakt, als we de signalen moeten geloven, aan het eind van de financiële rekbaarheid. Ook vanuit Den Haag wordt geroepen dat de budgetten voor mobiliteit uitgeput raken, en dat er in de toekomst veel meer geld nodig is om ons land, onze provincie veilig bereikbaar te houden. Voor de SP betekent dat dat we ons zouden moeten focussen op het
- 1235 verleiden van reizigers, waaronder ook forensen, om vaker te kiezen voor het OV. We staan echter op het punt om het OV, zoals wordt beweerd, versneld een transitie te laten ondergaan, waarbij de mate van gebruik van het OV in coronatijd maatgevend lijkt te worden. Het zou, zo meldt het college, tijd zijn om nu versneld aanpassingen te doen in de concessies. Natuurlijk snapt de SP dat vervoersbedrijven – de concessiehouders – het financieel moeilijk hebben, maar
- 1240 dat kan niet betekenen dat zij nu onder het motto van hulpmaatregelen mogen schrappen in lijnen en diensten. Sterker nog: onze provincie snakt naar meer en fijnmaziger OV. Van het schrappen van lijnen, haltes en diensten kan dan ook geen sprake zijn. Waar de Rijksoverheid vorig jaar met miljarden euro's over de brug kwam om één bedrijf te redden, -als dat überhaupt gaat lukken-, zou de provincie enkele miljoenen extra kunnen pompen in de concessies, om de
- 1245 vervoerders ruimte te geven te verduurzamen en het OV op niveau te houden.
- We dienen daartoe samen met de fractie van JA21 de volgende motie in.

Motie 70/28-06-2021

Extra investeren in het Openbaar Vervoer in Noord-Holland

1250

*Provinciale Staten van Noord-Holland in vergadering bijeen,
Constaterende dat:*

- *de concessiehouder(s) van de OV-concessies in onze provincie financieel schade hebben ondervonden van de verschillende perioden van (gedeeltelijke) Lock down en de daaruit voortvloeiende ernstige terugloop reizigersaantallen;*
- *de provincie Noord-Holland op dit moment een transitieplan ontwikkeld om het OV ná de periode van beperkingen nieuwe energie te geven;*

1255

- dat bij dit transitieplan de kans aanwezig is dat er gesneden gaat worden in lijnen, haltes en diensten;
- 1260 - GS de reizigersaantallen in het OV zo spoedig mogelijk weer op het niveau van 'vóór corona' wil terugbrengen.

Overwegende dat:

- de provincie moet zorgen voor een goed netwerk van OV in de gehele provincie;
 - GS en PS het belangrijk vinden dat reizigers in de gehele provincie de keuze moeten hebben in de wijze waarop zij zich willen verplaatsen;
- 1265 - de provincie in haar aanbestedingsprocedures voor de concessiegebieden eisen heeft gesteld met betrekking tot verduurzaming van het materieel, zoals het percentage 'zero-emissie-bussen';
- concessiehouders, in verband met de opgelopen financiële problemen, wellicht (gaan) aandringen op het vertragen van de duurzaamheidseisen m.b.t. het materieel;
 - concessiehouders mogelijk de gelegenheid zal worden geboden om lijnen, diensten en haltes te schrappen binnen de afspraken van de huidige concessieperiode.
- 1270

Besluit het college van GS op te roepen:

- de concessiehouders financieel te ondersteunen bij het verwezenlijken van de duurzaamheidsdoelstellingen, om te voorkomen dat lijnen, diensten en haltes geschrapt moeten worden;
 - de financiële steun te verstrekken op basis van de doelstellingen en uitgangspunten van het Economisch Duurzaamheids- en Herstelfonds.
- 1275

SP en JA21

- 1280 Meer aandacht voor de fiets, als middel om van A naar B te gaan. De SP is hier voorstander van, zeker als het helpt om mensen uit de auto te krijgen en te houden. De Fietsersbond kwam enkele jaren geleden met een flinke lijst van knelpunten, en die knelpunten moeten wat de SP betreft, in samenwerking met de gemeenten, snel worden aangepakt. En aangezien van de financieel noodlijdende gemeenten, -dat zijn er inmiddels heel wat-, niet verwacht kan worden dat men ook echt financieel bijdraagt, zou de provincie nu eenmalig de kosten voor de aanpak van de geconstateerde fietsknelpunten voor haar rekening kunnen nemen. Dit zou, wat de SP betreft, een mooie bestemming zijn voor het positief rekeningenresultaat van 2021.
- 1285 Daartoe dienen we samen met de fractie van JA21 de volgende motie in.

1290

Motie 71/28-06-2021

Versnellen aanpak fietsknelpunten in Noord-Holland

Provinciale Staten van Noord-Holland in vergadering bijeen,

1295

Constaterende dat:

- het er naar uitziet dat het jaar 2021 met een positief rekeningresultaat gaat worden afgesloten; o er binnen de financiële kaders sprake is van een beperkt aantal risico's;
 - de coalitie, in de persoon van gedeputeerde financiën, partijen oproept voorstellen te doen ter bestemming van een eventueel positief rekeningresultaat;
- 1300 - er door de Fietsersbond, in opdracht van de provincie, een lijst "knelpunten" is opgesteld;

Overwegende dat:

- *de provincie, op basis van cofinanciering, met de gemeenten een aanvang heeft genomen om de door de Fietsersbond aangemerkte knelpunten op te lossen;*
- *veel gemeenten op dit moment in financieel zwaar weer zitten, waardoor mogelijk niet zal en kan worden overgegaan tot het aanpakken van fietsknelpunten;*
- *bijdragen van gemeenten in principe worden toegekend op basis van cofinanciering; o een ruime meerderheid van onze Staten het belang van veilig fietsverkeer en veilige fietsinfrastructuur onderschrijft;*

Besluit het college van GS op te roepen:

- *een eventueel positief rekeningresultaat over 2021 – na afdekking van de risico's – te bestemmen voor de versnelde aanpak van fietsknelpunten in onze provincie;*
- *voor de volgorde van deze aanpak contact op te nemen met de Fietsersbond; o hierbij, in verband met de zeer beperkte financiële ruimte bij gemeenten, in te zetten op een 100% financiering van de projecten.*

1315 *SP en JA21*

De SP zal zich ook de komende periode opstellen als een kritische, meedenkende fractie in deze Staten. Daarbij stellen we steeds de vragen: Wie heeft er bij dit voorstel belang of belangen? Kan het socialer en eerlijker? en Is het een goede investering in de toekomst van ons allemaal?

1320 Voorstellen zullen door ons worden beoordeeld op drie kernwaarden: menselijke waardigheid, gelijkwaardigheid en solidariteit. Daartoe zullen we als provincie actiever moeten worden op het gebied van de volkshuisvesting. Vindt het college het een goed idee als de provincie de volkshuisvesting meer in eigen hand zou gaan nemen om daadwerkelijk de problemen op het gebied van wonen en bouwen te kunnen oplossen?

1325

De **VOORZITTER**: Uw beide moties maken onderdeel uit van de beraadslagingen.

De heer **KLEIN** (CU): Wij willen Gedeputeerde Staten bedanken voor het opstellen van deze Kaderbrief. De ChristenUnie kan zich in grote lijnen vinden in de geschetste kaders.

1330 We zijn tevreden met de nieuwe doelenboom, waarin met name het thema Klimaat en Milieu beter is uitgewerkt. Het gaat ons helpen om in de gaten te houden in hoeverre de provincie daar voortgang op boekt.

We hopen dat we nu de ergste fase van de corona-pandemie achter ons laten. De ChristenUnie wil in het bijzonder aandacht vragen voor duurzaam herstel. We hebben natuurlijk het fonds van motie 42. Ook in alle andere ontwikkelingen is het belangrijk om te zoeken hoe we de economie op een meer duurzame manier op kunnen bouwen. Het is belangrijk om de negatieve gevolgen van de pandemie om te buigen, maar wel op zo'n manier dat dit de aarde niet verder uitput. "Build back better", om een mooie alliteratie te gebruiken. Waar mogelijk, groener, schoner, natuurvriendelijker. Willen Gedeputeerde Staten toezeggen dit na te streven?

1340 We willen het college ook bedanken voor het bijzondere experiment om Provinciale Staten te betrekken in de discussie over de bestemming van het resultaat. We zijn benieuwd hoe dit gaat uitpakken, maar we vinden het initiatief heel mooi.

We dienen twee voorstellen in, waarmee we vragen om een inventarisatie van de kosten, zodat we hier bij de begrotingsbehandeling verder over kunnen spreken.

1345 Het eerste voorstel gaat over openbare toiletten in de buitenruimte. Daarvoor is al aandacht gevraagd door mijn collega, mevrouw Hoogendoorn bij de bespreking van de Recreatievisie in de commissie NLG. Het is een belangrijk onderwerp. Het Sociaal Cultureel Planbureau heeft recent met de publicatie van haar rapport geconcludeerd dat het op veel plekken helaas toch nog slecht gesteld is met de toegankelijkheid en met de inclusiviteit. Tijdens een symposium door de
1350 Toiletalliantie en de Maag-Lever-Darm Stichting werd geschetst dat circa twee miljoen mensen met buikklachten en 2,4 miljoen 65-plussers geen gebruik kunnen maken van de natuur ten gevolge van het ontbreken van toiletvoorzieningen. We weten dat de provincie ermee bezig is. Er was natuurlijk al eerder een motie van 50PLUS, maar nog steeds beschikt een groot gedeelte van onze natuur- en recreatiegebieden niet over sanitaire voorzieningen.

1355

Motie 72/28-06-2021

Toiletvoorzieningen Recreatiegebieden

De Provinciale Staten van Noord-Holland, in vergadering bijeen op 28 juni 2021,

1360 *Constaterende dat:*

- *het Sociaal Cultureel Planbureau recent met de publicatie het rapport "Lang niet toegankelijk" op 8 juni jongstleden concludeert dat het op veel plekken helaas toch nog slecht gesteld is met de toegankelijkheid en met de inclusiviteit;*
- *het symposium dat op 27 mei jongstleden door de Toiletalliantie /Maag Lever Darm Stichting en de Hoge Nood-app werd gehouden de gevolgen van het ontbreken van toiletvoorzieningen voor met name circa 2 miljoen mensen met buikklachten en 2,4 miljoen 65-plussers schetste;*
- *MLD-artsen dit symposium aangaven dat het voor hun patiënten nou juist zo belangrijk is om te kunnen bewegen in de natuur; Overwegende dat:*
- 1370 - *Noord-Holland veel schitterende recreatiegebieden heeft;*
- *een groot deel hiervan niet beschikt over sanitaire voorzieningen;*
- *een groot aantal inwoners, waaronder circa 1 op de 10 Noord-Hollanders die buikaandoeningen ondervinden, hierdoor beperkt gebruik kan maken van deze recreatiegebieden;*

1375 *Verzoekt GS:*

1. *Voor de begroting te onderzoeken wat er nodig is om te komen tot het voldoen aan de norm van de Toiletalliantie in de Noord-Hollandse natuur- en recreatiegebieden te weten:*
 - a. *Tenminste elke 25 kilometer langs een fietspad*
 - b. *Tenminste elke 5 kilometer langs een wandelpad*
 - 1380 c. *Bij elke parkeerplaats bij een natuur- of recreatiegebied*
2. *Met een voorstel te komen bij de begroting 2022 en gaan over tot de orde van de dag.*

ChristenUnie

1385

Een tweede voorstel betreft walstroom te kunnen gebruiken. De ChristenUnie is blij met de inzet van de provincie Noord-Holland om de zeehavens in het Noordzeekanaalgebied en Den Helder te verduurzamen. In 2020 is daarvoor 4,2 miljoen euro subsidie beschikbaar gesteld.

Met walstroomaansluitingen wordt zowel de uitstoot van fijnstof, CO₂ en stikstof verminderd.

- 1390 Immers, schepen die aan de wal liggen met draaiende motoren of generatoren veroorzaken veel overlast en uitstoot. De ChristenUnie wil via een motie Gedeputeerde Staten vragen om te bekijken in hoeverre het mogelijk is met extra middelen de uitstoot in zeehavens verder terug te dringen is. Daarom dienen we een motie in.

1395 **Motie**

Inventariseren Quickwins walstroom zeehavens

De Provinciale Staten van Noord-Holland, in vergadering bijeen op 28 juni 2021,

Constaterende dat:

- 1400 - *De provincie Noord-Holland helpt de zeehavens van het Noordzeekanaalgebied en Den Helder te verduurzamen door 4,2 miljoen euro subsidie beschikbaar te stellen;*
- *Het geld onder andere bedoeld is voor projecten die de uitstoot van fijnstof, CO₂ en stikstof verminderen door walstroomaansluitingen te realiseren;*

Overwegende dat:

- 1405 - *Schepen die aan de wal liggen met draaiende motoren c.q. generatoren veel overlast en uitstoot veroorzaken;*
- *De beschikbaar gestelde subsidie een uitstekend begin is, maar nog onvoldoende om de luchtkwaliteit in de zeehavens substantieel te verbeteren;*

Verzoekt GS:

- 1410 1. *te rapporteren welke projecten met betrekking tot het aanleggen van walstroom voor de beroepsvaart / zeevaart inmiddels richting uitvoering gaan;*
2. *te inventariseren welke kansrijke projecten er nog meer zijn;*
3. *deze inventarisatie te voorzien van een prijskaartje en deze ter besluitvorming voor te leggen aan PS;*

- 1415 *en gaan over tot de orde van de dag.*

ChristenUnie

De heer **KLEIN** (CU): Zou juist deed de SP een voorstel om een deel van het begrotingsoverschot in te zetten voor het oplossen van fietsknelpunten. Ook dat vinden wij heel interessant. Of daar
1420 honderd procent financiering door de provincie voor nodig is, dat weten wij nog niet. We willen het college vragen om bij de advisering over de SP-motie ook de vraag mee te nemen wat het beste middel is om die knelpunten op te lossen.

De **VOORZITTER**: Beide moties maken onderdeel uit van de beraadslagingen.

1425

De heer **KOYUNCU** (DENK): In de commissievergadering is uiteengezet waarover de fractie van DENK vragen heeft. Hoewel de gedeputeerde op veel vragen voldoende antwoord heeft gegeven, blijft er voor ons nog een punt onbevredigd over. Dat heeft betrekking op informatie over

- gemeentelijke financiën. In de Kaderbrief staat dat door de coronacrisis een aantal gemeenten in
1430 financiële problemen komt. Het college spreekt zelfs van bestuurlijke problemen.
Samenwerkingsverbanden komen in gevaar. Ik vroeg of Gedeputeerde Staten dat in kaart wilden
brengen, desnoods met een Quicksan, maar ze willen daar niet aan. Het initiatief ligt bij de
gemeenten. Dat snap ik, maar heeft de coronacrisis niet gezorgd voor een uitzonderlijke situatie?
1435 Veel gemeenten geven in hun Voorjaarsnota's aan dat er sprake is van financiële kwetsbaarheid
in de komende twee jaar. Er is dus reden tot zorg. Ik snap en kan de positie van het college zeker
volgen. De taakstelling van de provincie is immers om toezicht te houden. Ik vraag niet om
toezicht of controle, maar om een informatievoorziening. Het college schrijft in de Kaderbrief dat
samenwerkingsverbanden in problemen komen en dat er bestuurlijke problemen kunnen
ontstaan.
1440 We vragen ons af om welke projecten en initiatieven dit gaat. Dat lijkt een redelijk verzoek.
Hierdoor zijn we genoodzaakt een motie in te dienen om het college alsnog in beweging te
brengen.

Motie 74/28-06-2021

- 1445 Gemeenten dreigen in financiële problemen te komen

*Provinciale Staten van Noord-Holland, in vergadering bijeen op 28 juni 2021 kennis genomen
hebbende van de Kaderbrief 2022
constaterende dat:*

- 1450 - *In de Kaderbrief 2022 staat dat gemeenten te maken hebben met hogere kosten en lagere
inkomsten, wat op termijn onder andere gevolgen heeft voor de samenwerkingsrelatie
met gemeenten en kan leiden tot "bestuurlijke problemen";*
- *uit de schriftelijke beantwoording (14-06-2021) van de vragen van het lid Koyuncu naar
voren komt dat het college hiernaar verder geen onderzoek wil uitvoeren.*

1455 *verder constaterende:*

- *de samenwerkingsrelatie met gemeenten onder druk komt te staan of bestuurlijke
problemen kunnen ontstaan als lokale overheden minder kunnen bijdragen aan
gezamenlijke projecten;*
- *het college van mening is dat gemeenten zelf verantwoordelijk zijn voor hun financiën,
1460 maar zelf ook constateert dat er sprake is van negatieve trend.*

overwegende dat:

- *de provincie een toezichthoudende rol bekleed wat betreft de financiële gezondheid van de
gemeentelijke begrotingen;*
- *de provincie belast is met de taak om vroegtijdig in te grijpen wanneer een negatieve
1465 trend zichtbaar wordt en dientengevolge actie te ondernemen;*
- *het een taak van de provincie is om knelpunten bij de gemeenten in kaart te brengen en
zorg te dragen voor inzicht in de gevolgen van de financiële kwetsbaarheid en vroegtijdig
hierop te anticiperen.*

Verzoekt het college:

- 1470 - *de financiële gevolgen van de huidige tekorten bij de gemeenten na te lopen zodat inzichtelijk wordt welke samenwerkingsverbanden mogelijk in gevaar lopen én welke bestuurlijke problemen hieruit zouden kunnen ontstaan;*
- *vervolgens hierover terug te rapporteren aan de Provinciale Staten.*
en gaan over tot de orde van de dag.

1475 *De fractie van DENK*

Verder dienen we samen met de SP een motie in om alvast geld te reserveren voor een diepgaand onderzoek naar het slavemijverleden. We komen later met een initiatiefvoorstel hierover.

1480 **Motie 75/28-06-2021**

Extra geld reserveren voor diepgaand onderzoek slavemijverleden

Provinciale Staten van Noord-Holland, in vergadering bijeen op 28 juni 2021 kennis genomen hebbende en ter bespreking van de Kaderbrief 2022

1485 *constaterende dat:*

- *in de voordracht van de jaarrekening wordt aangegeven dat er ruimte is ontstaan voor de periode 2021-2023 en deze besteed kan worden aan andere uitgaven;*
- *gemeente Amsterdam voornemens is diepgaand wetenschappelijke onderzoek te doen naar de rol van haar stad in het slavemijverleden, waar tevens de G4 steden voor hebben gepleit.*

1490

overwegende dat:

- *de provincie een rol kan spelen in het onthullen van kennis over een belangrijk stuk geschiedenis, waarin de Staten van Holland plaats hebben gehad;*
- *de provincie het cultureel en historisch erfgoed wil achterhalen en delen, omdat dit bepalend is voor de identiteit van een deel van de Noord-Hollanders;*
- *de provincie in dit opzicht kan inspelen door de gemeente Amsterdam bij te staan, gezien het voordelige rekeningresultaat bij de provincie.*

1495

Verzoekt het college:

- *In deze samen op te trekken met Amsterdam en extra geld te reserveren voor diepgaand wetenschappelijke onderzoek naar het slavemijverleden van Amsterdam, ofwel de Staten van Holland, in Nederland.*

1500

en gaan over tot de orde van de dag.

Namens de fractie van DENK

1505 Ook hebben we een motie samen met collega Hollebeek over het mogelijk maken van subsidie voor burgerinitiatieven met betrekking tot deelconcepten.

Motie 76/28-06-2021

Subsidie voor burgerinitiatieven om deelconcepten te stimuleren

1510

Provinciale Staten van Noord-Holland, in vergadering bijeen op 28 juni 2021 kennis genomen hebbende van de Kaderbrief.

constaterende dat

- *Deelconcepten kunnen leiden tot een vermindering van autobezit;*
- 1515 - *Deelconcepten daarmee bijdragen aan de verduurzaming van de maatschappij.*

Overwegende dat:

- *Deelconcepten niet overal even toegankelijk zijn voor burgers;*
 - *De Provincie burgers die behoefte hebben aan deelconcepten kan ondersteunen door subsidie ter beschikking te stellen.*
- 1520 *verzoeken het college:*
Een subsidie ter beschikking te stellen voor burgerinitiatieven die zich ten doel stellen om deelconcepten in hun buurt mogelijk te maken. en gaan over tot de orde van de dag.
DENK en Partij voor de Dieren

- 1525 Als laatste een motie over kostendekkende leges voor stikstof gerelateerde vergunningsaanvragen, welke ik indien mede namens de heer Zoon.

Motie 77/28-06-2021

Stikstof gerelateerde leges

1530

Provinciale Staten van Noord-Holland, in vergadering bijeen op 28 juni 2021 kennis genomen hebbende van de Kaderbrief 2022

Constaterende dat:

- *In de Kaderbrief 2022 staat dat er geen leges in rekening worden gebracht voor stikstof gerelateerde vergunningsaanvragen; -Leges wettelijk kostendekkend moeten zijn.*
- 1535

Overwegende dat:

- *Stikstof gerelateerde zaken in verscheidene gremia een heet hangijzer is;*
 - *PS bij de legesverordening 2021 de hardheidsclausule voor stikstof gerelateerde vergunningen hebben toegepast.*
- 1540 *Verzoekt het college:*
Om bij de voorbereiding voor de legesverordening 2022, of zoveel eerder als mogelijk, in afweging en overweging te nemen of en hoe kostendekkende leges voor stikstof gerelateerde vergunningsaanvragen nodig zijn.
en gaan over tot de orde van de dag.
- 1545 *DENK en Partij voor de Dieren*

De **VOORZITTER**: De vier door u ingediende moties maken vanaf nu onderdeel uit van de beraadslagingen.

- 1550 Mevrouw **VAN SOEST** (50PLUS/PvdO): Ik heb alles gevolgd en ik ben het met menige inspreker eens. Ik zou nog willen herhalen om meer rekening te houden met ouderen die worden gekort op de Wmo. Ik weet niet of de provincie daar over gaat, maar we moeten zolang mogelijk thuis wonen. Wat gebeurt er, er wordt nu gekort op openbaar vervoer en huishoudelijke hulp. Dat is een regeling van Amsterdam. Dat is eigenlijk mijn hoofdmoot.

1555

De **VOORZITTER**: Aan het woord is aan de heer Baljeu voor zijn maidenspeech.

1560 De heer **BALJEU** (Fractie Baljeu): We hebben de Kaderbrief bestudeerd. Wat onze fractie betreft ligt de nadruk teveel op duurzaamheid en te weinig op woningbouw in de provincie. Wat we ook zien in de Kaderbrief is dat de economie in Noord-Holland relatief zwaarder getroffen is door de coronacrisis dan de landelijke economie. Dit komt vooral door het hoge aantal ZZP'ers in de provincie Noord-Holland in vergelijking met andere provincies. Deze flexibele schil is zwaar getroffen door de coronacrisis en ons verzoek aan het college is dan ook om meer aandacht aan de specifieke positie van ZZP'ers in Noord-Holland te besteden. Een aspect waar we specifiek
1565 bezwaar tegen maken is het voornemen van de provincie om een Regionale Ontwikkelingsmaatschappij voor Noord-Holland op te richten. Dit voornemen past in de landelijke trend van wildgroei van allerlei investeringsfondsen, zoals Invest NL van Wouter Bos, een fonds dat heel veel kosten maakt, maar geen investeringen tot stand brengt, het Nationaal Groeifonds van Wopke Hoekstra en Invest International van minister Kaag. Initiatieven waar onze
1570 partij ook landelijk in de Eerste Kamer veel bezwaren tegen heeft ingebracht. Bedrijfje spelen met belastinggeld is de nieuwe trend bij de landelijke en provinciale overheid, waarbij de democratische controle ook problematisch is. Dit geld kan beter worden besteed voor lastenverlichting van inwoners van Noord-Holland. Onze fractie is van mening dat er voldoende mogelijkheden voor private financiering aanwezig zijn in de provincie en dat een Regionale
1575 Ontwikkelingsmaatschappij weinig toevoegt. Ook betwijfelen wij of de provincie wel voldoende geschikt talent kan aantrekken om in allerlei riskante projecten te participeren. Graag horen we van Gedeputeerde Staten wat deze Regionale Ontwikkelingsmaatschappij toevoegt aan de bestaande private fondsen.

1580 De **VOORZITTER**: Dat was uw maidenspeech. U hoort nu alle Statenleden roffelen op hun bureau. Dank u wel voor uw bijdrage.

1585 De heer **DULFER** (GroenLinks): Na een somber jaar, dat velen zwaar viel zowel financieel als persoonlijk, lijkt er voor volgend jaar weer wat verlichting aan te komen. De heer Hoogervorst sprak hier ook al over. We mogen weer wat meer en bedrijven starten weer op. Toch blijft de toekomst zeer onzeker. Dat betekent dat er in de Kaderbrief geschetste ontwikkelingen, ramingen en verwachtingen ook onzeker blijven. In dat kader is het verheugend om te horen van het college dat het herstelplan Algemene reserve, dat deze bestuursperiode werd ingezet om de Algemene reserve weer op peil te krijgen, voorspoedig is voltooid en dat het volume van onze
1590 Algemene reserve nu weer op peil is. Daarvoor willen we het college danken. Dat biedt ons financiële stevigheid in deze onzekere tijd.

1595 De kosten van mobiliteit dreigen de komende jaren te gaan stijgen. Voor een deel is dat oud nieuws. Dat doen ze namelijk altijd al, als gevolg van grotere opgaven, meer complexiteit, duurdere materialen et cetera. Voor een deel komt het ook omdat naar nu blijkt we de afgelopen jaren veel van de vaste lasten bij mobiliteit gedekt hebben uit verschillende reserves en nu weer daar waar ze thuishoren: in de exploitatie. Deze meer reële manier van financieel huishouden draagt bij aan een meer duurzaam en reëel sluitende begroting bij de provincie. Dat juichen we toe. Het is goed dat de gedeputeerde ons mee wil nemen in het transparant maken van de kosten

1600 van de infrastructuur door het opstellen van een Financiële Perspectiefnota. We kijken uit naar de behandeling ervan.

1605 Dat brengt me op een bijzondere vorm van infrastructuur. Dat is het 'drijvend fietspad'. We zijn al enige tijd bezig met organiseren van een pontje in de buurt van Spaardam. Dat pontje is verplaatst. De infrastructuur daar om heen is gerealiseerd, maar we willen dat duurzaam doen. In dat kader willen wij en D66, SP, PvdA en CU een motie indienen voor een financiële bijdrage van de elektrificatie van het pontveer bij Spaardam.

Motie 78/28-06-2021

Financiële bijdrage elektrificatie pontveer Spaardam

1610 *Provinciale Staten van Noord-Holland in vergadering bijeen op 28 juni 2021 ter bespreking van de*

Kaderbrief (VD-23);

Constaterende dat:

- 1615 - *Er al langere tijd plannen zijn om een pontje te laten varen tussen Spaarndam en Schoterog bij de Mooie Nel, als missing link voor een recreatieve fietsroute.*
- *Er reeds geïnvesteerd is (door provincie, gemeente en recreatieschap) in de verplaatsing van de Opstapper van zijkanaal C naar deze verbinding. (aanlegsteigers, opknappen pont, bebording etc.)*
- *Dit op duurzame wijze dient te gebeuren, passend bij duurzaam recreatieve mobiliteit;*
- 1620 - *Derhalve het bestaande pontveer op fossiele brandstoffen geëlektrificeerd moet worden.*
- *Dit leidt tot meerkosten ten opzichte van de eerdere ramingen waarop het eerdere investeringsbudget op gebaseerd is.*

Overwegende dat:

- *De Provincie het belang van de dergelijke varende fietspaden onderschrijft;*
- 1625 - *Er bij het recreatieschap geen middelen beschikbaar zijn hiervoor*
- *De gemeente Haarlem hier een voorstel voor 50/50 verdeling doet voor gemeente / Provincie, en haar eigen bijdrage veilig beschikbaar heeft gesteld.*
- *Een resterend (eenmalig) budget van 55.000,- euro nodig is voor 1 september a.s. om het project vlot te trekken en het pontveer in gebruik te nemen.*

1630 *Verzoeken het College om:*

Zich in te spannen om het genoemd resterend budget, benodigd voor het elektrificeren van het pontveer Spaarnwoude te regelen voor 1 september a.s.

En gaan over tot de orde van de dag.

GroenLinks, D66, SP, PvdA en ChristenUnie

1635

De heer **DULFER** (GroenLinks): GroenLinks heeft bij de begroting van 2020 aandacht gevraagd voor de geformuleerde doelen en indicatoren die de leidraad vormen van de begroting en jaarstukken. ChristenUnie had het er zojuist ook al over. Ook wij zijn blij dat die beleidsdoelen inmiddels zijn gemoderniseerd. Wat natuurlijk belangrijker is, is dat niet alleen de doelen worden aangepast, maar dat ook de indicatoren daarbij worden vernieuwd. Het is jammer dat het voor de

1640

indicatoren op dit moment nog niet gelukt is. GroenLinks denkt graag mee aan de verwezenlijking van die indicatoren voor de begroting van 2023.

De coalitie heeft zich uitgesproken dat we streven naar een duurzame, bereikbare en leefbare provincie. GroenLinks ziet ook graag dat het beleid op het gebied van duurzaamheid en

1645 leefbaarheid kaderstellend is, ofwel dat de ecologische footprint van de provincie ook solide en structureel in evenwicht is. Bij de behandeling van de Kaderbrief vorig jaar hebben we daar met elkaar ook over gesproken. Mijn vraag aan de gedeputeerde is of zij kan aangeven hoe ver het met die ontwikkelingen rond die ecologische footprint staat bij de provincie.

1650 In deze Kaderbrief zijn de mogelijke uitgaven, die nodig zijn om de coronacrisis op te vangen, inmiddels verwerkt. De uitvoering van de twee moties ligt op schema.

Ondertussen bereiken ons signalen dat de economie snel aantrekt en dat er nog tal van Rijks- en Europese regelingen beschikbaar komen. Natuurlijk zijn veel van die ontwikkelingen ook nog heel onzeker. We kunnen niet in de toekomst kijken. GroenLinks wil het college op het hart

1655 drukken te zorgen dat onze herstelinspanningen echt daar komen waar ze hoognodig zijn. Dat de uitvoering waakt voor dubbelingen met inspanningen van elders, zodat onze bijdrage aan het groene herstel uit de coronacrisis ook daadwerkelijk verschil maakt. Uiteindelijk zijn we blij met het initiatief van het college om voor de begroting 2022 de Staten gedeeltelijk het initiatief te geven voor het invullen van de open ruimte. Ik vind het een mooie vorm van de nieuwe

1660 bestuurscultuur, die we in het Coalitieakkoord hebben aangekondigd. Ik hoop dat dit ook voor de langere termijn succesvol zal blijken te zijn. Een aantal partijen hebben al voorstellen ingediend, met moties. In de voordracht van de Jaarrekening is aangegeven dat de middelen die zijn vrijgevallen in 2020, in de periode 2021 tot 2023 gedeeltelijk weer voor andere doelen zouden kunnen worden ingezet. De Kaderbrief die we nu bespreken is een moment voor ons, als Provinciale Staten, om aan te geven welke aanvullende kaders wij daarvoor willen meegeven. Bij

1665 nieuwe voorstellen zullen eerst nog praktische zaken uitgezocht moeten worden. Het is goed om nu al met die voorstellen te komen, zodat daar ook tijd voor is en we bij de begroting op een evenwichtige manier over die voorstellen kunnen spreken. Daarom wil GroenLinks via moties nog vijf voorstellen hiertoe indienen.

1670 De eerste motie wordt ingediend samen met het CDA. Vrijwilligers, juist werkzaam in die categorieën die door corona sterk geraakt zijn, verdienen onze steun.

Motie 79/28-06-2021

Ondersteunen vrijwilligers verenigingen en stichtingen

1675 *Provinciale Staten van Noord-Holland, in vergadering bijeen op 28 juni 2021, hebben kennis genomen van de statenvoordracht jaarstukken 2020 (VD-22) en Kaderbrief (VD-23); constateren dat:*

- *het voordelige rekeningresultaat grotendeels in de algemene reserve wordt gestort;*
- *in de voordracht van de jaarrekening is aangegeven dat middelen die zijn vrijgevallen in*
- 1680 *de periode 2021-2023 weer voor andere doelen kunnen worden ingezet;*
- *Noord-Holland een provincie is waarbinnen vele vrijwilligers actief zijn binnen verenigingen en stichtingen op gebieden als natuur en milieu, van kunst en cultuur, erfgoed en sport en die organisaties;*

overwegen dat:

- 1685 - *de Kaderbrief het moment is voor Provinciale Staten om aan te geven of zij aanvullende kaders wil stellen;*
- *Provinciale Staten daar bij de begrotingsbehandeling in het najaar besluiten over kunnen nemen;*

zijn van mening dat:

- 1690 - *de provincie een belangrijke rol kan spelen bij het vitaal houden van het verenigingsleven;*
- *er in Noord-Holland goede kansen zijn om de verenigingen en stichtingen te ondersteunen bij het vormgeven en verstevigen van hun vrijwilligersbeleid;*

dragen het college op:

- 1695 - *in kaart te brengen hoe verenigingen en stichtingen in onze provincie die (geheel) uit vrijwilligers bestaan, een impuls kunnen krijgen en ondersteund kunnen worden bij hun werk;*
- *Provinciale Staten daar voorafgaand aan de begrotingsbehandeling 2022 over te informeren;*

en gaan over tot de orde van de dag.

1700 *GroenLinks en CDA*

Onze tweede motie gaat over verkeersveiligheid bij zogenaamde actieve mobiliteit. Nu we actieve mobiliteit zien toenemen, zien we de verkeersonveiligheid ook stijgen. Daar willen we graag iets aan doen. Daartoe dient GroenLinks samen met de SP de volgende motie in.

1705

Motie 80/28-06-2021

Verkeersveiligheid actieve mobiliteit

1710 *Provinciale Staten van Noord-Holland, in vergadering bijeen op 28 juni 2021 hebben kennis genomen van de statenvoordracht jaarstukken 2020 (VD-22) en Kaderbrief (VD-23);*

Constaterende dat:

- *In de voordracht van de jaarrekening is aangegeven dat middelen die zijn vrijgevallen in 2020 in de periode 2021-2023 weer voor andere doel kunnen worden ingezet;*
- *De provincie een dubbele rol heeft; als wegbeheerder en als regisseur verkeersveiligheid;*
- 1715 - *De provincie investeert in actieve mobiliteit, (getuige de actieagenda Actieve Mobiliteit en Perspectief Fiets);*
- *Actieve mobiliteit de gezondste manier van verplaatsen is en maatschappelijke winst oplevert ten opzichte van gemotoriseerd verkeer;*

Overwegende dat:

- 1720 - *De kaderbrief het moment is voor ons als PS om aan te geven of wij aanvullende wensen hebben;*
- *Actieve mobiliteit een substantiële bijdrage kan leveren bij het behalen van de klimaatdoelstellingen, wat een toename van actieve mobiliteit gewenst maakt;*
- *Juist door toename van actieve mobiliteit meer aandacht nodig is voor verkeersveiligheid van deze kwetsbare weggebruikers;*
- 1725

- *Er onvoldoende financiële middelen zijn om alle wensen uit de concept-actieagenda Actieve Mobiliteit en Perspectief Fiets te realiseren. Het hiervoor noodzakelijk is op zoek te gaan naar alternatieve financieringsbronnen;*
 - *De verkeersveiligheid kan worden verbeterd door bijvoorbeeld vergevingsgezinde bermten te realiseren of oversteekplaatsen beter te beveiligen;*
- 1730 *Verzoeken het college om:
Voor de begroting van 2022 in beeld te brengen welke maatregelen effectief kunnen worden ingezet om de verkeersveiligheid voor fietsers en voetgangers te verbeteren en aan te geven wat de kosten daarvan zijn;*
- 1735 *En gaan over tot de orde van de dag.
GroenLinks en SP*

- De derde motie die we indienen, gaat over het uitbreiden van de ondernemersprijs voor nieuwkomers. Als je naar de criteria van de huidige ondernemersprijs kijkt, zie je dat het voor
- 1740 *nieuwkomers lastig is om daarin te participeren. Vandaar vragen het college in kaart te brengen hoe de Ondernemersprijs Noord-Holland kan worden uitgebreid met een extra categorie. Samen met het CDA, Partij voor de Dieren, DENK en de SP wordt daartoe een motie ingediend.*

Motie 81/28-06-2021

- 1745 *Uitbreiding ondernemersprijs voor nieuwkomers*

*Provinciale Staten van Noord-Holland, in vergadering bijeen op 28 juni 2021 hebben kennis genomen van de statenvoordracht jaarstukken 2020 (VD-22) en Kaderbrief (VD-23);
constateren dat:*

- 1750 - *het voordelige rekeningresultaat wordt grotendeels in de algemene reserve gestort;*
- *in de voordracht van de jaarrekening is aangegeven dat middelen die zijn vrijgevallen in 2020 in de periode 2021-2023 gedeeltelijk weer voor andere doelen kunnen worden ingezet*
- overwegen dat:*
- 1755 - *de Kaderbrief 2022 het moment is voor ons als PS om aan te geven of wij aanvullende kaders hebben;*
- *echter bij nieuwe voorstellen eerst nog een aantal zaken praktisch uitgezocht zullen moeten worden;*
- *Provinciale Staten daar bij de begrotingsbehandeling 2022 in het najaar besluiten over*
- 1760 *kunnen nemen*
- zijn van mening dat:*
- *Het voor de integratie en participatie van nieuwkomers in de samenleving van Noord Holland van groot belang is dat zij zo snel mogelijk financieel zelfstandig worden.*
- *Dat ondernemerschap een goed middel is om die zelfstandigheid te verwerven en meer werkgelegenheid te creëren voor anderen in de provincie*
- 1765 - *De ondernemersprijs Noord Holland nu als criterium kent dat de onderneming minimaal 3 jaar moet bestaan en dat dit een drempel kan opwerpen voor nieuwkomers*
- dragen het college op:*

- 1770 1. *in kaart te brengen hoe de Ondernemersprijs Noord Holland kan worden uitgebreid meteen extra categorie voor ondernemers die nog maar kort, bijvoorbeeld minder dan drie jaar, in Nederland zijn en daarbij aan te geven welke criteria over o.a. status en verblijfsduur, het meest passend zijn*
- 1775 2. *Provinciale Staten daar voorafgaand aan de begrotingsbehandeling 2022 over te informeren;*
en gaan over tot de orde van de dag.
GroenLinks, CDA, PvdD, DENK en SP

1780 De vierde motie die we indienen gaat over het stimuleren van thuiswerken na corona. Iedereen is blij als we weer op kantoor kunnen werken. Thuiswerken tijdens corona had ook voordelen voor het gezin, voor de werknemer zelf, maar ook als het gaat over de bereikbaarheid van Noord-Holland. Het aantal files verminderde duidelijk. De ruimte in het openbaar vervoer werd groter. Samen met de SP, PvdA, D66 en CU is GroenLinks van mening dat het thuiswerken na corona moet worden gestimuleerd. Daartoe wordt een motie ingediend.

1785 **Motie 82/28-06-2021**

Stimuleren Thuiswerken na Corona

1790 *Provinciale Staten van Noord-Holland, in vergadering bijeen op 28 juni 2021 hebben kennis genomen van de statenvoordracht jaarstukken 2020 (VD-22) en Kaderbrief (VD-23);*
constateren dat:

- *het voordelige rekeningresultaat wordt grotendeels in de algemene reserve gestort;*
- *in de voordracht van de jaarrekening is aangegeven dat middelen die zijn vrijgevallen in 2020 in de periode 2021-2023 weer voor andere doelen kunnen worden ingezet;*
- *in de tijd van de Coronapandemie veel ervaring is opgedaan met thuiswerken;*
- 1795 - *het (deels) thuiswerken veel minder CO2 uitstoot, milieuhinder en filevorming tot gevolg heeft,*

overwegende dat:

- *de kaderbrief het moment is voor ons als PS om aan te geven of wij aanvullende kaders hebben;*
- 1800 - *echter bij nieuwe innovatieonderwerpen eerst nog een aantal zaken praktisch uitgezocht moeten worden;*
- *Provinciale Staten daar bij de begrotingsbehandeling in het najaar besluiten over kunnen nemen*

van mening zijnde dat:

- 1805 - *We blij zijn weer vaker naar werk te kunnen, maar dat dit zeker niet altijd noodzakelijk of zelfs wenselijk is;*
- *De meest effectieve manier om de mobiliteitsdruk te verminderen het verminderen en spreiden van mobiliteit is,*

dragen het college op:

- 1810 1. *in kaart te brengen hoe het regelmatig thuiswerken blijvend gestimuleerd kan worden door de provincie;*

2. *Provinciale Staten daar voorafgaand aan de begrotingsbehandeling 2022 over te informeren;
en gaan over tot de orde van de dag.*

1815 *GroenLinks, SP, D66, Partij voor de Dieren, ChristenUnie*

Uiteindelijk hebben we dan nog een vijfde voorstel, via een motie. De motie gaat over innovatie in de bollenteelt.

1820 **Motie**

Broedplaats Blakende Bollen

Provinciale Staten van Noord-Holland, in vergadering bijeen op 28 juni 2021, hebben kennis genomen van de statenvoordracht jaarstukken 2020 (VD-22) en Kaderbrief (VD-23),

1825 *constateren dat:*

- *het voordelige rekeningresultaat 2020 grotendeels in de algemene reserve wordt gestort*
- *in de voordracht van de jaarrekening is aangegeven dat vrijgevallen middelen in de periode 2021-2023 voor andere doelen kunnen worden ingezet*
- *door het indienen van deze motie GS kan adviseren op de uitvoerbaarheid, middelen en capaciteit voor de realisatie van deze motie.*

1830

overwegen dat:

- *er de afgelopen weken veel berichten in de media zijn verschenen over nadelige effecten van bestrijdingsmiddelen voor natuur, milieu en gezondheid (zie voetnoot)*
- *er in de Noord-Hollandse landbouw stappen worden gezet bij het terugdringen van het gebruik van bestrijdingsmiddelen, maar er nog voldoende mogelijkheden zijn hierin verdere vooruitgang te boeken met toekomstperspectief voor de bedrijven*
- *er in de Voedselvisie van de provincie wordt ingezet op natuurinclusieve landbouw in 2030 door verdere reductie van gewasbeschermingsmiddelen, verbetering van waterkwaliteit en bodemvruchtbaarheid en vergroting van de biodiversiteit.*

1835

1840 *zijn van mening dat:*

- *er veel behoefte is aan nieuwe kennis, innovatieve methodes en geschoolde jongeren om de doelstellingen van de Voedselvisie ook in de bollenteelt dichterbij te brengen*
- *naast de sector zelf het onderwijs een belangrijke rol speelt in onderzoek en opleiding*
- *er in Noord-Holland nog geen structurele broedplaats is voor studenten, ondernemers, overheden en betrokken burgers om elkaar te ontmoeten en te inspireren*
- *er wel al initiatieven zijn om betrokkenen samen te brengen in een omgeving om te leren en experimenteren*

1845

verzoeken het college:

1. *middelen beschikbaar te stellen voor de ontwikkeling van een broedplaats m.n. gericht op de bollenteelt waar scholieren, studenten, wetenschappers, beleidsmakers en betrokken bewoners elkaar kunnen ontmoeten en inspireren in de zoektocht naar duurzame innovaties*
2. *om daarbij te inventariseren welke initiatieven reeds gaande zijn in o.a. de biologische bollenteelt en daarbij aansluiting te zoeken*

1850

- 1855 3. *daarbij de nadruk te leggen op fysieke realisatie van een broedplaats en de tijdelijke aanstelling van een kwartiermaker die in de komende twee jaar de broedplaats kan helpen ontwikkelen, relaties kan leggen en als ambassadeur kan optreden*
4. *Provinciale Staten daar voorafgaand aan de begrotingsbehandeling 2022 over te informeren.*
- 1860 *en gaan over tot de orde van de dag.*
GroenLinks, SP en Partij voor de Dieren

De heer **DULFER** (GroenLinks): Dat waren onze voorstellen voor de ruimte die het college ons biedt. Als we het over de procedure hebben, dan zou ik de gedeputeerde willen vragen hoe zij
1865 die voor zich ziet. Ik zou me kunnen voorstellen dat als zij aangeeft dat zij deze voorstellen voor ons gaat uitwerken, dat wij tot nadere orde die moties kunnen aanhouden en ze eventueel expliciet tot uitvoering laten komen op het moment dat wij al dan niet tevreden zijn over de uitwerking door de provincie. Misschien kan de gedeputeerde over dat deel van het proces nog een nadere toelichting kunnen geven.

1870 De **VOORZITTER**: U heeft zes moties ingediend. Deze maken vanaf nu onderdeel uit van de beraadslagingen.

Ik zie een interruptie van de heer Hollebeek.

1875 De heer **HOLLEBEEK**: Ik was in de veronderstelling dat ik mede-indiener was van de motie thuiswerken stimuleren.

De heer **DULFER** (GroenLinks): Als dat zo is, dan excuses meneer Hollebeek. Ik wil u er graag bij
1880 noemen.

De **VOORZITTER**: Bij deze is dat geregeld. Dan geef ik het woord aan de heer Hartog.

De heer **HARTOG** (VVD): De provinciale balans staat er gunstig voor. Bij de behandeling van de
1885 jaarstukken 2020 heeft de VVD hieraan reeds gerefereerd. Als we het college moeten geloven, dan wordt 2021 een nog mooier jaar. De gedeputeerde heeft in de commissie aan de partijen gevraagd om na te denken over de besteding van het rekeningresultaat. Nu is het niet zo dat de VVD moeite heeft om een wensenlijstje in te vullen. In tegendeel. Als de uitvoering van nieuwe
1890 infrastructurele projecten echter in gevaar komt, omdat de kapitaallasten niet gedekt kunnen worden, of zolang er nog vele tienduizenden van onze inwoners smachten naar een passende woning. Ons wensenlijstje is zo ingediend, maar beschikken we al over voldoende informatie om tot een afgewogen oordeel te komen? Hebben we al afspraken over een ordentelijk proces? Als wijnliefhebber durf ik pas van een mooi jaar te spreken als de fles opengaat en het bouquet zich verspreid.

1895 Zover is het nog niet. Door in deze vergadering ideeën aan te dragen voor de besteding van eventuele financiële ruimte slaan we aantal belangrijke stappen over.

Samen met de PvdA dienen we een motie in waarin we de Staten oproepen om een besluit te nemen over het proces en zo ruimte te creëren en tijd te kopen voor een zorgvuldige afweging.

1900 **Motie 84/28-06-2021**

Benutten financiële ruimte

Provinciale Staten van Noord-Holland, in vergadering bijeen op 28 juni 2021 hebben kennis genomen van de statenvoordracht Kaderbrief (VD-23);

1905 *Overwegende dat:*

1. *GS in de commissie heeft aangegeven dat het financiële beeld van de Provincie "richting begroting steeds stabielier wordt en er meer inzicht ontstaat in wat nodig is van het rekeningenresultaat om de risico's af te dekken" en dat "zodra de ruimte inzichtelijk is, PS besluiten over de bestemming van dit resultaat;*

1910 2. *GS in de commissie de oproep heeft gedaan om bij de kaderbrief met ideeën dan wel moties te komen zodat bij de begroting gezamenlijk kan worden bepaald hoe het rekeningenresultaat moet worden bestemd;*

3. *de wens bestaat dit nadrukkelijk een Staten-breed proces te laten zijn, waarbij alle partijen een gelijke kans maken om voorstellen ter besteding van een eventueel rekeningresultaat in te dienen en uit te laten werken;*

1915

4. *het thans onzeker is of er financiële ruimte is, mede gezien de mogelijk benodigde middelen voor de uitvoering van reeds bestaande of in voorbereiding zijnde plannen;*

5. *voorwaardelijk is dat het bestemmen van eventuele financiële ruimte zorgvuldig, zonder tijdsdruk, transparant en wel overwogen moet worden gedaan;*

1920

6. *de behoefte bestaat om deze voorwaarden in een proces te gieten waarbij alle ideeën eerst goed geformuleerd en uitgewerkt kunnen worden door de leden Provinciale Staten en daarna ambtelijk getoetst kunnen worden;*

7. *de wens bestaat vorm te geven aan de wijze waarop dit proces wordt ingericht en waarop beslissingen genomen gaan worden over de uiteindelijke bestemming van een eventuele financiële ruimte;*

1925

Spreekt uit dat:

1. *de door GS gevraagde ideeën tijdig aangeleverd kunnen worden bij de ambtelijke organisatie zodat ambtelijke toetsing op (technische) haalbaarheid adequaat kan gebeuren, waarbij een richtdatum voor aanlevering van 1 september zal gelden;*

1930

2. *ideeën die na die datum worden aangeleverd uiteraard meegenomen zullen worden maar mogelijk een adequate ambtelijke toetsing kunnen ontberen;*

3. *in de commissie EFB van oktober 2021, uitgaande van de beschikbare financiële ruimte, getracht zal worden te komen tot een lijst van in principe binnen de financiële kaders uitvoerbare ideeën;*

1935

4. *de Staten op basis van deze financiële toetsing kunnen bezien welke voorstellen binnen het financiële kader uitvoerbaar zouden kunnen zijn, waarna de indieners op de reguliere wijze voor draagvlak en ondersteuning kunnen zorgen alvorens de voorstellen ter besluitvorming worden voorgelegd aan Provinciale Staten bij de behandeling van de begroting 2022.*

1940 *En gaan over tot de orde van de dag.*
VVD en PvdA

De **VOORZITTER**: Een interruptie van de heer Heijnen.

1945 De heer **HEIJNEN** (CDA): Heeft de heer Hartog vertrouwen in het college van Gedeputeerde Staten en in gedeputeerde Pels?

De heer **HARTOG** (VVD): Volgens mij is dat geen vraag die voorligt bij de Kaderbrief, dus daar geef ik geen antwoord op.

1950

De heer **HEIJNEN** (CDA): Ik heb dat vertrouwen wel, zelfs als oppositiepartij. Het verbaast me dat twee coalitiepartijen met een motie komen met een proces, terwijl de gedeputeerde in de commissie heel duidelijk heeft uitgelegd hoe zij dat proces voor zich ziet. Ik zie van links tot rechts tal van moties die meegaan met het proces van de gedeputeerde en waarvan zij heeft aangegeven dat ze er een oordeel over zal geven. Dan kan later uit het lijstje een keuze worden gemaakt. Waarom heeft u dat vertrouwen niet in dit college en komt u nu als coalitiepartijen met een dergelijke procesmotie, terwijl alle andere partijen gewoon keurig meedoen?

1955

De heer **HARTOG** (VVD): Er wordt mij gevraagd of ik vertrouwen heb in deze gedeputeerde en dit college. Ik gaf aan dat het geen kwestie van vertrouwen is. Bovendien is het antwoord op die vraag geen kwestie die nu voorligt. Wat mijn partij vindt en waar ik voor sta, is dat wij vinden dat deze manier op dit moment niet de meest handige insteek is. Dat is de reden waarom we samen met de PvdA deze procesmotie indienen. Dat heeft niets te maken met vertrouwen.

1960

1965 De **VOORZITTER**: Dan nog een interruptie van de heer Dulfer

De heer **DULFER** (GroenLinks): Mijn vraag is in lijn met die van de heer Heijnen. Ook ik verbaas me over deze motie en ook het moment van indienen. Ik heb zelfs nog gevraagd aan de gedeputeerde om het proces nog even precies toe te lichten voor de volgende fase. Ik kan me voorstellen dat u dan op basis van dat antwoord denkt: "Ik wil alsnog die motie indienen." U bent wel heel snel het indienen van uw motie in eerste termijn. Vindt u het niet juist heel goed van het college en de gedeputeerde dat zij zeggen: "Laten we zo snel mogelijk met die voorstellen op tafel komen, zodat we de tijd hebben om die goed te beoordelen." We kunnen later die voorstellen op hun merites bestuderen met elkaar en tot een afgewogen oordeel komen.

1970

1975

De heer **HARTOG** (VVD): Volgens mij heb ik geprobeerd tot uitdrukking te brengen in de overwegingen, dat wij het niet handig vinden om dit op deze manier te doen. Het is mogelijk dat er een enorme waslijst aan wensen komt, waarover het college en de organisatie zich over zullen moeten buigen. Wij denken dat het beter is om eerst met elkaar een ordentelijk proces af te spreken. Namens de VVD had ik al een lijst die te lang was om hier uit te spreken.

1980

De **VOORZITTER**: De heer Hoogervorst heeft ook een interruptie.

1985 De heer **HOOGERVORST** (SP): Bent u ervan op de hoogte dat de gedeputeerde Financiën ook uw gedeputeerde is? Zij verwoordt, wat ons betreft, wat de coalitie aanbrengt als zijnde nieuwe bestuurscultuur.

De heer **HARTOG** (VVD): Ja.

1990 De heer **HOOGERVORST** (SP): Bent u niet op de hoogte gebracht van de plannen van de gedeputeerde Financiën om andere fracties op te roepen om mogelijke bestemmingen te selecteren voor dat positieve rekeningresultaat, of bent u het er nooit mee eens geweest?

1995 De heer **HARTOG** (VVD): Ik was net als u aanwezig bij de commissie. Ik had daar mijn beeld bij.

De **VOORZITTER**: Een interruptie van de heer Dessing.

2000 De heer **DESSING** (FvD): Ik wil doorgaan op het lijntje wat de heer Hoogervorst aandroeg. De VVD-fractie heeft in een eerste termijn, als het gaat over de Jaarrekening, onze motie die pleit voor juist het alloceren van geld voor de reserve en dus niet het toekennen van extra geld aan projecten, lovenswaardig genoemd. Is dit niet een motie met heel veel woorden, die eigenlijk zegt: "Wij vinden het toekennen van dat geld op dit moment niet passen en daar zijn we het niet mee eens."?

2005 De heer **HARTOG** (VVD): Dat zijn zoveel vragen, dat ik ze niet allemaal heb kunnen onthouden. De VVD is een voorstander van het principe om overtollige middelen aan de Algemene reserve toe te voegen, zodat op passende momenten daar een geschikte besteding of een blijvende reservering voor gevonden kan worden. Door middel van deze motie proberen we een ordentelijk voorstel te doen, samen met de PvdA.

2010

De **VOORZITTER**: Ik zie ook nog een interruptie van de heer Klein.

2015 De heer **KLEIN** (CU): Ik ben benieuwd waarom de heer Hartog zijn voorstellen niet met ons deelt. Wij kunnen er de komende tijd over nadenken. Gedeputeerde Staten kunnen hun werk doen. Het proces kan worden voortgezet. U ondergraaft nu het proces, waar we met elkaar in zitten. Dat is vreemd dat u dat als coalitiepartij gaat doen.

2020 De heer **HARTOG** (VVD): Ons wensenlijstje is te lang om het hier voor te lezen. Dat is de reden waarom wij met deze procesmotie komen.

De heer **KLEIN** (CU): Juist als het een lange lijst is, dan is het handig dat u nu een tipje van de sluier oplicht, dat Gedeputeerde Staten een goede onderbouwing kunnen gaan geven en dat wij er over kunnen gaan nadenken.

- 2025 De heer **HARTOG** (VVD): Ik werd geïnterrupteerd. Ik had aangegeven dat ik nog een bijdrage had. Misschien komt daarin het antwoord op uw vraag.
- Voorafgaand aan een inhoudelijke behandeling en discussie van de aangebrachte ideeën hebben Provinciale Staten aanvullende informatie nodig. Van welke fondsen en reserves zijn de
- 2030 beschikbare middelen niet toereikend om alle aanvragen uit te voldoen? Wilt u daarnaast een overzicht verstrekken van alle projecten, die recent zijn afgewezen, omdat provinciale cofinanciering niet beschikbaar was? Is het college bereid dit toe te zeggen?
- Bij de inhoudelijke behandeling in de verschillende commissies heeft de VVD op een aantal punten haar zorgen uitgesproken. Over de financiële positie van gemeenten bijvoorbeeld, die
- 2035 hun meerjarenbegroting lang niet allemaal sluitend hebben. De gevolgen van een sterke inflatiespiraal, die volgens sommige deskundigen op de loer ligt. Zonder de commissies over te willen doen, zijn er twee zaken die mijn fractie hier met klem wil noemen. De VVD heeft zo haar eigen gedachte over de toekomstige ontwikkelingen van onze provinciale inkomsten. We vinden het belangrijk dat de provincie zoveel mogelijk haar eigen autonome positie bewaakt. De VVD
- 2040 vraagt het college om pal te staan voor een open huishouding en te voorkomen dat de provincie als uitvoeringsloket van Den Haag gaat functioneren. Bent u bereid om dit uitgangspunt te laten prevaleren, wanneer u samen met het Rijk, of in andere verbanden, in gesprek bent, al is het verkennend, over de gewijzigde opzet van de provinciale financieringsystematiek?
- Een ander punt dat de VVD nogmaals expliciet wil benoemen, zijn de ontwikkelingen op het gebied van infrastructuur. Een veilige, duurzame en efficiënte infrastructuur dient vele doelen
- 2045 tegelijk. De VVD voelt zich niet comfortabel op dit punt en ziet de ontwikkelingen met argusogen aan. Bij de eerste begrotingswijziging hebben Provinciale Staten ingestemd met het vrijspelen van een bedrag van 175 miljoen euro. De tweede begrotingswijziging vroeg wederom een besluit, waardoor 30 miljoen euro aan dekking wegvalt voor de kapitaallasten voor infraprojecten.,
- 2050 Waarom was het enkele maanden geleden nog niet mogelijk om aan te geven dat het toen voordiggende besluit nog een staartje zou krijgen? Ziet het college mogelijkheden om Provinciale Staten voortaan explicieter te informeren, zodat Statenleden beter in staat zijn om de totale impact van een besluit op waarde te schatten?
- Recent heeft de minister van Infrastructuur en Waterstaat gewaarschuwd dat het uitblijven van
- 2055 voldoende middelen gevolgen heeft voor de mogelijkheden om infra betrouwbaar, toekomstbestendig en veilig te maken. Wat vindt het college hiervan? Welke betekenis heeft dit voor de Mobiliteitsagenda voor onze provincie? Kan het college Provinciale Staten verzekeren dat een van de belangrijkste kemptaken van onze provincie geborgd is? In de commissie EFB heeft de VVD verzocht om op korte termijn tot een inventarisatie te komen van de verschillende knoppen
- 2060 waaraan de Staten kunnen draaien. De gedeputeerde gaf toen aan dat er een Financiële Perspectiefnota komt. Wat daarin precies komt te staan is voor ons nog redelijk vaag. Is het college bereid om inzichtelijk te maken aan welke knoppen Provinciale Staten straks kunnen draaien? Wat zijn de gevolgen voor de verschillende raakvlakken? Wat is het prijskaartje dat daaraan hangt?
- 2065 De VVD kan instemmen met deze Kademota en de door het college gevraagde besluiten. We zijn wel benieuwd naar de antwoorden op onze vragen en de reactie van het college op de door ons ingediende motie.

De **VOORZITTER**: Een interruptie van de heer Dessing.

2070

De heer **DESSING** (FvD): Ik wil nog terugkomen op de opmerking van de heer Hartog die gaat over het veiligstellen van de kerntaak van de provincie: de infrastructurele taak. Daarin ben ik het zeer met hem eens. Is de heer Hartog het met onze fractie eens dat daarvoor de komende tijd enorm veel kosten voor nodig zijn en dat het daarom juist wijs is om die kosten alvast te
2075 alloceren voor de Algemene reserve en niet dat wensenlijstje van de VVD in te dienen, dat nu wordt achtergehouden?

2080

De heer **HARTOG** (VVD): Ik hoop dat uit mijn bijdrage duidelijk is dat infrastructuur niet alleen een van de kerntaken van deze provincie is, maar ook naar de mening van de VVD, een heel belangrijke taak. Ik heb aangegeven dat het belangrijk is om veilig en duurzaam onze infrastructuur en onze mobiliteitsagenda te kunnen uitvoeren.

2085

De heer **DESSING** (FvD): Dat is geen antwoord op mijn vraag. U bevestigt dat infra belangrijk is en dat het geld kost. Mijn vraag is of u bereid bent om daarvoor geld te alloceren? Dat geld is nodig voor de komende tijd, omdat we een stijging in die kosten verwachten.

2090

De heer **HARTOG** (VVD): Volgens mij heb ik aangegeven dat we instemmen met gevraagde besluitpunten en deze Kaderbrief. Volgens die uitgangspunten zal er een begroting tot stand komen. Bij de begroting gaan we kijken wat er aan de hand van de wensenlijstjes van de verschillende partijen hopelijk volgens onze procesmotie aan goede voorstellen wordt ingediend.

2095

De heer **DESSING** (FvD): Mag ik ervan uitgaan dat de VVD op het haar wensenlijstje hoofdzakelijke infrastructurele projecten heeft staan? Anders begrijp ik de afgelopen twee antwoorden van de VVD niet.

De heer **HARTOG** (VVD): Ik ga ervan uit dat infrastructuur een van de onderwerpen zal zijn, die op ons wensenlijstje staat.

2100

De **VOORZITTER**: Nog een interruptie van de heer Hoogervorst.

De heer **HOOGERVORST** (SP): Nog even een vervolgvraag. Begrijp ik goed en ik hoop dat ik het fout heb, maar dat mag u dan vertellen, dat nu de gedeputeerde Financiën aan alle partijen vraagt om serieuze voorstellen te doen, u met uw VVD-bril gaat kijken wat daarvan fatsoenlijke en goede voorstellen zijn?

2105

De heer **HARTOG** (VVD): Op deze vraag kan ik alleen maar zeggen: Nee.

2110

De **VOORZITTER**: U heeft een motie ingediend. Uw motie maakt onderdeel uit van de beraadslagingen.

Mevrouw **KAPITEIN** (D66): Zoals al in de commissie gemeld, steunt D66 deze Kaderbrief. De financiële situatie is immers degelijk en robuust. We geven het college graag het volgende mee. Er is ook nog onzekerheid over de voor de zomer te verwachten vraag van Alliander voor extra geld om te investeren in de energie infrastructuur. Dit is belangrijk voor de energietransitie.

2115 Tijdens de commissiebehandeling van de datastrategie heeft D66 gevraagd of onderzocht kan worden hoe de planning & control cyclus beter ondersteund kan worden met data om te komen tot betere beleidsindicatoren. Dit met name om die indicatoren, die de maatschappelijke effecten in beeld brengen. Dit is door het college toegezegd. D66 is hier blij mee en benieuwd naar wat hier uit gaat komen.

2120 In de commissie hebben we bij de behandeling van het economisch en duurzaam herstelfonds gevraagd of in de derde tranche ook de thema's aquathermie en innovatief watergebruik meegenomen konden worden. Het college meldde dat hiervoor mogelijk het rekeningresultaat uit 2020 kan worden gebruikt. Zo een suggestie past bij de voordracht van de Jaarrekening (zie laatste zin van punt 4). Omdat wij eerst graag voor deze thema's een aantal praktische zaken

2125 uitgezocht willen hebben, vragen we het college of ze dit voor de behandeling van de begroting voor ons wil doen. Echter, niet alleen voor aquathermie en innovatief watergebruik. Voor ons zijn dat belangrijke, aanvullende en goed inpasbare oplossingen om te komen tot meer duurzame energie en minder waterverbruik. We hebben meer ideeën. We hebben ideeën voor de versterking van ons natuurlandschap. Het gemakkelijker maken voor inwoners mee te doen met duurzame

2130 energieprojecten. Meer doorfietspaden en recreatieve routes realiseren. Meer sociale innovatie aanjagen.

Hiervoor hebben we twee moties gemaakt.

Motie 85/28-06-2021

2135 Aquathermie en innovatief watergebruik

Provinciale Staten van Noord-Holland, in vergadering bijeen op 28 juni 2021 hebben kennis genomen van de statenvoordracht jaarstukken 2020 (VD-22) en Kaderbrief (VD-23); constateren dat:

- 2140
- *het voordelige rekeningresultaat wordt grotendeels in de algemene reserve gestort;*
 - *in de voordracht van de jaarrekening is aangegeven dat middelen die zijn vrijgefallen in 2020 in de periode 2021-2023 weer voor andere doelen kunnen worden ingezet ; · Noord-Holland een echte waterprovincie is;*

overwegen dat:

- 2145
- *de kaderbrief het moment is voor ons als PS om aan te geven of wij aanvullende kaders hebben;*
 - *echter bij nieuwe innovatieonderwerpen eerst nog een aantal zaken praktisch uitgezocht moeten worden;*
 - *Provinciale Staten daar bij de begrotingsbehandeling in het najaar besluiten over kunnen*
- 2150 *nemen*

zijn van mening dat:

- *er in Noord-Holland goede kansen zijn om duurzame energie op te wekken met aquathermie (TEO/TEA/TED) ;*

- 2155 - *innovatief watergebruik zoals waterrecycling, decentrale zuivering veel meer ingezet zouden kunnen worden;*
- *deze watertechnologie zonder grote negatieve ruimtelijke en ecologische effecten toegepast zou kunnen worden en een bijdrage zouden kunnen leveren aan de energie- en warmtetransitie, en aan de circulaire economie;*
- dragen het college op:*
- 2160 1. *in kaart te brengen hoe een impuls gegeven kan worden aan initiatieven op het gebied van aquathermie en innovatief watergebruik in onze provincie;*
2. *Provinciale Staten daar voorafgaand aan de begrotingsbehandeling 2022 over te informeren;*
- en gaan over tot de orde van de dag.*
- 2165 D66

Motie 86/28-06-2021

Mogelijke bestedingen rekeningresultaat 2020

- 2170 *Provinciale Staten van Noord-Holland, in vergadering bijeen op 28 juni 2021 hebben kennis genomen van de statenvoordracht en Kaderbrief (VD-23);*
- constateren dat:*
- *het voordelige rekeningresultaat wordt grotendeels in de algemene reserve gestort;*
- *in de voordracht van de jaarstukken is aangegeven dat middelen die zijn vrijgevallen in 2020 in de periode 2021-2023 weer voor andere doelen kunnen worden ingezet; · er specifieke aandachtspunten zijn om provinciale doelen te realiseren;*
- 2175 *overwegen dat:*
- *de kaderbrief het moment is voor ons als PS om aan te geven of wij aanvullende kaders hebben;*
- 2180 - *echter bij nieuwe innovatieonderwerpen eerst nog een aantal zaken praktisch uitgezocht moeten worden;*
- *Provinciale Staten daar bij de begrotingsbehandeling in het najaar besluiten over kunnen nemen*
- zijn van mening dat:*
- 2185 a. *Het landschapsfonds ingezet zal worden voor projecten ter versterking van het cultuurlandschap in Noord-Holland. Het onderhoud en beheer van die landschapselementen (zoals de linedijken) nog niet voorzien is;*
- b. *Er momenteel voor inwoners geen gelijk speelveld is voor het ontwikkelen van duurzame energieprojecten vergeleken met commerciële partijen. Het makkelijk maken om in te stappen of expertise ter beschikking stellen om de succesfactor te verhogen zijn voor D66 mogelijkheden om dit te verbeteren;*
- 2190 c. *Het co-financieringsbudget voor het realiseren van (doorfiets-)paden en recreatieve routes veelal niet uitgeput wordt omdat gemeenten er geen gebruik van maken. Hiermee realiseert de Provincie haar doelen op dit gebied vaak niet volledig of vertraagd;*
- 2195 d. *De transitie opgave van onze economie niet alleen vraagt om technologische innovatie maar nadrukkelijk ook om sociale innovatie, waarbij medewerkers gestimuleerd worden*

hun vaardigheden op peil te houden. Onderzocht zou moeten worden hoe de provincie dit kan aanjagen;

dragen het college op voorafgaand aan de begrotingsbehandeling:

- 2200 a. *In kaart te brengen wat financieel en organisatorisch nodig is om de versterkingen van het cultuurlandschap duurzaam te beheren;*
- b. *Mogelijkheden voor het beter faciliteren van energie-coöperaties voor te leggen aan PS inclusief financiële consequenties;*
- 2205 c. *Een stimuleringsregeling voor specifieke fietsnetwerkprojecten voor te stellen die het realiseren van provinciale doelen zonder vertraging zeker stelt;*
- d. *In kaart te brengen op welke wijze de provincie naast technologische innovatie sociale innovaties kan aanjagen – inclusief de financiële consequenties;*
- en gaan over tot de orde van de dag.*

D66

2210

Mevrouw **KAPITEIN** (D66): De laatste vier genoemde punten hebben we samengevoegd om er een motie in totaliteit van te maken. GroenLinks heeft op soortgelijke manier een motie ingediend voor het stimuleren van thuiswerken in post-coronatijd. Dit past heel mooi bij onze Laddervan Duurzame mobiliteit en daarom willen we deze motie graag mede indienen.

2215 We vinden dit hele proces een onderdeel van een normaal democratisch proces. Immers dit is de start van een Planning & Control cyclus. Dit hoort te beginnen met kaderstelling vanuit alle partijen. Iedereen moet de gelegenheid hebben tot het indienen van aanvullende kaders bij de Kaderbrief. Ook vinden wij het vanzelfsprekend dat als er geld bij het rekeningresultaat over is dat dit besteed kan worden aan nieuwe ideeën. Nieuwe ideeën horen echter thuis bij de

2220 Kaderbrief, want het gaat over de toekomstige uitvoering en niet over de verantwoording van vorig jaar. Wat ons betreft de complimenten aan gedeputeerde Pels over hoe zij dit aanpakt en hoe ze de Staten hierin stimuleert. Gezien de enorme hoeveelheid moties en voorstellen die gekomen zijn, lijkt dit ons een groot succes.

2225 Ten slotte, D66 is mede indiener van de motie Financiële bijdrage elektrificeren van het pontveer in Spaarnwoude. Het past perfect in onze visie over mobiliteit en recreatie.

Op alle andere moties en amendementen willen we pas in tweede termijn terugkomen. We wachten eerst de reactie van Gedeputeerde Staten af.

De **VOORZITTER**: Een interruptie van de heer Hoogervorst.

2230

De heer **HOOGERVORST** (SP): Ziet u straks met de VVD-/PvdA-motie, die zojuist is toegelicht door de heer Hartog ook niet de VVD-bui hangen?

Mevrouw **KAPITEIN** (D66): We wachten de reactie van het college af.

2235

We willen nog van de gelegenheid gebruikmaken, net als bij de jaarrekening, om vijf accenten aan te brengen die wij van groot belang vinden.

De Voedselvisie kan een grote impuls geven aan de transitie van de landbouw en voedselsector. De uitvoering hiervan is een grote uitdaging en heel belangrijk voor D66.

- 2240 De verdere uitbouw van de gebiedsgerichte aanpak, waarin duurzame landbouw, waterbeheer, natuurontwikkeling, biodiversiteit, stikstofproblematiek en duurzame bedrijvigheid samenkomen. De uitwerking van scenario's hoe om te gaan met de fysieke infrastructuur, de wegen, fietspaden, kanalen, bruggen en andere kunstwerken, omdat de uitgaven voor beheer en onderhoud zo hard groeien en de huidige financiële huishouding deze uitgaven in de toekomst niet kan dekken.
- 2245 De invoering van de Omgevingswet en onze Omgevingsverordening 2.0, waarmee we wonen en werken mogelijk willen maken en onze prachtige leefomgeving willen beschermen. Het herstel van de economie na de coronacrisis, waaraan de provincie bijdraagt door het economisch en duurzaam herstelfonds, een Regionale Ontwikkelingsmaatschappij en de impulsen voor de energie- en warmtetransitie.
- 2250 Vijf zeer wezenlijke en belangrijke thema's voor ons.

De **VOORZITTER**: Uw moties maken onderdeel uit van de beraadslagingen.

- 2255 De heer **CARTON** (PvdA): Bij de Kademota kijken we vooruit. De PvdA ziet daarbij op korte termijn een solide positie voor de begroting van 2022, al richten de beschreven ontwikkelingen zich wel erg op het economische. De heer Zoon refereerde hier al aan. Uit de beschrijving maken we op dat er nog onzekerheden zijn over hoe de provincie deze pandemie achter zich laat, maar ook de al eerder door andere partijen genoemde zorg over de financiële positie van gemeenten. De fractie heeft daarnaast ook zorgen over de financiële positie van de provincie op de lange
- 2260 termijn, om inkomsten en de benodigde uitgaven van onze ambities te bewerkstelligen, met name op het gebied van mobiliteit.
- Gelukkig zien we dat gedeputeerde Pels die oppakt en dat ze met haar collega's, zoals gedeputeerde Olthof hiervoor scenario's uitwerkt in een Perspectiefnota, die wij nog mogen ontvangen. Hiermee gaan we graag met alle commissieleden verder over in gesprek. Kan de
- 2265 gedeputeerde nog kort verduidelijken wanneer we wat kunnen verwachten?
- Positief is mijn fractie over de uitnodiging aan de Staten van de gedeputeerde om met ideeën te komen over de begroting, die we in oktober behandelen. Toch had mijn fractie enige vragen over het proces. We hebben de wens om een duidelijk proces te volgen om ideeën en de haalbaarheid daarvan te bespreken in de commissies. We weten nog niet zeker of de financiële ruimte, die nu
- 2270 ontstaat, nodig is voor risico's of bestaande plannen. Daarom hebben we samen met de VVD een motie ingediend. Zo werkt mijn fractiegenoot, mevrouw Doevendans, op de achtergrond nog aan een initiatief voor de Challenge Innovatie Mobiliteit Noord-Holland Noord, waarover zij in de commissie Mobiliteit en Bereikbaarheid al over sprak. We kijken en vragen naar de mogelijkheden om werkplekken te ondersteunen, waaronder ook voor de technieksector.

2275

De **VOORZITTER**: Een interruptie van de heer Heijnen.

- De heer **HEIJNEN** (CDA): Ik begin met dezelfde vraag zoals ik die aan de heer Hartog stelde. Heeft u vertrouwen in dit college van Gedeputeerde Staten en in gedeputeerde Pels?

2280

De heer **CARTON** (PvdA): Volgens mij heb ik duidelijk aangegeven dat mijn fractie zeker vertrouwen heeft, ook in de wijze waarin we nu worden meegenomen. We worden meegenomen

in alle jaarstukken en met het hele proces van het uitwerken van scenario's. Alleen was er vanuit mijn fractie wel een vraag over de onduidelijkheid van het proces. We willen ervoor zorgen dat
2285 alle partijen genoeg kansen krijgen om een voorstel uit te werken en vervolgens ook te kijken naar de haalbaarheid, zodat we er met elkaar over in gesprek kunnen gaan. We wisten niet zeker of het op deze wijze gaat en daarom kwamen we met de motie. Van het idee en het gesprek met de Staten zijn we zeker een voorstander. Daarin hebben we ook alle vertrouwen. We wilden extra zekerheid voor alle partijen garanderen.

2290

De heer **HEIJNEN** (CDA): Ik heb twee vervolgvragen. De heer Carton geeft aan dat hij vragen heeft. Waarom niet eerst de vragen stellen, alvorens gelijk met een procesmotie in te dienen? Is de heer Carton nu niet wat ontevreden over de uitkomst hiervan, namelijk dat alle partijen inmiddels met voorstellen zijn gekomen, behalve de PvdA en de VVD?

2295

De heer **CARTON** (PvdA): Om met de laatste vraag te beginnen. Ik noemde zojuist een aantal aandachtspunten. Er ontstaat nu een verschil. Op de eerste vraag: We hadden na de toelichting, die wat later kwam dan de commissievergadering van EFB, toch deze optie om dit nu voor te stellen. De intenties waren niet bedoeld om het gehele proces nu op stellen te zetten. Het was
2300 juist bedoeld om alle partijen genoeg tijd te geven om allerlei dingen uit te werken. We merken dat het nu anders valt. Vandaar dat we nu vragen aan gedeputeerde Pels om het verdere proces toe te lichten. Dat lijkt me de meest logische weg om hierop verder te gaan.

De **VOORZITTER**: Een interruptie van de heer Dulfer

2305

De heer **DULFER** (GroenLinks): ik zou niet willen dat de PvdA nu buiten de boot valt bij het indienen van goede ideeën. Alleen vind ik uw positie in de motie van de VVD wel een bijzondere, omdat die spreekt van een zorgvuldig proces. Het resultaat van de motie is dat het proces vertraagd wordt, zodat we aan het eind van proces, als we bij de begroting uitkomen, juist
2310 minder tijd hebben en het proces minder zorgvuldig kan worden uitgevoerd.

Als de gedeputeerde met een goed voorstel en een goede uitleg van het proces komt, haalt u uw naam dan uit de motie?

De heer **CARTON** (PvdA): In eerste instantie denk ik niet dat de tijd uiteindelijk te kort zal zijn ten opzichte van de tijd september die in de motie genoemd staat. Onze intentie was om een goed proces voor iedereen te regelen. Ik wacht de reactie van gedeputeerde Pels af.

De heer **DULFER** (GroenLinks): Dan herhaal ik mijn vraag. Als zij met een goede toelichting komt, dan zult u waarschijnlijk uw naam uit de motie terugtrekken?

2320

De heer **CARTON** (PvdA): We moeten eerst duidelijkheid krijgen over het proces.

De **VOORZITTER**: Een interruptie van de heer Klein.

2325 De heer **KLEIN** (CU): Met de motie lijkt u te zeggen dat u betere ideeën heeft over het organiseren van het proces dan de gedeputeerde. Als ik nu begrijp, klopt het dan dat u eigenlijk zegt dat u meer tijd nodig heeft om de ideeën op te schrijven en dat u via een motie vraagt om wat meer uitstel?

2330 De heer **CARTON** (PvdA): Het was zeker bedoeld om ons, maar ook u en andere partijen langer de mogelijkheid te geven om dingen uit te werken.

De **VOORZITTER**: Een interruptie van de heer Hoogervorst.

2335 De heer **HOOGERVORST** (SP): U spreekt over de onduidelijkheid van het proces, zoals gedeputeerde Pels heeft voorgesteld. Is er niet voldoende over dat proces overlegd en onderling als coalitie afstemming gezocht? Vindt u dat de gedeputeerde, met het voorstel dat ze gedaan heeft, buiten de gebaande 'coalitiepaden' wandelt? Bent u er zich van bewust dat u door het indienen van deze motie zelf de gedeputeerde buiten die paden laat lopen? Waar bent u bang
2340 voor?

De heer **CARTON** (PvdA): We vinden het zeker ook een sympathiek voorstel om de Staten er zo in mee te nemen. Onze bedoeling was om op deze wijze het proces voor alle partijen te borgen. Daarom hebben we deze motie opgesteld.

2345

De heer **HOOGERVORST** (SP): Ik vind dit geen antwoord op mijn vraag. Het college spreekt met een mond. We gaan er vanuit dat de coalitiepartijen samen goed overleggen. Vindt u niet dat u door middel van deze motie de gedeputeerde buiten de paden laat lopen, die u had geplaveid?

2350 De heer **CARTON** (PvdA): Ik kan dit niet helemaal volgen. We willen juist zorgen dat het proces gewaarborgd wordt voor alle partijen.

De **VOORZITTER**: een interruptie van de heer Zoon

2355 De heer **ZOON** (PvdD): Ik snap het nog niet helemaal. Uiteindelijk gebeurt er niet veel nieuws. De Kaderbrief is erop gericht om ideeën mee te geven. Wat probeert u precies te bereiken met deze motie, die u samen met de VVD indiende? We hebben altijd al een duidelijke aanpak. Vanwaar die vertraging?

2360 De heer **CARTON** (PvdA): Daar is de Kaderbrief zeker voor bedoeld. We hebben de motie opgesteld om te waarborgen dat het proces voor iedereen goed is en dat iedereen voldoende tijd heeft om alles uit te werken en zodat alles goed kan worden uitgezocht, waarna er later over kan worden doorgepraat.

2365 De heer **ZOON** (PvdD): Wilt u dan zeggen dat we de Kaderbrief behandeling moeten uitstellen tot na het reces?

De heer **CARTON** (PvdA): Nee. Dat hoeft volgens mij niet.

2370 De **VOORZITTER**: Een interruptie van de heer Deen.

De heer **DEEN** (PVV): U zegt steeds dat u de motie indient omdat het er u omgaat dat alle partijen genoeg tijd en ruimte krijgen. Was gedeputeerde Pels daartoe niet bereid? Ik neem aan dat u dit vooraf met uw coalitiegenoten hebt besproken.

2375

De heer **CARTON** (PvdA): Dat antwoord laat ik aan gedeputeerde Pels. We willen in ieder geval zorgen dat het proces goed gewaarborgd wordt. Ik vraag juist wat gedeputeerde Pels van de motie vindt. Dat antwoord wil ik afwachten.

2380 De heer **DEEN** (PVV): U dient regelmatig moties in, die coalitiebreed worden ondertekend, dus ook al voor het gemak zijn aangenomen. Nu lijkt het alsof er wrijving is ontstaan. U spreekt eigenlijk niet eens voor uzelf. U spreekt ook voor de PVV wanneer u vraagt om meer tijd en ruimte. Heeft u dan niet aan gedeputeerde Pels gevraagd of zij die tijd geeft? Dat zou deze motie volkomen overbodig maken. Waarom heeft u niet overlegd binnen de coalitie?

2385

De heer **CARTON** (PvdA): Ik moet het steeds herhalen. De vraag ligt nu voor, dus die heb ik niet eerder gesteld.

De **VOORZITTER**: Een interruptie van de heer Dessing.

2390

De heer **DESSING** (FvD): Uit het antwoord van de heer Carton blijkt steeds dat het eigenlijk gaat om het helder krijgen van het proces. Volgens mij is het proces al helder en hebben we al aardig wat tijd gekregen. Mijn conclusie zou zijn en ik haar een reactie van de heer Carton dat hij eigenlijk het proces wil vertragen omdat hij wat huiverig is voor het alloceren van het geld dat overblijft voor nieuwe doelen. Is dat de onderliggende bedoeling?

2395

De heer **CARTON** (PvdA): Als de heer Dessing goed heeft geluisterd naar mijn inbreng dan heb ik daarin gezegd dat een van onze zorgen is dat nog niet zeker is of er financiële ruimte voor bestaande plannen en risico's nodig is. Daarnaast verwijs ik naar de eerder genoemde redenen die ik noemde in mijn antwoord aan vorige sprekers.

2400

De heer **DESSING** (FvD): Dan zou de conclusie dus zijn dat deze motie vertragend bedoeld is en dat de PvdA onze motie zou kunnen steunen, waarmee voorzichtigheid wordt betracht in het bestemmen van die gelden. Klopt dat?

2405

De heer **CARTON** (PvdA): De motie is niet vertragend bedoeld. Ik denk dat het een verkeerd frame is. Het is bedoeld om voldoende tijd te hebben voor het bekijken van alle aspecten, voordat we met voorstellen gaan komen.

2410 De heer **VOORZITTER**: Ik zie dat de heer Van der Maas het woord wenst. U bent niet de woordvoerder. U bent wel fractievoorzitter. Is er voor u een zwaarwegende reden om als fractievoorzitter ook het woord te vragen? Kunt u dat duiden?

2415 De heer **VAN DER MAAS** (VVD): Ik ga proberen om dit 'plat te slaan'. Wat gedeputeerde Pels heeft gedaan, -waarin wij overigens alle vertrouwen hebben, zoals wij vertrouwen hebben in het gehele college-, is dat zij een proces in gang heeft gezet. Wij proberen dat nu via een motie in goede banen te leiden. Het is vragen om uitstel. Het komt toch allemaal pas bij de begroting. Volgens mij is het zo dat we nu voorstellen kunnen doen. Het voorstel is tot 1 september. Dat is geen vertraging, maar dat geeft wel ruimte. De ambtelijke organisatie kan er dan naar kijken en komt
2420 met een advies. Dan kan het allemaal mooi meegenomen worden. Het is geen vertragingstechniek en het heeft niets te maken met een gebrek aan vertrouwen. Dat is wat ik wil zeggen. Hopelijk kunnen hiermee alle zorgen worden weggenomen.

2425 De **VOORZITTER**: Dat was uw zwaarwegende reden om als fractievoorzitter om het nader te duiden. De woordvoerder blijft de heer Hartog. Dan gaan we terug naar de heer Carton.

De heer **CARTON** (PvdA): Ik was aan het einde gekomen van mijn bijdrage.

2430 De **VOORZITTER**: Er zijn nog interrupties.

De heer **ZOON** (PvdD): Een punt van orde. Ik snapte niet wat er zojuist gebeurde. De VVD had geen interruptie, maar bracht een extra termijn in. Dat gaat buiten de afspraak die we met elkaar hebben gemaakt.

2435 De **VOORZITTER**: Als ik goed ben geïnformeerd is de afspraak dat er in principe één woordvoerder per partij is. Het is alleen aan de fractievoorzitter, -als hij dat nodig acht, als hij vindt dat zijn partij in een verkeerd daglicht wordt gezet of iets anders-, om in te grijpen. Dat heb ik ook nadrukkelijk aangegeven bij het toestaan. Ik zal ook niet faciliteren dat er een debat ontstaat tussen de heer Van der Maas en andere Statenleden. Dit is zoals uw regeling is. Dat
2440 betekent dat voor de rest de heer Hartog woordvoerder is van de VVD.

De heer **ZOON** (PvdD): We gaan er in het Presidium vast nog een keer op terugblikken.

2445 De **VOORZITTER**: Ongetwijfeld. Het betekent dat de heer Van der Maas bij uitzondering van die gelegenheid gebruik gemaakt heeft. Dat is dus een uitzondering op onze regel. Verder bent u nu in debat met de heer Carton. Heeft u nog vragen aan de heer Carton?

De heer **ZOON** (PvdD): Nee, dank u wel voorzitter.

2450 De heer **DULFER** (GroenLinks): Ik had evengoed graag met de heer Van der Maas willen spreken over zijn bijzondere inmenging. Daar krijg ik geen ruimte voor.

De heer **HEIJNEN** (CDA): Een punt van orde. Wat hier gebeurt, kan niet. Fractievoorzitters mogen zich inderdaad ten alle tijden mengen in het debat, maar dat moet wel in de vorm van een
2455 interruptie zijn. Het kan niet zo zijn dat je een statement afgeeft en daar vervolgens niet over
bevraagd mag worden door andere partijen. Dat zou niet passen in het debat. Ik vind dat we
eigenlijk de gelegenheid moeten hebben om te interrumperen op het statement van de heer Van
der Maas. A of B had de heer Van der Maas zijn vraag moeten stellen aan de heer Carton. Het is
nu van tweeëngen. Dat is niet conform zoals wij hier met elkaar omgaan. Graag ter evaluatie in
2460 het Presidium.

De **VOORZITTER**: Dit punt zal zeker meegenomen worden in de eerstvolgende
Presidiumvergadering.

2465 De heer **DEEN** (PVV): De heer Van der Maas is mede indiener van de motie, die de heer Carton
ook indient. Uit de opmerking van de heer Van der Maas maak ik op dat hij eigenlijk zoekt naar
een uitstel tot september. Mijn vraag aan de heer Carton is of gedeputeerde Pels dat uitstel niet
wilde geven. Is de vraag aan gedeputeerde Pels gesteld voordat deze motie werd ingediend?

2470 De heer **CARTON** (PvdA): Ik wil daar juist het antwoord van de gedeputeerde op krijgen.
Ik heb dat niet rechtstreeks gevraagd. Ik verwacht nu een antwoord op die vraag.

De **VOORZITTER**: interruptie Smaling

2475 De heer **SMALING** (SP): Ik wil aansluiten bij het punt van de heer Heijnen. Ik vind het een heel
wonderlijke figuur, die de heer Van der Maas tentoonspreid. Eigenlijk is het ook een belediging
naar de heer Carton, die als een klein kind wordt weggezet. Alsof hij niet in staat is om zelf die
interrupties te beantwoorden. Wat mij betreft komt deze kwestie ter evaluatie.

2480 De **VOORZITTER**: Waarvan akte.

De heer **HOOGERVORST** (SP): Ik heb een vraag aan u, voorzitter. Misschien heeft u het niet in de
gaten gehad, maar u gaf net aan dat het in deze correct is als iemand ingrijpt als zijn of haar
partij in een kwaad daglicht wordt gesteld. Ik vind dat nogal een uitspraak. Volgens mij waren wij
2485 gewoon op een nette manier, zowel de VVD-vertegenwoordiger als de PvdA-vertegenwoordiger
aan het bevragen. Wat vindt u daarvan?

De **VOORZITTER**: Ik geloof niet dat ik de kwalificatie 'kwaad' daglicht heb gebruikt. Als er op
enigerlei wijze iets gebeurt, waardoor een fractievoorzitter vindt dat hij of zij moet ingrijpen, dan
2490 is daar een uitzonderingsregel op. Het feit blijft, en daarover zullen we in het Presidium spreken,
dat 'een woordvoerder per partij' de regel is. We gaan er met elkaar het debat over aan. Als ik het
verkeerd geïnterpreteerd heb, dan zullen we dat uiteraard in het Presidium met elkaar bespreken.

De eerste termijn is hiermee afgerond. Ik schors de vergadering tot kwart voor vier, zodat het
2495 college zich kan voorbereiden op de eerste termijn.

Schorsing 15.26 – 15.45 uur

2500 De **VOORZITTER**: Ik heropen de vergadering. We zijn aanbeland bij de beantwoording in eerste termijn door het college.

Gedeputeerde **PELS**: Dank voor alle steun vanuit de Staten voor het proces. We kunnen er veel van zeggen, maar het was zojuist in ieder geval een mooi debat in de Staten. Het is een blijk van de nieuwe bestuurscultuur, die we met elkaar najagen.

2505 De Kaderbrief laat zien dat we een robuuste financiële situatie hebben. Tegelijkertijd zien we nog wel een aantal risico's in 2021, die nog niet helemaal 'hard' zijn. Daarom hebben we in de voordracht en in de commissie aangegeven dat we met het rekeningresultaat eerst naar de risico's moeten kijken. Vervolgens moeten we met elkaar de integrale afweging kunnen maken over hoe we verder met het rekeningresultaat omgaan.

2510 Ik denk dat het proces, zoals dat is voorgesteld in de commissie, ook een poging is om een gedegen proces met elkaar te doorlopen, waarin we transparant blijven voor alle partijen. Het idee is dat we vandaag ideeën aandragen, wat ik heel veel partijen heb zien doen. Het is niet aan Gedeputeerde Staten om te bepalen wanneer moties worden ingediend. Een Statenlid heeft zelfs het recht om staande de vergadering nog een motie in te dienen. In mijn ogen hadden we
2515 een proces nodig waarbij we met elkaar ruim de tijd zouden hebben. Enerzijds om te zorgen voor een goede advisering. U dient vandaag uw idee in. Zo meteen geef ik aan hoe het college met de moties wil omgaan. Wij zorgen voor een advisering. Vervolgens hebben we een goed gesprek met elkaar in de commissie, waarbij we de voorstellen afwegen, ook tegen de risico's, die we nog moeten afdekken in 2021. Met elkaar gaan we in dat gesprek bepalen hoe we omgaan met dat
2520 rekeningresultaat. In antwoord op de vraag van de PVV. Het is uw recht, als Staten, om te bepalen wanneer u een motie indient. Dat is niet aan het college.

In mijn ogen is dit proces een manier om gezamenlijk een integrale afweging te maken. Ik zie het voor me dat wij als Gedeputeerde Staten tot een 'menukaart' komen.

2525 De **VOORZITTER**: Een interruptie van de heer Deen.

De heer **DEEN** (PVV): Mevrouw Pels gaat in op een vraag die ik niet aan haar gesteld heb. Ik stelde de vraag aan de heer Carton. Het was mij opgevallen dat in de nieuwe bestuurscultuur de moties meestal coalitiebreed worden ingediend en dus ook al zijn aangenomen.

2530 Gedeputeerde **PELS**: Volgens mij was dit meer een duiding dan een vraag. Dank daarvoor. Zoals gezegd willen we vanuit Gedeputeerde Staten komen we als het ware met een 'menukaart', waarin we uw ideeën meenemen, maar ook de actuele ontwikkelingen en de risico's zoals genoemd in de Kaderbrief. We nemen daarbij mee of uw idee aansluit op bestaand beleid. Dit is
2535 niet een moment voor allerlei losse flodders. Als ik zo kijk naar wat er is ingediend, heeft u daaraan ook aardig gehoor gegeven. We vinden het belangrijk om ook vanuit het college die aansluiting met het bestaande beleid te zoeken en te vinden, zodat ook uw wensen daadwerkelijk landen in dat waarmee wij bezig zijn. De ChristenUnie vroeg hoe we omgaan met de advisering.

Het ging daarbij om de motie van de SP en de vraag die er lag rondom cofinanciering.

2540 Gedeputeerde Staten zullen hun visie geven op de moties die zijn ingediend. Dan zullen we dit daarin meenemen. We zullen ook kijken naar de uitvoerbaarheid van plannen en ideeën.

De **VOORZITTER**: Een interruptie van de heer Dulfer.

2545 De heer **DULFER** (GroenLinks): Ik heb een vraag over het proces. We hebben nu moties met ideeën bij u neergelegd. Ik kan die moties laten staan, dan weet ik zeker dat u daarmee aan de gang gaat en dat u dat gaat uitzoeken. Doe u dat ook wanneer ik de moties aanhoud?

2550 Gedeputeerde **PELS**: Ik kom er zo op. Dan leg ik het proces verder uit over hoe ik met de moties zou willen omgaan.

We kijken naar de aansluiting op bestaand beleid. We kijken naar de uitvoerbaarheid, omdat we niet willen dat dit straks een onderdeel wordt van onze onderbesteding. Het is belangrijk dat het idee uitvoerbaar is binnen de begroting van het volgende jaar. We kijken naar de benodigde middelen en de benodigde capaciteit. Dat is natuurlijk een onderdeel waarop we enorme winst hebben geboekt.

2555 De 'menukaart' wordt u toegestuurd voor de commissiebehandeling. Zodat u die heeft voordat u het gesprek met elkaar en het college aangaat over de eventuele besteding van het rekeningresultaat.

2560 Dan de vraag van de heer Dulfer. Hoe gaan we om met deze moties? Ik had al aangegeven dat het belangrijk is dat we uw ideeën gelijkwaardig te behandelen. Om die gelijke kans te optimaliseren, stel ik voor om alle moties, ook de moties die vragen om onderzoek, aan te houden. Doet u dat niet dan moet het college die moties ontraden. U doet dan namelijk al een uitspraak over wat er met het rekeningresultaat zou moeten gebeuren. Bij alle motie die betrekking hebben op het

2565 rekeningresultaat is ons advies om die alle aan te houden. Zo niet dan worden de moties ontraden. We vinden het belangrijk dat iedereen een gelijke kans krijgt. Sommige moties vragen al direct om een subsidieregeling, een andere motie vraagt om onderzoek. Om dat op een gelijke manier te kunnen behandelen willen we ook op gelijke wijze adviseren.

2570 De **VOORZITTER**: Een interruptie van de heer Hoogervorst.

De heer **HOOGERVORST** (SP): Ik begrijp goed wat de gedeputeerde bedoelt. Uiteraard willen wij de moties die we hebben ingediend, aanhouden. Heeft de gedeputeerde na aanhouding van die moties nog wel scherp wat erin de moties stond? Kunnen wij ervan op aan dat die moties alle

2575 worden meegewogen in het afwegingsproces dat het college gaat maken?

Gedeputeerde **PELS**: Ik zal daar scherp op zijn. De moties zijn alle bekend en die worden onderdeel van de 'menukaart'. U zult uw moties daarin herkennen.

2580 Dan de volgende stap. Na het aanhouden van de moties werkt het college aan de 'menukaart', die u voor de commissiebehandeling ontvangt. De commissiebehandeling is een mooie volgende

2585 stap. Dan heeft u de begroting ontvangen en dan heeft u technische vragen kunnen stellen. Dan heeft u misschien zelfs nog extra informatie ingewonnen bij het ambtelijk apparaat, om na te gaan hoe u het beste met uw eigen initiatief om kunt gaan. Dan komen we bij dat gezamenlijke gesprek in de commissie uit. Daarbij maken we gezamenlijk keuzes, met Provinciale Staten voorop, over wat we wel of niet gaan doen met het rekeningresultaat. De gedeputeerde kan zich voorstellen dat dit maakt dat een aantal moties er anders uit komt te zien. Op dat moment moeten we met elkaar kijken hoe de ideeën op dat moment het beste kunnen verwerkt in moties. De moties die verder gebracht moeten worden richting de begroting kunnen in de commissie nog 2590 goed worden afgestemd.

Dan kom ik bij de vragen en opmerkingen. Een aantal opmerkingen gaat over het proces. Daar kom ik bij de reactie richting de partijen op terug. Het CDA gaf aan blij te zijn dat het college met een Financiële Perspectiefnota komt. Dat gaat 2595 over de lange termijn ontwikkelingen. De begroting ziet er nu robuust uit. We hebben een goede meerjarenbegroting, maar we zien op de lange termijn, -mede door keuzes die in het verleden zijn gemaakt, maar ook door langjarige afspraken die zijn aangegaan-, ontwikkelingen, waarover alvast inzicht moet worden geboden. U gaf aan daarover in het najaar het gesprek te willen aangaan. Dan moet ik uw enthousiasme toch enigszins temperen. Mijn verwachting is dat we 2600 daar in het tweede kwartaal van 2022, gezamenlijk met de Kaderbrief 2023, mee gaan komen. U vroeg waarom het college de opcenten ongewijzigd begroot heeft. Naast een enorme toename van elektrisch vervoer, zien we ook een grote toename van zwaardere fossiele brandstofvoertuigen. De komende jaren zal het gebruik en eigendom daarvan toenemen. Dat maakt dat we winst en verlies tegen elkaar kunnen afwegen. Dat betekent nog steeds dat we met 2605 het Rijk in gesprek zijn, want voorgaande betekent dat we minder meerinkomsten hebben. Op het moment dat elektrisch vervoer ook belast zou kunnen worden, kunnen we meer inkomsten genereren. We rekenen ons niet rijk, dus het college heeft ervoor gekozen om dat gelijk te houden in de prognoses.

U vroeg ook naar de discussie rondom de opcenten en hoe Provincie Noord-Holland daarmee 2610 omgaat. Die discussie is ontstaan door de uitspraak door verschillende partijen om naar rekeningrijden te kijken en ook door de toezegging van de minister om daarnaar onderzoek te doen. Dat rekeningrijden zou een effect kunnen hebben op ons belastinggebied, op onze opcenten. Het is belangrijk dat we als gezamenlijke provincies, -dat gebeurt via het IPO-, alvast nadenken over mogelijke scenario's. Wat als het betekenis heeft voor de motorrijtuigenbelasting 2615 en daarmee onze opcenten? Hoe kunnen we als provincies daarop anticiperen en zorgen dat we een open huishouding behouden, maar ook dat we genoeg inkomsten behouden om die open huishouding en onze eigen afwegingen overeind te houden? Ik kan u geruststellen. We zijn geen onderzoek aan het doen naar een extra belastinggebied. We gaan niet voor een lastenverzwaring. Daarover staan duidelijke afspraken in het Coalitieakkoord. Het gaat erom dat we ons als 2620 provincies voorbereiden op een landelijke discussie over ons belastinggebied. U gaf aan dat u dit proces niet helemaal begreep. Het is in mijn ogen een integrale afweging die we in gezamenlijkheid maken.

De SP vroeg tempo te maken met het herstelfonds en de steunmaatregelen. U heeft dat ook in de commissie aangegeven. Daarop heb ik gereageerd dat ik ook altijd graag tempo wil maken, zeker als we kijken naar dit punt, maar ook enige voorzichtigheid is belangrijk. We hebben al veel bereikt met elkaar. Kijk naar het noodfonds, waarmee we honderd culturele instellingen hebben geholpen. Kijk naar het succes van de regeling voor sportverenigingen. Die hebben ook een zwaar jaar gehad. We hebben een regeling opengesteld voor de verduurzaming van de sportverenigingen. Iets waarvoor ze nu vaak geen geld meer hebben. Na het openzetten was de regeling binnen twee dagen vol. Daar hebben we extra middelen aan toegevoegd. Onlangs had ik het genoeg om 'Cultuurherstel' te lanceren, waarover u al eerder heeft gehoord. Daarbij stellen we drie miljoen euro ter beschikking aan leningen voor makers om weer te beginnen met maken en hen zo dat extra zetje te geven. In mijn ogen gebeurt er veel. De komende tijd houden we u daarvan op de hoogte. U vroeg hoe we het overzicht houden. Daarom is ervoor gekozen om de twee moties 'Noodfonds' en 'Herstelfonds' in de begroting te verwerken, zodat u het straks herkenbaar terugvindt in de Planning & Control cyclus. We informeren u steeds met een brief over wat we voornemens zijn te doen met de verschillende tranches. In de Planning & Control cyclus leggen we verantwoording aan u af.

U vroeg ook naar ons cultuurbeleid en om daarover alvast een uitspraak te doen. Conform ook dit proces, hebben we ervoor gekozen om het cultuurbeleid gezamenlijk met de Staten vorm te geven, via het BOB-model. Het is aan u om het gesprek, zowel onderling als met mij, daarover straks te voeren.

De **VOORZITTER**: Een interruptie van de heer Hoogervorst.

De heer **HOOGERVORST** (SP): Het doet ons deugd dat beide fondsen straks integraal worden opgenomen in de begroting en ook in de Planning & Control cyclus. Is de verantwoording op projectniveau, of blijft het in algemene termen?

Gedeputeerde **PELS**: Wij moeten natuurlijk altijd goed verantwoorden waaraan we onze middelen hebben uitgegeven. We hebben een programma toegevoegd, zodat u dat daar straks inzichtelijk krijgt. Ik kan me goed voorstellen dat elke keer als we een besluit nemen, u het vanaf dat moment kan gaan volgen. U ziet in de brieven steeds ons voornemen. Dat bespreken we dan met elkaar. Op het moment dat we het werkelijk doen, dan kunnen we het opnemen in de begroting van dat jaar en in de Planning & Control cyclus. U kunt dan volgen hoe het met de verschillende onderdelen gaat.

De heer **HOOGERVORST** (SP): Het is mij nog niet helemaal duidelijk. We hebben een aantal brieven van het college mogen ontvangen, waarin voornemens worden uitgelegd. We snappen dat het goed voorbereid moet worden. Komt er straks in de verantwoording te staan: "Sportvereniging A uit dorp B heeft dit ontvangen en dit ermee gedaan."?

Gedeputeerde **PELS**: Dat wil ik u niet aandoen. Als we kijken naar sportverenigingen dan gaat het om kleine bedragen. Dat worden lange lijsten. We gaan goed evalueren. Bij de verduurzaming van

sportverenigingen kijken we welke maatregelen zijn genomen door de sportverenigingen en wat het effect is geweest. Natuurlijk maken we inzichtelijk wat er met het geld gebeurd is.

Helaas moet ik 50PLUS/PvdO teleurstellen, want wij gaan niet over de Wmo-gelden.

2670

GroenLinks vroeg naar de impactanalyse, namelijk onze wens vanuit het Coalitieakkoord om ook breder te kijken dan alleen naar de euro's, die we opvoeren in onze begroting. We stuurden u daarover eerder een brief. We zien twee onderdelen. Ik neem u mee in de huidige stand van zaken. Enerzijds zien we de CO2-impactanalyse. Hoeveel CO2 besparen of gebruiken we met ons beleid. Daarin loopt Noord-Holland voorop. We zijn bezig met een goed onderzoek. Data zijn ontzettend belangrijk. Als we gaan rapporteren dan wil ik met u het gesprek aangaan over cijfers, die wellicht niet helemaal vast zijn en waarin we met elkaar nog moeten ontwikkelen. Ook bij begroting zal inzichtelijk worden gemaakt wat het effect is breder dan de euro's van ons beleid. Op dat moment moeten de data op orde zijn. De eerste resultaten van het onderzoek worden na het reces verwacht. Dan kom ik bij u terug om aan te geven hoe het proces verder vorm wordt gegeven. De andere kant is de monitor die gaat over de grotere impact, naast CO2, op onze provincie. De monitor Brede Welvaart hebben we al in onze Economische Agenda. We zijn nu aan het onderzoeken of we losse indicatoren in de begroting aan elkaar kunnen worden gekoppeld, zodat we niet allerlei verschillende monitorinstrumenten hebben en of we inzichtelijker kunnen maken wat de stand van zaken is in Noord-Holland. Voor beide wordt bekeken hoe dit kan worden doorontwikkeld. Op dit moment geeft de monitor Brede Welvaart vooral een landelijk beeld. Er wordt nu gewerkt aan een regionale vertaling. We zijn er dus druk mee bezig. Het vraagt alleen wel gedegen onderzoek om te zorgen dat we tot goede data komen, zodat u er het goede gesprek over kunt voeren.

2680

2685

2690

De **VOORZITTER**: Een interruptie van de heer Dulfer.

De heer **DULFER** (GroenLinks): Klopt het als u deze stand van zaken schetst dat we kunnen verwachten dat in de begroting van 2023 die koppeling met die indicatoren en die variabelen kunnen worden opgenomen?

2695

Gedeputeerde **PELS**: Dat is mijn grote wens. In de commissie heb ik aangegeven dat we nu ongeveer op dertig procent zitten van wat lukt qua verbetering van die indicatoren. Ik hoop dat we een honderd procent slag kunnen maken naar de volgende begroting van 2023, maar het is wel zo netjes dat ik een winstwaarschuwing afgeef. Dat is mijn voornemen. Daaraan werken we nu hard. Als data niet hard genoeg zijn dan moeten we heroverwegen of je zo een indicator wel moet willen opnemen. De begroting is uiteindelijk uw sturingsinstrument. Dan wil ik u wel voorzien van goede data.

2700

2705

Ik kom bij de vragen en opmerkingen van de VVD. Ik hoop dat ik inmiddels heb toegelicht over het proces. Het staat u altijd vrij om nog moties aan te dragen voor ambtelijke advisering. Ik hoop dat u dat op korte termijn kunt doen, zodat die kunnen worden meegenomen in de

genoemde 'menukaart'. U noemde het proces wat onhandig. Ik zou het nog wel zorgvuldig willen noemen, juist omdat we de Staten zo meenemen.

- 2710 De VVD vroeg naar de dertig miljoen euro die in de Kaderbrief vanuit de reserves naar de exploitatie gaat. Ik zie dit vaker fout gaan in de interpretatie van een dergelijke verschuiving. Dit is geen beleidsmatige verschuiving van middelen. De middelen zitten eerst in een reserve. Vervolgens besluiten we om de middelen op de exploitatie te zetten, om ze inzichtelijk te maken. In plaats van dat de middelen 'stilstaan' in een reserve, activeren we zo over de jaren heen in de
- 2715 exploitatie., Er gebeurt niks met de projecten die aan die dertig miljoen euro vast zitten. Ik hoop u hiermee gerust te kunnen stellen. Dit is een financieel-technische wijziging en geen beleidsinhoudelijke. U vroeg ook naar de Financiële Perspectiefnota. U vroeg naar knoppen om aan te draaien. Voor die nota is van belang dat met elkaar goed inzichtelijk wordt gemaakt wat de lasten zijn, die voortkomen uit eerdere afspraken of investeringen. Dan hebben we het
- 2720 bijvoorbeeld over onderhoud van infrastructuur. Collega Olthof en ik zijn druk om dat voor u meer inzichtelijk te maken. Natuurlijk kunnen we aangeven aan welke knoppen u kunt draaien. Eigenlijk vind ik dat meer iets voor een komende coalitie en niet in het laatste jaar van de zittende coalitie. De knoppen om aan te draaien zijn betrekkelijk simpel en samengevat in óf meer inkomsten, -die van het Rijk kunnen we niet beïnvloeden via het Provinciefonds-, dus dan
- 2725 komt het op belastinggebied en daarover hebben we duidelijke afspraken-, óf we komen tot minder uitgaven en dan op grote schaal. Het gaat over lange termijn perspectief en lange termijn financiële oplossingen. Ik denk dat we dat inzichtelijk kunnen maken in lange termijn afspraken. Het is niet aan ons om volgend jaar ook daadwerkelijk aan knoppen te gaan draaien. Dan heb ik de vragen beantwoord.

- 2730 Dan kom ik bij de moties. Ik geef daar een advies bij. Ik herhaal het nogmaals. Op het moment dat het gaat over het rekeningresultaat dan is het advies dus om de motie aan te houden. Houdt de indiener de motie niet aan en wordt de motie alsnog in stemming gebracht, dan is het advies van het college: ontraden. Op het moment dat een dergelijke motie wordt aangehouden, doe ik
- 2735 de toezegging om uw motie mee te nemen in de 'menukaart'.

Motie 65 'Ondersteuning culturele en archeologische verenigingen, stichtingen en musea': aanhouden of ontraden indien besloten wordt de motie toch in stemming te brengen.

Motie 66 'Belast gemeenten niet met aardgasvrij' wordt behandeld door collega Stigter.

- 2740 Motie 67 'Reserveer meevallers voor tegenvallers': aanhouden of ontraden indien besloten wordt de motie toch in stemming te brengen.

Motie 68 'Portefeuille Dierenwelzijn: Op dit moment is de motie wel erg breed geformuleerd. Het zou wenselijk zijn als de Partij voor de Dieren met een voorstel komt naar NLG, hoe de fractie graag ziet dat de portefeuille verder wordt vormgegeven. Graag een reactie van de PvdD in

2745 tweede termijn of de fractie zich daarin kan vinden.

Motie 69 'Onderzoek naar extra stimuleren woningbouwopgave door financiële impuls': aanhouden of ontraden.

Motie 70 wordt behandeld door collega Olthof.

Motie 71 'Versnellen aanpak fietsknelpunten in Noord-Holland': aanhouden of ontraden

- 2750 Motie 72 'Toiletvoorzieningen recreatiegebieden': aanhouden of ontraden.

Motie 73 'Inventariseren Quickwins walstroom zeehavens': aanhouden of ontraden.

Motie 74 wordt behandeld door collega Zaal.

Motie 75 'Extra geld reserveren voor diepgaand onderzoek slavemijverleden': aanhouden of ontraden.

2755 Motie 76 Subsidie voor burgerinitiatieven om deelconcepten te stimuleren': Daarvan graag een verduidelijking in de tweede termijn door de indiener. Er staat nu in het verzoek aan het college om al een subsidie ter beschikking te stellen. Ik vroeg me af of DENK en de Partij voor de Dieren hierbij ook doelen op de 'menukaart', die het college wil samenstellen en dat het één van de ideeën is, of willen de fracties het op deze manier nu in stemming brengen? Mocht het onderdeel
2760 kunnen worden van de 'menukaart' dan geldt aanhouden en bij in stemming brengen wordt de motie ontraden.

Motie 77 wordt behandeld door collega Rommel.

Motie 78 wordt behandeld door collega Olthof.

Motie 79 'Ondersteunen vrijwilligers, verenigingen en stichtingen': aanhouden of ontraden.

2765 Motie 80 'Verkeersveiligheid actieve mobiliteit': aanhouden of ontraden.

Motie 81 wordt behandeld door collega Zaal.

Motie 82 'Stimuleren thuiswerken na corona': aanhouden of ontraden.

Motie 83 'Broedplaats blakende bollen': aanhouden of ontraden.

2770 Motie 84 'Benutten financiële ruimte': Ik heb het proces toegelicht. In mijn ogen is deze motie overbodig.

Motie 85 'Aquathemie en innovatief watergebruik': aanhouden of ontraden.

Motie 86 'Mogelijke besteding rekeningresultaat': aanhouden of ontraden.

2775 Volgens mij heb ik daarmee alle moties gehad en reteren er nog enkele en wat vragen voor mijn collega's.

De **VOORZITTER**: Het woord is aan de heer Loggen.

2780 Gedeputeerde **LOGGEN**: Voor mijn portefeuille is slechts een motie ingediend. Die is al beantwoord door collega Pels. Het advies is aanhouden of ontraden. Op mijn portefeuille zijn wel bijdragen geweest. Ik ben blij met de brede belangstelling voor de problematiek rond de woningbouw in Noord-Holland. Morgen staat het Masterplan Wonen op de agenda van het college. Daarna gaat het Masterplan volgens de gebruikelijke route naar de Staten en de stakeholders. Na het reces zullen we hierover uitgebreid in de commissie praten. Het bevat
2785 voorstellen waaraan een juridische component vastzit. Er is nog voldoende tijd om die gevolgen, voor de begrotingsbehandeling, met elkaar doorgesproken te hebben. Het lijkt me verstandig om die discussie bij het Masterplan Wonen te voeren en niet separaat langs de lijn van de Kaderbrief. Mijn verzoek is dan ook om die opmerkingen en die vragen te betrekken bij de behandeling van het Masterplan Wonen, na het reces, in de commissie en in de Staten.

2790

Gedeputeerde **ZAAL**: Voor mij zijn er een paar onderwerpen. De vragen en opmerkingen over de ROM en recreatie die laat ik voor later vandaag of voor de uitloopvergadering op 5 juli.

Een aantal vroeg naar de omgang met het economisch herstel. We hebben het Economische herstel en duurzaamheidsfonds in het leven geroepen. Zijn er langdurige maatregelen nodig?

2795 De Economische Uitvoeringsagenda komt nog voor het reces naar uw Staten en wordt op 6 september in de commissie EFB behandeld. Daarin wordt groen herstel als een van de leidende principes geformuleerd. We gaan daar zeker mee verder vanuit de Economische Agenda. Vandaag was er veel aandacht voor en zijn zorgen geuit over de gemeentefinanciën. De zorgen herken ik. Al lijkt er wel licht aan het einde van de tunnel te zijn, omdat het Rijk met meer

2800 middelen over de brug schijnt te komen. Dat zal worden uitgewerkt in het Coalitieakkoord. Motie 74 van DENK, die vraagt om te kijken welke samenwerkingsverbanden mogelijk in het gedrang komen, is op dit moment nog niet opportuun. Op dit moment zijn er geen signalen dat samenwerkingsverbanden worden opgezegd door gemeenten omdat ze daaraan geen bijdrage meer kunnen leveren. We houden wel de vinger aan de pols. Het is goed om te wachten tot er

2805 meer duidelijkheid komt vanuit het Rijk. In ons regulier toezichhoudend systeem is er aandacht voor. Daar bovenop hebben we regelmatig gesprekken met gemeenten, om zowel ambtelijk als bestuurlijk de vinger aan de pols te houden. Op het moment dat het nodig blijkt om meer onderzoek te doen, of om in te grijpen dan zullen wij dat doen. Voor nu zou ik motie 74 willen ontraden, dan wel aan te houden tot er meer duidelijkheid van het Rijk is.

2810 Een aantal van u refereerde aan de Voedselvisie. Er wordt een Uitvoeringsagenda gemaakt. Die bespreken we ook dit najaar. De Partij voor de Dieren vroeg om doorkijkje naar de lange termijn. Als we de Uitvoeringsagenda bespreken, dan kan worden besproken hoe we met de lange termijn ten aanzien van de Voedselvisie omgaan. Dat komt dan voldoende aan de orde.

Motie 81 'Ondememersprijs' vindt ik een goed idee. Wellicht moeten we daarover eerder

2815 beslissen dan bij de begroting. Dit jaar hadden we al de categorie Belofte bij de Ondememersprijs Noord-Holland, voor ondernemers die korter dan drie jaar bestaan. Ik stel voor dat we de categorie 'Belofte' voortzetten. Dat we geen extra onderscheid maken (zoals de motie vraagt) tussen nieuwkomers in Nederland en nieuwe ondernemingen die al langer in Nederland waren. Ik kan me voorstellen dat we aan die categorie wat extra communicatieve aandacht

2820 besteden en dat we zorgen dat die prijs goed bekend wordt bij de groep die in de motie expliciet wordt genoemd. Op die manier zou ik graag snel uitvoering willen geven aan de motie. Dat vergt niet meer middelen dan we dit jaar aan de Ondememersprijs hebben besteed. We hoeven de begroting er dus niet voor af te wachten.

2825 De **VOORZITTER**: Een interruptie van de heer Dessing.

De heer **DESSING** (FvD): Ik wil reageren op wat de gedeputeerde zei over de motie voor de ondernemersprijs. Deze reactie stemt ons positief. We vonden het diversiteitsverhaal achter de motie een punt. We steunen het betoog van de gedeputeerde.

2830 Ik wil terugkomen op de toezegging die ik heb gevraagd om de provincie op te roepen om meer in gesprek te gaan met gemeenten. We hebben het idee en krijgen signalen dat er meer over gemeenten wordt gesproken dan met gemeenten. Daarop ontvang ik graag nog een toelichting.

Gedeputeerde **ZAAL**: Die toezegging kunt u van mij krijgen. U noemde voorbeelden die niet in

2835 mijn portefeuille vallen. Even los van de specifieke voorbeelden zijn wij altijd en veelvuldig in

gesprek met gemeenten. Er zijn ook portefeuille overleggen op verschillende terreinen. Ik heb dat op Economie. Ik herken niet dat wij niet met gemeenten in gesprek zijn. Als u een toezegging wilt dat we dat blijven doen dan krijgt u die zeker.

2840 De heer **DESSING** (FvD): Ik zei niet dat er geen gesprek is met gemeenten. We vragen om dat meer te doen.

De **VOORZITTER**: U heeft de toezegging dat we dat blijven doen.

Een interruptie van de heer Dulfer.

2845

De heer **DULFER** (GL): Het gaat mij om de motie. Dank dat het college dat zo snel wilt oppakken. Ik heb nog wel een kanttekening. Daar liepen we tegenaan bij het opstellen van de motie. Juist mensen die statushouder zijn, zijn vaak al langer aanwezig. Voor hen is het moeilijk om op te starten. Die drie jaar is soms te kort. Kunt u kijken wat de meest effectieve criteria zijn om te

2850 toetsen of iemand 'een belofte' is?

Gedeputeerde **ZAAL**: We gaan er niet alleen over. Als iedereen vindt dat 'de belofte' een structurele prijs moet worden dan zullen we goed kijken of die ook toegankelijk is voor de in de motie genoemde categorie (statushouders/nieuwkomers). Het is belangrijk dat zij goede

2855 aansluiting kunnen vinden.

Gedeputeerde **STIGTER**: Er resteert nog een vraag van de heer Hoogervorst rondom participatie en de RES. Volgende week maandag komen we uitgebreid te spreken over de RES en zeker ook over participatie en communicatie. Ik stel voor dat we er volgende week dieper op ingaan.

2860 Motie 66 'Belast gemeenten niet met aardgasvrij' wil het college ontraden. Gemeenten, provincies en Rijk hebben afspraken gemaakt over de uitvoering van het Klimaatakkoord, waaronder het programma Aardgasvrij. We zien dat gemeenten daarmee aan de slag zijn gegaan. Tegelijkertijd hebben we afgesproken dat gemeenten gecompenseerd moeten worden voor de

2865 uitvoeringslasten die daarmee gemoeid zijn. Het onderzoek daarnaar heeft plaatsgevonden. Het geeft aan dat gemeenten een paar honderd miljoen euro per jaar hiervoor nodig hebben. Met het Rijk is afgesproken dat het nieuwe Kabinet daar een antwoord op geeft. Als het Rijk niet over de brug komt en geen boter bij de vis levert, dan zal de uitvoering buitengewoon problematisch worden. Laten we eerst afwachten waarmee het Rijk komt ter compensatie van de

2870

Gedeputeerde **ROMMEL**: Ik kreeg een vraag van de heer Hoogervorst. We zijn het erover eens dat de stikstofdepositie omlaag moet. Op 17 mei hebben Provinciale Staten de doelen van de reductie vastgesteld, die we in de gebiedsgerichte aanpak gaan oppakken.

2875 Ook met natuur zijn we bezig in de gebiedsgerichte aanpakken. Na het zomerreces, op 30 augustus staat bij u de aanvraag die we deden bij de Rijksregeling voor het Programma Natuur 2021-2023 ter bespreking op de agenda. U krijgt dan meer inzicht in wat we voor de natuur willen gaan doen.

Op 4 oktober 2021 wordt een werkbezoek voor u georganiseerd, zodat we u kunnen meenemen in de gebiedsgerichte aanpak. We kunnen dan bespreken wat we doen voor de stikstofreductie en voor de natuur.

2880 Motie 77 'Maak kruisfinanciering stikstof gerelateerde leges duidelijk'. Het is goed zoals dat wordt vermeld in de overwegingen dat de Staten de hardheidsclausule bij de Legesverordening 2021 hebben vastgesteld. Het was de eerste Legesverordening die uw Staten hebben vastgesteld. Vanaf 2017 toen de Wet Natuurbescherming is ingesteld zijn daarvoor geen leges geheven. Op 2885 dit moment is niet geheel duidelijk wat kostendekkend zou zijn. We zijn nog in overleg met het IPO en het Rijk. Het Rijk wil een bijdrage leveren aan de kosten die eventueel worden gemaakt bij de vaststelling van die vergunningen. Over de PAS-meldingen zijn we in overleg. Ik wil u vragen dat als ik mag lezen: "In afwachting en overweging te nemen of en hoe ook kostendekkende leges voor stikstof gerelateerde vergunningaanvragen in plaats van nodig mogelijk zijn. Als ik het 2890 zo mag lezen dan adviseer ik om deze motie over te nemen.

Gedeputeerde **OLTHOF**: In aanvulling op collega Pels, waar ze sprak over het brede financiële kader ook in relatie tot mobiliteit hebben we ook de Planning en Control cyclus waar we tweemaal per jaar praten over het IMPI en het mogelijk opwaarderen van infraprojecten van de 2895 'studie- naar de 'planfase' en van de 'planfase' naar de 'realisatiefase'. Er ligt nu een voorstel waarbij Provinciale Staten nauw betrokken zijn. We gaan daarover met elkaar gesprek.

Motie 70 'Extra investeren in het OV' wordt ontraden. De motie is ook overbodig. In transitieplannen is geen relatie tussen de verduurzaming en het afschalen van lijnen. Afschaling van lijnen is ook geen ambitie in de transitieplannen die we hebben. We kijken wel of de 2900 intensiteit die we op dit moment hebben. Op 25 juni jl. is de beschikbaarheidsvergoeding verlengd tot september 2022. Dat wat staat opgeschreven in het transitieplan is op dit moment niet aan de orde, omdat ook de financiële middelen van het Rijk tot september 2022 er komen. We zien dat het aantal reizigers dat teruggaat naar openbaar vervoer sneller verloopt dan we hadden verwacht.

2905 Op 14 juni zat bij de stukken voor de commissie Mobiliteit en Bereikbaarheid een besluit van Gedeputeerde Staten, waarin de financieringsovereenkomst voor de concessie Gooi en Vechtstreek met de Staten wordt gedeeld. Met deze financieringsovereenkomst kunnen we ervoor zorgen dat in 2022, zoals ook de afspraak was, de concessie Gooi en Vechtstreek honderd procent zero-emissie is. Op dit moment zitten we op zeventig procent zero-emissie in de 2910 concessie Zuid-Kennemerland IJmond en in Noord-Holland Noord op vijftig procent. In het transitieplan hebben we opgenomen of we ook voor de twee laatstgenoemde regio's meer emissie kunnen bereiken. Daar zijn regelingen voor en instrumenten om in te zetten. Deze motie is overbodig en wordt ontraden.

Bij motie 78 'Financiële bijdrage elektrificatie pontveer Spaardam' wil ik de toezegging doen dat 2915 we dit verder onderzoeken en de Staten daarover zo snel mogelijk informeren. De deadline is september. Ik moet in gesprek gaan om te vernemen hoe hard die deadline is. Er zit immers een vakantieperiode tussen. Voor deze specifieke verbinding is in 2009 een eerdere subsidie toegekend van 144.000 euro. Dat was om een nieuwe pont aan te schaffen. In 2018 is een subsidie toegekend van 64.000 euro om de verbinding te verplaatsen. We moeten juridisch 2920 bekijken of nogmaals een subsidie mag worden toegekend. Als dat juridisch mogelijk mocht zijn

dan moeten we met elkaar kijken waaruit dat wordt gefinancierd. Dat moet apart worden behandeld, omdat de begroting te laat komt.

2925 De **VOORZITTER**: Als het goed is, is over alle ingediende moties een advies uitgebracht door Gedeputeerde Staten. Het zou betekenen dat we met de tweede termijn zouden kunnen aanvangen. Er is ook een verzoek gedaan om te schorsen.

Ik stel voor dat we tot kwart voor vijf schorsen. Dan hebben alle partijen de tijd om het advies van het college mede in ogenschouw te nemen voor de tweede termijn.

2930 *Schorsing 16.34 – 16.45 uur*

De **VOORZITTER**: Ik heropen de vergadering. We zijn toegekomen aan de tweede termijn van de bespreking van voordracht 23 Kaderbrief 2022. Ik zie dat de heer Köhler (JA21) weer aanwezig is.

2935 *Tweede termijn:*

2940 De heer **HEIJNEN** (CDA): Dank voor de discussie en uitgebreide beantwoording van de verschillende gedeputeerden. We zien uit naar het gesprek en discussie over het Masterplan Woningbouw na het zomerreces. We zijn zeer benieuwd, wat daar financieel en ruimtelijk mogelijk is. U kent onze opvattingen op dat vlak.

De moties die zijn ingediend gaan over alle portefeuilles. Nogmaals dank aan het college voor het proces dat is voorgesteld om te komen met ideeën. Ons spreekt het idee van een 'menukaart' aan. Hopelijk vallende de 'prijzen op de menukaart' een beetje mee, zodat er voor iedereen wat wils is.

2945 Ik houd motie 65 aan. Het CDA zal tegen motie 84 stemmen, mochten de VVD en de PvdA die niet alsnog intrekken. Dit is de procesmotie waarover veel is gesproken.

Als mede indiener van motie 81 over de ondernemersprijs kan het CDA zich vinden in de toelichting van gedeputeerde Zaal. Ik dank haar voor het voortvarend oppakken hiervan.

2950 De heer **DESSING** (FvD): Dank aan Gedeputeerde Staten voor de gedegen beantwoording van al onze gestelde vragen. Ik wil terug komen op de vraag om de diverse moties van partijen aan te houden. Ik hoop dat onze motie, die wat afwijkt van de andere, wel op het menu blijft staan. Het is geen bestedingsmotie, maar meer een reserveringsmotie. Ik zou graag de toezegging van de gedeputeerde krijgen dat motie net als de andere moties wordt meegenomen, wanneer wij de
2955 motie aanhouden en dat de in onze motie genoemde optie een serieuze optie is en bij de bespreking wordt meegenomen. Afhankelijk van het antwoord zal ik aangeven of we de motie zullen aanhouden.

2960 De heer **ZOON** (PvdD): Dank aan Gedeputeerde Staten voor de beantwoording. We zullen motie 68 aanhouden. We gaan graag met ambtenaren in gesprek over de uitwerking van een Dierenwelzijnsnota, die wij zullen gaan schrijven en zullen inbrengen in de commissie. Ik zou graag nog een motie willen indienen. De motie houd ik ook direct weer aan.

2965 **Motie 87/28-06-2021**

Grote Groene Stappen Zetten

Provinciale Staten van Noord-Holland, in vergadering bijeen op 28 juni 2021, ter behandeling van de voordracht Kaderbrief 2022;

2970 *gehoord de discussie, roepen het College van Gedeputeerde Staten op:*

- *om een éénmalige impuls te geven aan: o de plantaardige eiwittransitie vanuit de Voedselvisie, aangezien dit één van de belangrijkste oplossingen is om problemen op het gebied van stikstof, natuur, klimaat en dierenwelzijn aan te pakken;*

- *enkele specifieke projecten van Groen Kapitaal;*

2975 - *risico's van stikstof en het niet behalen van de KRW-doelen voor natuur, bouw en dierenwelzijn uit te werken;*

en gaan over tot de orde van de dag.

Partij voor de Dieren

2980 De heer **ZOON**: Hierbij houd ik de motie direct aan.

De **VOORZITTER**: Motie 87 is ingediend, maar ook aangehouden. De motie maakt daarmee wel onderdeel uit van deze beraadslagingen.

2985 De heer **HOOGERVORST** (SP): Op advies van de gedeputeerde houden we motie 71, over de fietsknelpunten, aan. Motie 70 willen we toch graag in stemming brengen. Gedeputeerde Olthof is van mening dat duurzaamheid en dienstverlening geen enkele relatie met elkaar hebben. Dat lijkt me sterk. Geld kun je maar een keer uitgeven. Dat geldt ook voor de concessiehouder. Als men ervoor kiest om de duurzaamheidsdoelstellingen voorop te stellen, dan moet je toch ergens
2990 je geld vandaan halen. Dus daarom willen we motie 70 zeker in stemming brengen.

Over de inbreng van gedeputeerde Rommel over de aanpak van de stikstofuitstoot het volgende. We gaan ervan uit dat haar inzet op dit dossier groot is. Twijfelt u daar niet aan. Zou het niet makkelijker zijn als wij bij machte zouden zijn om bijvoorbeeld banken en de groothandel in dit verhaal te betrekken. Wij zijn ervan overtuigd dat het voor boeren makkelijker wordt, -en

2995 uiteindelijk dus ook voor de provincie-, om op een andere manier hun bedrijf te gaan runnen. Zijn er mogelijkheden vanuit de provincie om banken en de groothandel bij dit proces te betrekken, als dat nog niet gebeurt? Dat weet ik eigenlijk niet.

De heer **KLEIN** (CU): Dank voor de beantwoording door Gedeputeerde Staten. We houden motie
3000 72 en motie 73 conform het advies aan. Om in de beeldspraak te blijven, zou het mooi zijn als straks niet één persoon een hoofdgerecht geserveerd krijgt en de rest niets, maar dat we allemaal iets van de menukaart kunnen hebben. Motie 70 'Extra investeringen in OV' wordt door het college ontraden. Het college zegt dat verduurzaming niet ten koste gaat van de lijnen. Kan de gedeputeerde dat hard maken? Het zijn toch de concessiehouders die daarin keuzes moeten
3005 maken. We horen graag een nadere toelichting van het college.

De heer **KOYUNCU** (DENK): Gedeputeerde Pels had een vraag over motie 76. Motie 76 is inderdaad een idee voor de 'menukaart'. Motie 76 wil ik samen met motie 75 aanhouden, in afwachting van de 'menukaart' later dit jaar. Gedeputeerde Rommel had een vraag over motie 77,
3010 om die op een bepaalde manier te lezen. Daar staan wij positief tegenover. U kunt de motie inderdaad op die manier lezen. Heel fijn dat de gedeputeerde geen bezwaar heeft tegen deze motie.

De heer **DULFER** (GroenLinks): Veel dank aan het college voor de beantwoording van vragen. Die
3015 was heel helder. Ik hoop zelfs zo helder dat het aanleiding is voor de VVD en PvdA om hun motie over het proces in te trekken en met de rest van de Staten mee te gaan in dit proces.

Op basis van de toezegging van de gedeputeerde neem ik motie 78 over het veerpontje en motie 81 over de ondernemersprijs terug. Waarbij ik nog gezegd zou willen hebben dat ook de heer Smaling van de SP tot de ondertekenaars daarvan behoorde. Op basis van het advies van
3020 gedeputeerde Pels wil ik de moties 79, 80, 82 en 83 aanhouden.

De heer **HARTOG** (VVD): Wat een commotie om een motie. De VVD is voor financieel degelijk beleid. Daarom hadden we graag meer inzicht gehad in het financiële deel, ook in meerjarig perspectief, alvorens nu al over de bestedingen van eventuele overschotten te praten. Helaas
3025 heeft onze motie een verkeerd beeld opgeroepen en ging het over vertrouwen. Dat is nooit de bedoeling geweest. Anders hadden we wel een heel andere motie ingediend. We hebben alle vertrouwen in dit college en in de gedeputeerde Financiën. Daarom trekken wij motie 84 in.

Mevrouw **KAPITEIN** (D66): Dank aan het college voor de reacties en dank aan alle partijen voor de
3030 medewerking om veel moties aan te houden. Wij houden onze motie 85 en 86 ook aan. Iedere keer als het college spreekt over de beleidsindicatoren dan lijken er stappen vooruit gezet te worden. Dat vinden we heel positief. We staan positief tegenover de scenario's en de Economische Uitvoeringsagenda, die een belangrijke focus op groen herstel krijgt en ook tegenover de Uitvoeringsagenda van de Voedselvisie waarmee een doorkijkje wordt gegeven naar
3035 de langere termijn en de toekomst. De 'menukaart' is een mooi idee. We hopen dat er 'gerechten' op komen te staan, die we met elkaar kunnen delen, zodat we er allemaal blij mee zijn en er allemaal van kunnen genieten.

Het indienen en direct aanhouden van motie 87 was verrassend. Er zijn weinig andere moties waarover we nog moeten stemmen. D66 is tegen motie 66 over aardgas. Ook zijn we tegen motie
3040 70. Motie 74 is overbodig. Motie 77 vinden wij een sterke motie, zeker als 'nodig' als 'mogelijk' gelezen kan worden. We zullen voor motie 77 stemmen. Ik hoop dat ik hiermee helderheid heb gegeven over hoe wij gaan stemmen.

De voorzitter: Een interruptie door de heer Hoogervorst.

3045

De heer **HOOGERVORST** (SP): Ik zou graag van D66 meer uitleg willen hebben. Ik vind het namelijk onbegrijpelijk dat u tegen motie 70, die extra investering in het OV bent. Kunt u daarop een nadere toelichting geven?

3050 Mevrouw **KAPITEIN** (D66): We hebben net gehoord dat er geen link ligt tussen duurzaamheid en de lijnen die er liggen. Dat is de reden waarom we tegen de motie zijn. Als u de motie had ingebracht als voorstel om mee te nemen in het verhaal van aanhouden of ontraden, misschien was dat een optie voor u geweest.

3055 De heer **HOOGERVORST** (SP): Nee, absoluut niet. We willen juist dat het OV in dit kader een beroep kan doen op ons coronafonds, als ik het zo maar even mag noemen. Dan ga ik het natuurlijk niet inbrengen van het eventueel bestemmen van een positief rekeningresultaat.

3060 De heer **CARTON** (PvdA): De motie die bedoeld was om het proces te borgen, ging uiteindelijk over heel andere zaken. We kregen voldoende toelichting van gedeputeerde Pels, ook in lijn met de verduidelijking die de motie vroeg. Zoals de heer Hartog al zei, trekken we de motie in.

3065 De **VOORZITTER**: Na de beantwoording door het college in tweede termijn zal ik de balans opmaken van de moties waarover we nog wel gaan stemmen.

3070 Gedeputeerde **OLTHOF**: Een reactie op de heer Klein en de heer Hoogervorst. Op 14 juni omvatte de C-agenda voor de commissie een brief over een besluit van Gedeputeerde Staten om een tripartite financieringsovereenkomst aan te gaan met TransDev en ING Lease Nederland. De provincie neemt het initiatief om de bussen via de provincie aan te schaffen, zodat we in 2022 honderd procent zero-emissie voor Gooi en Vechtstreek kunnen garanderen. Er zitten nog andere voordelen in. We hebben ook nog een voorgenomen regel opgenomen waardoor het voor TransDev interessant is om de bussen ook aan te schaffen. We hebben alles al in werking gezet om de bussen aan te kunnen schaffen. Een overeenkomst is getekend, waardoor de bussen ook gekocht kunnen gaan worden, via een speciale constructie. Ik ben er trots op dat we het op deze manier hebben kunnen doen. De motie van de SP is wat dat betreft volledig overbodig. Extra middelen om bussen aan te schaffen zijn niet nodig, omdat voor een financieringsconstructie is gekozen. Het probleem was niet zo zeer dat TransDev niet wilde. De banken deden moeilijk met de borgstelling vanwege corona. We hebben het op deze manier opgelost. Deze bussen worden aangeschaft.

3080 De heer **HOOGERVORST** (SP): Alle lof daarvoor. Ik had de brief inderdaad gelezen. Volgens mij zijn er nog meer concessies in de provincie. Als de banken lastig deden, dan blijkt maar weer dat de rol van banken soms heel vervelend kan zijn. Hoe staat het met de andere concessies?

3085 Gedeputeerde **OLTHOF**: Ik heb aangegeven dat daar zeventig respectievelijk vijftig procent van het materieel al zero-emissie is. We zijn in gesprek met TransDev over het verder opschalen. Uiteindelijk willen we daar ook honderd procent. Ook daar hebben we instrumenten voor, net als financiële middelen om daar eventueel in te zetten. Er is op dit moment geen noodzaak om extra middelen in te zetten. Ik wil u blijven informeren over wat de voortgang daarin is. In de koppeling die er ligt met corona en het transitieplan gaat het niet ten koste van onze duurzaamheidsambities.

3095 Gedeputeerde **PELS**: Natuurlijk blijft ook motie 67 op het 'menu' staan als Forum voor Democratie deze aanhoudt. Daarbij deze bevestiging. Ik vond het een mooie zet van de Partij voor de Dieren om nog even iets toe te voegen. Ik zou wel aan alle Statenleden willen meegeven. Het is een delicaat proces dat we met elkaar voeren. Laten we het proces, zoals voorgesteld, zoveel mogelijk met elkaar vasthouden.

3100 De VVD geeft aan een financieel degelijk beeld voor te staan, met ook een langjarig goed toekomstperspectief. Ik kan dat onderschrijven. Ik werk aan niets anders dan dat. Deze integrale afweging, die we met elkaar maken, heeft daar ook niet zoveel mee te maken. Met het programma Financiële Hygiëne is een duidelijke verbetering gemaakt. We hadden een grote inzet nodig, ook op onderbesteding, voor de plannen en besteding als het gaat mobiliteit, maar eigenlijk breder over onze portefeuille. Het is niet alleen de VVD die een financieel degelijk beleid

3105 met een goed meerjaren perspectief, maar dat het vooral ook het college is.

De heer **DESSING** (FvD): Dank voor het heldere antwoord van de gedeputeerde. Met dit antwoord zullen we ook onze motie (motie 67) aanhouden.

3110 Gedeputeerde **ZAAL**: Een korte reactie naar aanleiding van de bijdrage van de heer Hoogervorst. Hij richtte zich tot collega Rommel. Ik denk dat ik er een antwoord op heb als het gaat over de Voedselvisie. U heeft helemaal gelijk. Het is belangrijk om de agrariër te ondersteunen in de keten, en om de banken en de groothandel te betrekken. Dat doen we ook bij de Voedselvisie. Die richt zich in eerste instantie op dat duurzaam voedselsysteem. Met een duurzaam

3115 voedselsysteem dragen we ook bij aan stikstofreductie. Ik denk dat u daarmee op uw wenken bediend wordt.

De heer **HOOGERVORST** (SP): Motie 70 wordt door de SP ingetrokken.

3120 De heer **DEEN** (PVV): De PVV zal motie 69 aanhouden.

De **VOORZITTER**: In stemming worden gebracht motie 66 'Belast gemeenten niet met aardgasvrij', motie 74 'Gemeenten dreigen in financiële problemen te komen' en motie 77 'Maak kruisfinanciering stikstof gerelateerde leges duidelijk'.

3125 Dat zijn de drie moties, die straks voor de voordracht in stemming worden gebracht. Ik constateer dat u daarmee kunt instemmen.

De **VOORZITTER**: We hebben 55 deelnemers, waardoor 55 stemmen kunnen worden uitgebracht. Ik ga over tot stemming en vraag of iemand hoofdelijke stemming, een stemverklaring of

3130 aantekening wenst.

Dan gaan we eerst over tot de stemverklaringen. Het gaat over motie 66 'Belast gemeenten niet met aardgasvrij'. Wenst iemand een stemverklaring af te leggen? Zo niet dan open ik de stemming.

3135 De stemming wordt gesloten.

Motie 66 is met 39 stemmen tegen en 16 stemmen voor verworpen. Tegen hebben gestemd: CDA, CU, D66, DENK, GroenLinks, PvdD, PvdA en VVD.

Daarmee is motie 66 verworpen.

3140

Dan wordt nu motie 74 in stemming gebracht. Zijn er stemverklaringen, aantekening of wenst iemand hoofdelijke stemming?

3145

De heer **KOYUNCU** (DENK): Gedeputeerde Staten geven in de Kaderbrief aan dat gemeenten, en daarmee gezamenlijke projecten, structureel te maken hebben met financiële en bestuurlijke problemen. Na meerdere vragen vanuit mijn fractie is de conclusie van Gedeputeerde Staten dat de situatie onder controle is. Geen reden tot paniek dus. Daar nemen wij kennis van. Ik wil wel alvast het volgende meegeven. Ik hoop het oprecht niet, maar mocht er alsnog een project sneuvelen dan zal ik hier vragen of dat voorkomen had kunnen worden.

3150

De **VOORZITTER**: Klopt het dat dit betekent dat motie 74 gewoon in stemming wordt gebracht?

De heer **KOYUNCU**: Ja.

3155

De **VOORZITTER**: Als er geen andere stemverklaringen zijn ten aanzien van motie 74 dan open ik de stemming voor motie 74.

De stemming wordt gesloten.

3160

De uitslag van de stemming over motie 74. Met 31 stemmen tegen en 24 stemmen is motie 74 verworpen. Tegen hebben gestemd: CU, D66, GroenLinks, PvdA en de VVD.

Motie 74 is daarmee verworpen.

3165

Dan breng ik in stemming motie 77. Wenst iemand een stemverklaring, aantekening of hoofdelijke stemmen? Zo niet, dan wordt de stemming nu opengesteld.

Ik sluit de stemming. De uitslag van de stemming over motie 77. Met 34 stemmen voor en 21 stemmen tegen is motie 77 aangenomen. Tegen hebben gestemd: CDA, Forum voor Democratie, JA21 en de VVD.

3170

Dan breng ik nu voordracht 23 in stemming. Wenst iemand hoofdelijke stemming, aantekening of een stemverklaring af te leggen? Zo niet, dan open ik de stemming over voordracht 23.

Ik sluit de stemming.

3175

Met 41 stemmen voor 14 stemmen tegen is voordracht 23 aangenomen. Tegen hebben gestemd: 50PLUS/PvdO, Forum voor Democratie, Fractie Baljeu, JA21 en de PVV.

Ik schors de vergadering voor de dinerpauze.

Schorsing 17.42 tot 18.45 uur

3180 **11. Visie Recreatie en Toerisme 2030 (Voordracht 28)**

De **VOORZITTER**: Ik heropen de vergadering. We zijn aanbeland bij agendapunt 11.

3185 De heer **SMALING** (SP): Dit onderwerp wordt binnen onze fractie behandeld door duo-
commissielid mevrouw de Groot. Zij bezoekt de locaties van de onderwerpen. Zo ging zij alle
recreatiegebieden af. De essentie van haar inbreng is geweest dat recreatie en toerisme prima is,
3190 maar het risico is dat het allemaal wel erg veel wordt. De nadruk ligt op het verdienmodel voor
recreatie en toerisme, waarbij de natuur steeds vaker het onderspit delft. Bewoners van
recreatiegebieden worden te weinig gehoord. Interviews met bewoners geven vaak een beeld dat
3195 anders is dan waartoe Gedeputeerde Staten besluiten. Er zijn kwetsbare gebieden, zoals Twiske,
waarbij veel onenigheid is over de bestemming. Zo zijn er meer gebieden in de provincie die
onder druk staan. Waar de festivalwoede wat is afgekoeld, is de dreiging er nog steeds. Het is
niet zo dat de SP niet voor recreatie en toerisme is, maar er is een ongebreidelde toename. De
landelijke toerismeorganisatie NBTC zegt daarover dat de Nederlandse overheid en de
3200 gastvrijheidsector vooral hebben ingezet op het promoten van de bestemming Nederland om
meer bezoekers aan te trekken. Inmiddels kunnen we stellen dat meer niet altijd en zeker niet
overal beter is. De Raad voor de Leefomgeving zet dat in nog scherpere termen neer. We willen
een pleidooi houden voor het evenwicht tussen natuur en recreatie en niet voor dat verdienmodel
en dat lokken van mensen.
3205 We kennen de Ladder van Lansink. Als we nu eens een Ladder van Leisure hanteren. Met zo een
ladder kan per gebied worden aangegeven waar flinke natuurschade kan worden verwacht, als
gevolg van recreatie en waar dat niet het geval is. Welke gebieden zijn robuust of soortenarm en
hebben aangetoond goed tegen recreatiedruk te kunnen. Via een ladder kan genuanceerd worden
gekeken naar de mogelijke bestemming van een gebied. Dit zou helpen om een overwogen
3210 besluit te nemen over de toekomst van deze gebieden. Het zou goed bij de Visie Recreatie en
Toerisme passen.

Motie 88/28-06-2021

Ladder van Leisure

3210

*Provinciale Staten van Noord-Holland in vergadering bijeen,
Constaterende dat:*

- *natuur, landschap en biodiversiteit beschermd en versterkt moeten worden;*
- *er een toenemende recreatiedruk op natuur, landschap en omgeving is;*
- 3215 - *deze vraagt om het bewaken van de juiste balans tussen toeristisch- recreatieve druk en draagkracht van de natuur;*
- *de wezenlijke kenmerken en waarden het kader vormen om de activiteiten in het Natuur Netwerk Nederland (NNN) te kunnen beoordelen;*
- *de toenemende recreatiedruk ook vraagt om een kader om de schadelijkheid van de*
- 3220 *recreatieve activiteiten voor de natuur, landschap en omgeving te kunnen beoordelen;*
- *een dergelijk kader nog niet ontwikkeld is.*

Overwegende dat:

- *er een kader moet worden ontwikkeld om natuur, landschap en biodiversiteit te beschermen voor te zware recreatieve druk;*
- 3225 - *de Ladder van Lansink een uiterst bruikbaar instrument is om prioriteit te geven aan de milieuvriendelijkste verwerkingswijzen van afvalverwerking;*
- *er voor recreatieve activiteiten ook een dergelijk bruikbaar instrument ontwikkeld kan worden, waarbij prioriteit gegeven wordt aan de voor natuur, landschap en omgeving minst schadelijke recreatieve activiteiten*

3230 *Draagt Gedeputeerde Staten op:*

Een Ladder van Leisure te ontwikkelen die recreatief gebied in Noord-Holland in kaart brengt op basis van mogelijkheden en kwetsbaarheden en daarmee een ondersteunend instrument vormt voor de Visie Recreatie en Toerisme

SP

3235

De **VOORZITTER**: Uw motie maakt onderdeel uit van de beraadslagingen.

Mevrouw **KONING** (CDA): Bij het CDA wordt Recreatie en Toerisme opgepakt door duo-commissielid Diana Dekker. Samen met haar heb ik deze bijdrage opgesteld en de motie, die
3240 wordt ingediend.

Het belang van recreatie en toerisme in Noord-Holland is groot. Dat is goed beschreven in de visie. De provincie zet hierbij de behoefte van onze eigen inwoners voorop. Dat is belangrijk, naast de aandacht voor toeristen van verder weg. Het CDA benadrukt het optimaal benutten van een gevarieerd aanbod in de gehele provincie, met toegankelijke, goed bereikbare en dichtbij
3245 gelegen recreatieve en toeristische voorzieningen. Het Noord-Hollandse landschap is gecreëerd en ontwikkeld dankzij eeuwenlange bedrijvigheid op het land en op het water. Zestig procent van de grond in de provincie is in agrarisch gebruik. In deze visie ontbreekt een erkenning van de recreatieve en toeristische waarde van het agrotourisme. Daarvoor hebben we aandacht gevraagd tijdens de commissiebehandeling en dat willen we nogmaals doen, evenals extra aandacht voor
3250 veruiming van het ontwikkelen van nevenactiviteiten op agrarische bedrijven. Dat moet goed gefaciliteerd worden. Dan doelen we in dit verband specifiek op activiteiten die vallen onder recreatie en toerisme. In het buitengebied vind je veel recreatieve 'parels', waarvan recreanten enorm genieten. Het CDA kan instemmen met het Ontwerpbesluit, maar vraagt met nadruk om Middelen die nu worden ingezet voor bestemmingsmanagement ook te gebruiken voor
3255 daadwerkelijke bestemmingsontwikkeling en het onder de aandacht brengen van de unieke bestemmingen die Noord-Holland rijk is. Er is al langere tijd veel geld gegaan naar onderzoek, druk- en daadkrachtanalyses en dataverzameling, bestemmingsmanagement over recreatie en toerisme. Recreatieschappen weten wat hun bezoekersaantallen zijn. Meer onderzoek is wat het CDA betreft nu niet nodig. Uit deze onderzoeken blijkt dat er veel groeipotentieel bestaat in de
3260 toeristische sector in Noord-Holland, met name op het ecologisch-sociaal en economische vlak. 'Holland boven Amsterdam' is in het leven geroepen om meer aandacht te geven aan de recreatiemogelijkheden in het Noordelijk deel van de provincie. Zij brengen 'parels en verborgen schatten' onder de aandacht. Het is goed om dat verder te versterken. Het stimuleren en

ontwikkelen van samenwerkingsverbanden door de provincie kan leiden tot een vitalere toerisme en recreatiesector. Dat is profijtelijk voor alle inwoners van Noord-Holland.

De VOORZITTER: Een interruptie door mevrouw Van Soest.

Mevrouw **VAN SOEST** (50PLUS/PvdO): Moet dat allemaal in de natuurparken plaatsvinden? Misschien heeft een boer nog een groot stuk land over. Dan mag het van mij daar ook plaatsvinden. Bent u dat met mij eens?

Mevrouw **KONING** (CDA): Ja, dat ben ik helemaal met u eens. Dat heb ik net ook gezegd. Meer aandacht voor agrotourisme. De algemene ontwikkelingen hoeven niet allemaal alleen in natuurgebieden plaats te vinden.

De inwoners van Noord-Holland kunnen de voorzieningen in de eerste plaats zelf benutten. Daarnaast brengt het ook werkgelegenheid en behoud van onder andere cultuurhistorie. Met deze visie moeten we het moment benutten om toerisme en recreatie op deze wijze verder aan te jagen. Daarom dienen wij samen met JA21 een motie in.

Motie 89/28-06-2021

Benut ontwikkelingsruimte recreatie en toerisme optimaal

3285 *Provinciale Staten van Noord-Holland, in vergadering bijeen op 28 juni 2021, ter bespreking van de visie Recreatie en Toerisme Noord-Holland 2030*

Constaterende dat:

- *Er al langere tijd veel geld naar onderzoek, druk- en draagkrachtanalyses en dataverzameling (bestemmingsmanagement) over recreatie en toerisme gaat*
- 3290 - *De recreatieschappen hierdoor reeds een helder beeld hebben van de bezoekersaantallen en druk- en draagkracht van gebieden*
- *Uit deze onderzoeken blijkt dat er veel groeipotentieel bestaat in de toeristische sector in Noord-Holland, met name op ecologisch, sociaal en economisch vlak*
- 3295 - *'Holland boven Amsterdam' in het leven is geroepen om meer aandacht te geven aan de recreatiemogelijkheden in het noordelijk deel van de provincie, zij brengen parels en verborgen schatten onder de aandacht.*

Overwegende dat:

- *Het stimuleren en ontwikkelen van samenwerkingsverbanden door de provincie kan leiden tot een vitalere toerisme- en recreatiesector*
- 3300 - *Vitale toerisme- en recreatiemogelijkheden profijtelijk zijn voor alle inwoners van Noord-Holland*
- *Het belang van een vitale toerisme -en recreatie sector, dichtbij en inclusief toegankelijk, in alle opzichten profijtelijk is voor alle inwoners van Noord-Holland*
- *Met deze visie het moment benut moet worden om toerisme en recreatie aan te jagen.*
- 3305 *roepen het college van Gedeputeerde Staten op:*

- *De middelen die nu ingezet worden voor provinciaal bestemmingsmanagement te gebruiken voor bestemmingsontwikkeling en het onder de aandacht brengen van (meer) verborgen toeristische parels.
en gaan over tot de orde van de dag.*

3310 CDA) en JA21

De **VOORZITTER**: De motie maakt onderdeel uit van de beraadslagingen.

3315 De heer **ZOON** (PvdD): Recreatie is vooral bedoeld voor recreatie om de stad, voor inwoners, in de gebieden waarvan we afgelopen jaar hebben gezien dat die overvol waren. Recreatie kan plaatsvinden in de natuur, maar dat hoeft niet. In natuur is vooral stille recreatie op kleine intensiteit geschikt. Buiten de natuurgebieden is intensieve en luidruchtige recreatie meer gepast. Dat zien we ook al op een aantal plekken, waarbij festivals op speciale terreinen plaatsvinden, niet zijnde natuur en in parken. Daarnaast is intensieve recreatie op de verkeerde plek een
3320 aantasting voor natuur, maar worden deze gebieden ook afgesloten en ontoegankelijk voor de reguliere bezoekers. Kijken naar betere plaatsen waar intensieve tijdelijke recreatie mogelijk is, heeft provinciale sturing nodig. Volgens ons is dit de invulling van de zin uit de visie “Maximaliseer positieve impact en beperk negatieve impact”. Dit vergt een stevige hand van de provincie. Net als het weer terugbrengen van RodS, Recreatie om de Stad, in een nieuw jasje. We
3325 zien deze gedachte in de visie doorschemeren, vooral in relatie tot de Bossenstrategie en benutting van het landelijk gebied.

De belangrijkste provinciale inzet bij toerisme is spreiding. Amsterdam is echter net weer begonnen om internationale toeristen te verleiden om naar de stad te komen. De samenwerking en afspraken in MRA-verband lijken nu al onder druk te staan. Met alleen spreiding komen we er
3330 niet, want zo wordt het probleem van groeiend toerisme niet opgelost. We moeten af van het idee dat het toerisme maar kan blijven groeien, als het maar met een groen randje gebeurt. Dat is een illusie, zo stelt ook de belangrijkste toerismestrategie Anna Pollock: “Hooguit vertragen de acties de vaart een beetje, maar de rampkoers blijft gelijk.”

3335 We moeten juist inzetten op rem op de groei van het vliegtoerisme. Als we willen dat de inwoners van Noord-Holland niet ouderwets overlast van Schiphol krijgen en daarnaast actief wordt ingezet op een duurzame provincie, dan moeten we ook op dit vlak inspanningen verrichten.

Bovengenoemde invulling valt samen in deze visie. Op een aantal punten hadden we de visie duidelijker willen hebben. De visie is namelijk voor meerdere uitleg vatbaar. Het is soort een glazen bol, waarin je kunt zien wat je er in wilt zien. Dat maakt het geen goede visie en verschuift
3340 het probleem naar de uitwerking ervan. De visie krijgt uitwerking binnen diverse programma's. We zullen er op toezien, met deze visie in de hand, dat de juiste interpretatie gegeven wordt. Daarom slechts één motie, die we samen indienen met JA21.

Motie 90/28-06-2021

3345 Houd rekening met belangen van dieren bij uitvoering Visie Recreatie en Toerisme

Provinciale Staten van Noord-Holland, in vergadering bijeen op 28 juni 2021, ter behandeling van Visie Recreatie en Toerisme Noord-Holland;

constaterende dat:

- 3350 - *In een gezonde democratie een zorgvuldige democratische besluitvorming afweging plaatsvindt van alle belangen;*
- *dieren niet een keer in de visie worden genoemd, terwijl er vele van wonen in Noord-Holland en beleid rond recreatie en toerisme ook hen en hun leefomgeving raakt;*
- *we een gedeputeerde Dierenwelzijn hebben die de belangen van dieren ook mee hoort te nemen daar waar provinciaal beleid ze raakt;*

3355

gehoord de discussie,

verzoeken Gedeputeerde Staten:

- *om bij de uitvoering van Visie Recreatie en Toerisme zoveel mogelijk rekening te houden met het welzijn van (in het wild levende) dieren;*

3360

en gaan over tot de orde van de dag.

Partij voor de Dieren en JA21

De **VOORZITTER**: Ook deze motie maakt onderdeel uit van de beraadslagingen.

- 3365 Mevrouw **VAN SOEST** (50PLUS/PvdO): Nu er gelukkig meer versoepelingen zijn doorgevoerd, gaat ook het festivalseizoen weer losbarsten. Die festivals en evenementen vinden in toenemende mate plaats in onze recreatie- en natuurgebieden. Neem bijvoorbeeld het Twiske en het Noorderpark in Amsterdam, waarvan een groot festivalterrein is gemaakt. De fractie van 50PLUS/PvdO heeft hier grote problemen mee en zorgen te over. Alleen al in Amsterdam zijn er
- 3370 in een normaal seizoen twintig festivals per weekend. We zijn niet tegen festivals, maar de festivalisering van natuurparken moet stoppen. Het kan niet zo zijn dat soms geen enkel park beschikbaar is om in een weekend tot rust te komen. Natuurgebieden en parken zijn bedoeld om tot rust te komen en het hoofd leeg te maken, voor flora en fauna en niet voor duizenden festivalgangers, die helemaal los gaan. Laat ze dat maar doen op bedrijventerreinen, of daarvoor
- 3375 bestemde evenementenlocaties. We willen dat het college het voortouw neemt om de toenemende festivalisering van onze natuurgebieden een halt toe te roepen. Hiertoe moet het college in overleg gaan met gemeenten om te komen tot een profiel over de toelaatbaarheid van festivals en evenementen in natuurparken. Hierin moet worden meegenomen de bodemverdichting, het effect op flora en fauna, geluidsoverlast bij buurtbewoners, het aantal op-
- 3380 en afbouwdagen, de beschikbaarheid van het gebied voor algemeen publiek tijdens het evenement, het totaal aantal evenementen in het betreffende gebied en de algemene schade veroorzaakt door het toelaten van het evenement en de festivalgangers. Daartoe wordt een motie ingediend.

3385

Motie 91/28-06-2021

Stop festivalisering natuurgebieden

Provinciale Staten van Provincie Noord-Holland bijeen op 28 juni 2021,

Constaterende, dat:

3390

- *natuurgebieden, recreatiegebieden en parken steeds vaker gebruikt worden als locatie voor festivals.*

Overwegende, dat:

- 3395 - *er een heldere afweging dient te worden gemaakt of de aard van het evenement of festival zich verdraagt met het karakter en de bestemming van het natuurgebied-, recreatiepark- en/of park;*

Van mening, dat:

- *Het kan niet zo zijn dat soms geen enkel natuurgebied-, recreatiegebied- en/of park beschikbaar is om rustig van het weekend te genieten.*

Roepen het college van Gedeputeerde Staten op om:

- 3400 - *om in samenspraak met gemeenten te komen tot een profiel over de toelaatbaarheid van evenementen en festivals in natuurgebieden-, recreatiegebieden en parken;*
- *de draagkracht van het gebied hierbij een belangrijke rol te laten spelen;*
- *het profiel zal worden opgesteld aan de hand van de volgende criteria: bodemverdichting, het effect op de flora en fauna, (geluids-)overlast bij buurtbewoners, het aantal op- en*
3405 *afbouwdagen, de beschikbaarheid van het gebied voor algemeen publiek tijdens het evenement, het totaal aantal evenementen in het desbetreffende gebied en algemene schade veroorzaakt door toelating van het evenement in een park.*

En gaat over tot de orde van de dag.

50PLUS/Partij van de Ouderen

3410

Mevrouw **VAN SOEST** (50PLUS/PvdO): We hebben schriftelijke vragen ingediend over de festivalisering van het Twiske. Daarop kwam nog geen antwoord. Misschien kan dat worden nagekeken?

3415

De **VOORZITTER**: De motie maakt onderdeel uit van de beraadslagingen.

Mevrouw **JELLEMA** (PvdA): Ik houd het kort. De visie is een gedegen en goed uitgangspunt. Er is veel aandacht en zorg aan besteed. Dat juichen wij toe. Het punt bestemmingsmanagement, persoonlijk geloof ik er niet in. Het blijft voor mij ontzettend lastig om daar iets uit te halen, waarvan ik denk dat het zal werken. Anderzijds, niet geschoten is altijd mis. Ik wens het college en de gedeputeerde in het bijzonder veel succes met dit instrument.

3420

De Laddervan Leisure, zoals die SP die voorlegt, lijkt ons een enorme bureaucratische tijger te worden. We gaan ervan uit dat de branche zelf over de brug zal moeten komen, als ze zichzelf willen onderscheiden met een duurzame vorm van recreatie. Dat ligt vooral op het terrein van gemeenten.

3425

De motie over de ontwikkeling van recreatie in plaats van het management: Dat lijken me twee verschillende grootheden. De PvdA is er niet van overtuigd dat iedere vorm van recreatie ook voor alle Noord-Holland profijtelijk is, zoals de motie aangeeft. De lust voor de een, kan een last voor een ander zijn. De Partij voor de Dieren refereerde daar ook al aan. Management ligt meer op het vlak van de recreatieve ondernemer.

3430

De **VOORZITTER**: Een interruptie van de heer Smaling.

3435 De heer **SMALING** (SP): Ik ben verbaasd over de reactie van de PvdA, een partij met een groter
bureaucratisch verleden dan de SP. Een bureaucratische tijger? Het is maar net wat je met die
Laddergaat doen. De Laddervan Lansink was in eerste instantie speels bedoeld. Het is niet de
bedoeling dat het bindend is, of in een wet terechtkomt. Het kan adviserend zijn of je kunt zaken
met elkaar vergelijken. In die vind ik het een kenschetsing, die me tegenvalt, zeker van mevrouw
Jellema.

3440

Mevrouw **JELLEMA** (PvdA): Ik zal het u uitleggen. Bijvoorbeeld in supermarkten worden voor
producten vele keurmerken gehanteerd. We weten allemaal dat de helft van die keurmerken
weinig om het lijf heeft. Ik ben bang dat dit met de Laddervan Leisure ook het geval zal zijn. Ik
vind het wel een goed instrument, maar laat dat aan de ondernemer, die iets gaat doen op het
3445 gebied van recreatie en toerisme, om dit met de eigen branchevereniging uit te zoeken. Daar
kunnen ze zich onderscheiden. Als iemand per se duurzaam wil recreëren, -en dat juich ik van
harte toe-, dan zal men voor die recreatieaanbieders kiezen.

3450 Er zijn enorm veel keurmerken. Het primaat ligt bij een ondernemer, die zich uitstekend zou
moeten kunnen onderscheiden. Het feit dat een ondernemer laat zien dat hij een duurzaam
ondernemer is en duurzame recreatie aanbiedt, dat is natuurlijk prima. Om daar als provincie of
overheid op te moeten insteken, met een Ladder, -al is het maar adviserend-, dat kan een
ondernemer heel goed zelf regelen.

3455 De **VOORZITTER**: Een interruptie van mevrouw Koning.

3455

Mevrouw **KONING** (CDA): Mevrouw Jellema, u geeft aan dat u niet in bestemmingsmanagement
geloofd. Wilt u dan onze motie steunen? Dat lijkt me logisch, want wij vragen of het geld dat voor
bestemmingsmanagement bedoeld was, ingezet kan worden voor het onder de aandacht brengen
van meer verborgen toeristische 'parels'. Dat zijn activiteiten die er toch al zijn.

3460

Mevrouw **JELLEMA** (PvdA): U wilt onder de aandacht brengen dat er veel gerecreëerd kan worden
bij agrariërs, of langs tulpenvelden en dergelijke. Dat ligt ook bij deze agrariërs en ondernemers
zelf. Waarom zou de provincie dat soort zaken moeten faciliteren? Andere ondernemers zouden
vervolgens hun vinger kunnen opsteken om te melden dat zij ook 'verborgen parels' hebben.

3465

Mevrouw **KONING** (CDA): Dan begrijpt u het verkeerd. Wij bedoelen met die
bestemmingsontwikkeling juist alle activiteiten, die er zijn. Agro toerisme was een voorbeeld. We
bedoelen het in de brede context. Waarom zou je geen aandacht vragen voor al die activiteiten
voor toeristen en recreatie, die er al zijn of die ondernemers opzetten? Het is goed voor de
3470 werkgelegenheid en voor inwoners van Noord-Holland, zodat zij weten waar zij naar toe kunnen
gaan om te recreëren.

Mevrouw **JELLEMA** (PvdA): U schets nu een soort spoorboekje. Daar hebben we de VVV voor. Dit
gaat over een meer algemeen kader, zo las ik de visie. Het is een visie. Dat management zit er
3475 ook in en dat lijkt me een moeilijke opgave. Ik hoop dat de gedeputeerde daarmee succesvol is.
Waarom dan ook nog eens die ontwikkeling? Dat ligt op een heel ander vlak.

3480 Dan hebben we nog de motie van de Partij voor de Dieren over het rekening houden met de belangen van dieren. Ik ga er echt vanuit, - en ik hoop dat de gedeputeerde dit kan aangeven-, dat het vanzelf spreekt dat je rekening houdt met dieren. Rekening houden met dieren dat zal voor de Partij voor de Dieren waarschijnlijk betekenen dat je nooit een middag naar de dierentuin gaat. Ik geloof niet dat we daarmee veel Noord-Hollanders een plezier doen. Rekening houden met dieren is voor de PvdA een vanzelfsprekendheid. We horen graag van de gedeputeerde of de PvdA dat goed ziet.

3485

De heer **ROOSENDAAL** (VVD): Meer en beter toegankelijke recreatiemogelijkheden dichtbij huis voor alle Noord-Hollanders, dat is ons streven. De bevolking groeit. Zeker voor bewoners van een stedelijke omgeving is het van groot belang dat er voldoende recreatiemogelijkheden dichtbij zijn. We steunen daarom de visie. Wel vragen we om meer ondersteuning voor recreatieve ondernemers, zonder welke steun het niet haalbaar is om te investeren in bijvoorbeeld toiletvoorzieningen en het tegengaan van vervuiling, dat inherent lijkt aan de groeiende aantallen gebruikers. De vraag is of er voldoende steun voor de visie is bij de ondernemers en wat de provincie kan betekenen voor de recreatieve ondernemers om hen te ondersteunen. Zeker als we deze visie tot een succes willen maken. Wij staan er in ieder geval helemaal achter. Als een ding duidelijk blijkt uit de visie dan is dat meer recreatiemogelijkheden alleen mogelijk zijn als gemeenten en ondernemers bereid zijn om te investeren. De provincie opereert alleen voorwaarden scheppend door data in te kopen voor vervoersmanagement, visies meehelpt te ontwikkelen en zaken in kaart te brengen zonder concrete investeringsagenda voor de realisatie van recreatiemogelijkheden. We pleiten voor meer ondernemerschap en voor meer horeca en evenementen, mits er geen onaanvaardbare schade aan natuurkwaliteit ontstaat. Daarmee verwijst ik naar het betoog van de heer Zoon en mevrouw Van Soest. Ik vind het een goede suggestie om juist buiten de recreatiegebieden te kijken naar plekken waar evenementen kunnen worden gehouden. Daar kunnen we de ondernemers goed bij gebruiken. Laten we dat vooral doen op basis van feiten. Wanneer kan de natuur het wel en wanneer kan de natuur het niet hebben, zonder dat we teveel in emoties vervallen. Recreatiegebieden zijn er in eerste instantie om inwoners van de steden te laten genieten van het groen, zodat men elkaar informeel kan ontmoeten, dichtbij huis kan ontspannen en laagdrempelig sporten op zoveel mogelijk verschillende manieren. Gebruiksmogelijkheden moeten aansluiten bij de wensen van alle bevolkingsgroepen. Ze moeten een aanmoediging zijn voor iedereen om meer gebruik te maken van recreatiegebieden. Laten we denken in mogelijkheden, zoals bij de realisatie van de Westeinderscheg, de Bossenstrategie en bij het realiseren van groene, recreatieve verbindingen tussen recreatie- en groengebieden. Laten we daarbij de gemeenten en de ondernemers zoveel mogelijk aanmoedigen en ondersteunen.

3515

Mevrouw **GONGGRIJP** (D66): Onze fractie is erg trots op deze visie. Het is een uitwerking van het Next Step initiatief dat D66 eind 2081 indiende. Een overkoepelende visie met een tweeledige aanpak. Hoe kunnen we de geweldige recreatiemogelijkheden in Noord-Holland voor onze groeiende bevolking behouden en versterken? Hoe kunnen we ongewenste piekdrukke, mede door inkomend toerisme, en schade aan de natuur voorkomen? De provincie die de regierol pakt

3520 om samen met partners voor onze inwoners een netwerk voor vrije tijdsbesteding te koppelen aan natuur en cultuurhistorie en met duurzame faciliteiten. De regierol van de provincie is nieuw en nodig om de draagkracht van ons prachtig landschap te behouden.

De provincie kan ook bijdragen om innovaties aan te jagen. Ik zie het al voor me: Als vijftiger met een passie voor wandelen, besluit ik op een zondagmorgen een stevige wandeling te maken door

3525 ons mooie landschap. Ik open de 'Noord-Holland Beleving en Natuur-app' en geef aan dat ik twintig kilometer wil wandelen door een stil stuk van de Stelling van Amsterdam en dat ik reis met het openbaar vervoer. Halverwege mijn route wil ik graag afspreken voor een kop thee in een van de forten met mijn dochter, die een passie heeft voor buitensport. Ze heeft ook de app en wil graag buiten gaan klimmen. De app berekent op basis van onze wensen mooie routes en we gaan

3530 op pad. Na een reis per trein en fiets splitsen onze wegen. Na tien kilometer krijg ik een bericht dat mijn route aangepast wordt, omdat veel mensen dezelfde gedachte hadden en het erg druk is. De app adviseert mij een alternatieve route.

Met het bovenstaande wil ik maar aangeven dat de visie ruimte biedt om met eigentijdse middelen de uitgangspunten te realiseren. De lijn van bestemmingsmanagement zal gekoppeld

3535 moeten worden aan bestemmingsontwikkelingen. De wensen van de bezoekers zijn daarbij het uitgangspunt. Wensen voor recreatie veranderen met iedere generatie. De waarde van natuur is voor alle generaties groot. Wat je gaat doen, kan erg verschillen. Natuurlijk moeten we zorgen dat iedereen bereikt wordt. Als je online winkelt, met vakantie gaat, of belasting betaalt dan moet je tegenwoordig wel iets met internet. Als mensen ontdekken dat daar echt voor iedereen wat te

3540 halen is met een app, dan trekt dit bijna iedereen over de streep. De toenemende vraag naar recreatieve en cultuurhistorische activiteiten en de noodzaak om de natuur en bio diversiteit te versterken vraagt veel van de uitvoeringsorganisaties. Onze fractie zou graag zien dat in de uitvoering wordt ingezet op vraagsturing, waarbij we expliciet aandacht vragen voor mensen met een beperking en een kleinere beurs. Graag hoor ik van het college hoe de uitwerking van de

3545 visie op dit punt gaat verlopen.

Heeft onze fractie dan helemaal niks meer te wensen? Zeker wel. We geven een tweetal punten mee. Onze fractie is van mening dat in de uitwerking meer aandacht gegeven zal moeten worden aan hoe duurzame recreatie er uit ziet. We vragen ons af of er voldoende budget beschikbaar is om de ambitie van deze visie op een interactieve en eigentijdse manier vorm te geven.

3550 Nogmaals dank voor het neerzetten van deze visie, waarmee de provincie echt een bijdrage kan leveren voor onze inwoners, ondernemers, de recreatieve infrastructuur en de natuur. Ik geloof dat de wens van de Partij voor de Dieren als het gaat over dierenwelzijn goed geborgd is. Ik ben nieuwsgierig naar de reactie van de gedeputeerde.

3555 De **VOORZITTER**: Een interruptie van de heer Smaling.

De heer **SMALING** (SP): Dank voor uw bijdrage. Ik denk dat als u dit in de jaren zeventig had uitgesproken, dat u met Brand New World of '1984' om de oren was geslagen. Het lijkt alsof uw recreatiebeleving helemaal bestaat uit het naar uw telefoon kijken, om te zien of uw app weer

3560 een nieuwe route voor u uitstippelt. In uw samenvatting hoorde ik het woord 'natuur' als allerlaatste langskomen. Is D66 niet helemaal geobsedeerd door het digitaal aansturen van de

recreant, zodat iedereen op de ideale plek terecht komt, terwijl er ook nog zoiets als bio diversiteit is?

3565 Mevrouw **GONGGRIJP** (D66): Ik hoor veel vragen. Laat ik eerst antwoorden dat D66 niet geobsedeerd is door internet. We denken wel dat heel veel mensen daarvan gebruikmaken. Als het gaat over bestemmingsmanagement, dan moet je ervoor zorgen dat mensen weten waar ze op een goede manier naar toe kunnen. Dan heb je data en dus ook internet nodig. Niet voor iedereen, maar voor veel mensen wel. Dat zou ertoe kunnen leiden dat drukke plekken verdeeld
3570 worden en de natuur en dus ook de omwonenden minder overlast ervaren. Ik denk dat het een stap voorwaarts is en dat het bijdraagt aan het beschermen van een gebied. Het is belangrijk dat deze visie juist ook de natuur versterkt. Dat moeten we zeker vasthouden., Het gaat bij recreatie over natuurlijk over natuur.

3575 De heer **SMALING** (SP): Als u het economisch belang van recreatie- en natuurdoelen, die we van groot openbaar belang hebben genoemd, tegenover elkaar afweegt, -recreatie zit er dan tussenin-, waar helt u dan naar over?

Mevrouw **GONGGRIJP** (D66): Eerst heeft u het over natuur en nu heeft u het over economie. Is uw
3580 vraag wat wij vinden van het belang van natuurbeleving? Volgens mij heb ik daarop een duidelijk antwoord gegeven. Als het gaat over economische waarden dan gaat het ook om de juiste balans met de natuur en de cultuurhistorie. Daarom zijn we ook zo blij met deze visie, die een tweetal uitgangspunten heeft, zowel de bestemmingsontwikkeling, -dat je de kracht van het landschap kunt behouden-, als bestemmingsmanagement. Het laatste moet er echt voor zorgen dat
3585 gebieden niet teveel belast raken. Daarmee kunnen stappen voorwaarts worden gezet. De regie ligt bij de provincie als het gaat om de versterking van de natuur in onze recreatiegebieden.

Ik wil nog reageren op de moties. Bij de motie van de PvdD wacht ik graag het antwoord van de gedeputeerde af.

3590 De Laddervan Leisure is een sympathieke gedachte, maar ik vraag me wel af hoe die uitgevoerd kan worden. Het betekent feitelijk dat elke ondernemer moet worden getoetst. Het voorstel van het CDA om geld over te hevelen van bestemmingsmanagement naar bestemmingsontwikkeling lijkt me op dit moment onwenselijk, omdat het juist gaat om de balans tussen beide.

3595 De heer **KLEIN** (CU): Wat de CU betreft ligt er een mooi visiedocument. De ambitie voor 2030 luidt dat heel Noord-Holland profiteert van recreatie en toerisme. Dat vinden we een mooi uitgangspunt. Voor ons is vooral het aandachtspunt belangrijk dat we de positieve impact willen maximaliseren en de negatieve impact willen beperken. Dat is een andere toon dan de eerdere
3600 focus op het binnenhalen van zoveel mogelijk bezoekers. Het is goed dat we nu vooral inzetten op toeristen die iets bijdragen en dat we ook oog hebben voor de keerzijde, ook de keerzijde van festivals. We vinden de ideeën van de SP met een Ladderen het profiel van 50PLUS/PvdO heel interessant. We horen graag de reactie van de gedeputeerde. We denken dat het goed is om iets in die richting te ontwikkelen.

- 3605 Rondom recreatie zijn we heel blij met de focus op recreëren dichtbij. Dat is voor mensen fijn, maar het is ook duurzamer. Voor mensen van buiten onze provincie is spreiding en verleiding goed. Zo kunnen we bezoekers laten kennismaken met ongekende delen van onze provincie en verlichten we de druk op de bekende hotspots.
- 3610 Recreëren betekent voor heel veel mensen buiten zijn in de natuur. Ook onze recreatiegebieden zijn vaak mooie natuurgebieden. Die moeten we versterken. We zijn dan ook tevreden dat ook het versterken van bio diversiteit als een van de doelen wordt genoemd in de visie.
- Tot slot zijn we ook blij met het noemen van de OV -bereikbaarheid en het stimuleren van OV. Kortom, wij kunnen instemmen met deze visie en we zullen bij de uitvoering in de gaten houden of met name de door ons genoemde aandachtspunten goed vorm krijgen.
- 3615 Mevrouw **ER** (GroenLinks): Het is goed om te zien dat de Visie Recreatie en Toerisme er nu ligt. GroenLinks kan zich goed vinden in de basis van de daarin opgestelde en benoemde ambities en opgaven. Zoals in de commissie benoemd, ontbreekt het de visie hier en daar aan concretisering.
- 3620 Dat maakt het voor ons lastig om bepaalde onderdelen in de visie goed te kunnen beoordelen, waaronder bijvoorbeeld het bestemmingsmanagement. De zorg van andere partijen met betrekking tot de uitwerking hiervan kunnen we goed begrijpen. We zijn wel benieuwd naar hoe dit in de praktijk gaat uitpakken. We willen het college daar zeker de ruimte voor bieden. We verzoeken Gedeputeerde Staten om de visie in te zetten om de samenwerking tussen organisatoren van grote evenementen zoals festivals, agrariërs en bedrijventerreinen te
- 3625 stimuleren, om zo de natuur in de recreatiegebieden te ontlasten en ruimte te creëren voor juist kleinschalige recreatie.
- Wat de moties betreft wachten we de reactie van het college af.
- 3630 Gedeputeerde **ZAAL**: Dank aan alle Statenleden en duo-commissieleden voor hun inbreng, niet alleen vandaag, maar ook in de commissie en de Benen-op-tafelsessie. Daar hebben we veel aan gehad. Een groot deel van alle inbreng is verwerkt in deze visie. Wat u vandaag inbrengt komt neer op balans en evenwicht. Evenwicht tussen rust en reuring, tussen drukte en draagvlak, tussen economische ontwikkeling en natuur en tussen intensieve recreatie en laag intensieve recreatie. Dat is wat Gedeputeerde Staten beogen te bereiken met deze visie. We willen de juiste
- 3635 recreant en toerist op de juiste plek. Ieder gebied in Noord-Holland is uniek en heeft dus ook zijn eigen kernwaarden ten aanzien van natuur, landschap, bio diversiteit en dus ook recreatie. We zijn op zoek naar de recreatie die past per gebied. Daarvoor hebben we bestemmingsmanagement hard nodig. Ik hoorde iemand zeggen dat recreatiegebieden al hun data hebben. Wat wij met deze visie voor het eerst gaan doen, is niet alleen de data per
- 3640 recreatiegebied bekijken, maar voor de gehele provincie Noord-Holland. Voor de gehele provincie gaan we bekijken waar er nog ruimte is voor recreatie, waar we de 'parels' ontdekken en naar voren kunnen brengen en wat de plekken zijn waar minder intensieve recreatie gewenst is. Dat beeld is er op dit moment nog niet. We werken hier samen met alle recreatieschappen en TBO's om data te verzamelen. Vervolgens kunnen we met die data ook daadwerkelijk gaan verleiden en
- 3645 spreiden. Dat geldt niet alleen voor de toerist, maar ook voor onze eigen inwoners. We kunnen onze eigen inwoners best stimuleren om niet altijd in de file naar Zandvoort te gaan, maar bijvoorbeeld naar het strand van Callantsoog.

De **VOORZITTER**: Een interruptie van mevrouw Jellema.

3650

Mevrouw **JELLEMA** (PvdA): Ik werd getriggerd toen de gedeputeerde zei dat we de vinger willen houden op 'genoeg is genoeg'. Zijn daar standaarden voor? Ik kan me voorstellen dat het college niet van ieder recreatief doeleinde weet wanneer 'het genoeg is'. Hoe houdt u dat straks in de gaten? Denk aan Circuit Zandvoort met 105.000 mensen.

3655

Gedeputeerde **ZAAL**: Daar zijn geen eenduidige standaarden voor. Het is nu juist wat we gaan onderzoeken wat een gebied aankan. Niet dat we het op de tientallen bezoekers per dag kunnen afmeten, maar we kunnen er wel op sturen, als er in een gebied voorzien dat de natuur echt onder druk komt te staan door het grote aantal wandelaars. Het is een uitdaging voor de komende maanden en jaren om dat per gebied te gaan bepalen. Dat zal per gebied verschillend zijn. Op de plekken waar nu teveel bezoekers komen, worden bezoekers verleid om op een andere plek te recreëren. Hoe dat eruit kan zien? Mevrouw Gonggrijp had een mooi verhaal over een app. Dat is een van de manieren om te communiceren en om de data te gebruiken. Ik zie dat ook wel voor me dat je met de auto in de file staat en dat je een melding kijkt over een strand waarnaar toe geen file staat. Dat is de vervolgstap.

3665

Het bestemmingsmanagement hebben we de komende tijd nodig op het niveau van heel Noord-Holland.

3670

Complimenten voor de creatieve motie van de SP over de Ladder van Leisure (motie 88). Ik kan er best ver in meegaan, omdat we juist met deze visie beogen om per gebied te kijken welke vorm van recreatie het beste past. Ik heb eigenlijk twee bezwaren tegen deze motie. Het lijkt alsof u een bepaalde rangorde wil aanbrengen in verschillende vormen van recreatie. Dat zou het college niet willen. Alle vormen van recreatie in Noord-Holland moeten mogelijk zijn. Ik zou niet naar die rangorde toe willen. Wat het college ook niet wil dat we een soort keurmerk gaan ontwikkelen.

3675

Het past enerzijds niet bij de taak van de provincie. Dat zou misschien landelijk moeten worden opgepakt. Ik heb daar de verantwoordelijkheid niet voor. We zouden ondernemers moeten gaan labelen. Dat is naast de bureaucratische rompslomp niet wenselijk en geen taak voor de provincie.

3680

De **VOORZITTER**: Een interruptie van de heer Smaling.

3685

De heer **SMALING** (SP): Dank voor de positieve reactie op de motie. Ik snap uw bezwaren niet. Het is niet de bedoeling dat iets wordt voorgesteld dat een bindende werking heeft. Het lijkt ons in het kader van de visie zinvol om iets dergelijks te ontwikkelen. Het kan tot een kwetsbaarheidsanalyse of -kaart leiden, op basis waarvan ook het verschillende type recreanten kan worden bediend. Er kunnen best recreanten naar een gebied met hoge natuurwaarden, maar het liefst recreanten die ook geïnteresseerd zijn in die bio diversiteit. Het is echt bedoeld als een ludieke ondersteuning voor deze visie. De mate van bindend en in welke mate van ondersteuning is aan het college om te bepalen.

3690

Gedeputeerde **ZAAL**: De heer Smaling en ik kunnen elkaar daar wel in vinden. Een kwetsbaarheidskaart is precies wat we gaan doen. Op deze manier, met deze tekst, zit het teveel op de rangorde en het labelen, ook vanwege de vergelijking met de Laddervan Lansink, die dat heel erg in zich heeft. Ik vraag u om er nog naar te kijken. Het sluit wel heel erg aan bij de
3695 insteek om per gebied te gaan bekijken welke intensiteit van recreatie we kunnen vinden. In deze vorm moet ik de motie ontraden.

Motie 89 van het CDA om het geld van bestemmingsmanagement aan bestemmingsontwikkeling te besteden, moet ik ontraden. In de zojuist aangenomen Kaderbrief is gesteld dat het geld wordt
3700 gereserveerd voor bestemmingsmanagement. Wellicht had de motie bij de Kaderbrief ingediend moeten worden. Ik denk dat het goed is om eerst naar bestemmingsmanagement te kijken en vervolgens de stap te maken naar bestemmingsontwikkeling. Het is primair aan de ondernemers en niet aan de provincie om dat te realiseren. Mochten er meer wensen zijn op het gebied van bestemmingsontwikkeling Recreatie dan verzoek ik u om daar dan ook een voorstel in te dienen
3705 voor 'de menukaart van Pels' om er meer geld voor te vragen. Uiteindelijk kan er altijd meer geld naar recreatie.

De **VOORZITTER**: Een interruptie van mevrouw Koning

3710 Mevrouw **KONING** (CDA): U geeft zelf aan dat de data voor de gehele provincie worden verzameld en dat bekeken wordt waar het rustig is en waar nog extra activiteit kan worden toegevoegd. Daar heb je toch alleen wat aan als je dat ook kan koppelen aan het onder de aandacht brengen van de 'parels' waar het nog rustig is? Begrijp ik nu dat u zegt dat u de motie wel steunt, maar dat het geld elders moet worden gehaald? Kunt u uw advies bijstellen?

3715 Gedeputeerde **ZAAL**: Nee. Het onder de aandacht brengen van de 'parels' doen we in het kader van verleiden en spreiden. Wat we niet doen met de middelen die niet ter beschikking zijn gesteld, is het ontwikkelen van nieuwe parels. Dat is iets wat we primair aan de ondernemers en evenementenorganisaties et cetera open laten. In het verleiden en spreiden zal enige vorm van
3720 communicatie zitten over de juiste plek voor een evenement. Dat is ook onderdeel van bestemmingsmanagement. Het ontwikkelen van nieuwe recreatie voorzieningen is bestemmingsontwikkeling. Daarvoor zijn de marktpartijen aan zet.

3725 Agrotourisme is zeker onderdeel van de meekoppelkansen, die er zijn. Dat zit zeker in deze visie. We zien meekoppelkansen op de dijken en op cultureel erfgoed en algemene culturele voorzieningen. Wat ik nog wil meegeven. Gedeputeerde Staten zijn er voorstander van dat er festivals worden georganiseerd in Noord-Holland. Daaraan is behoefte en er is veel vraag naar, vooral bij jongeren. Jongeren hebben veel ruimte nodig voor recreatie. We moeten ook juist daarbij, omdat het een heel intensieve vorm van recreatie is, goed kijken waar dat kan. Ik wil
3730 zeker meegaan in de vraag om creatiever te kijken waar festivals zijn en daarover de gesprekken met gemeenten en recreatieschappen aangaan.

Motie 90 van de Partij voor de Dieren vraagt om rekening te houden met de belangen van dieren.

3735 Dat gaan we zeker doen. Het is belangrijk bij de uitvoering van de visie om rekening te houden met het leefgebied van dieren. Ik noem de otter in het Naardermeer. Daarmee houden we zeker rekening. Er moet een balans zijn. Ik worstel ermee dat het iets is wat we permanent moeten doen. Als er over wordt gerapporteerd dan is de motie afgedaan. In NLG gaan we het gesprek voeren over de portefeuille Dierenwelzijn. Ik stel voor om daarin mee te nemen wat u van mij verwacht in de rapportage over de aspecten op het gebied van dierenwelzijn in de verschillende beleidsdossiers, waaronder Recreatie.

3740 Ik zeg toe om bij de uitvoering rekening te houden met dierenwelzijn.

3745 Motie 91: De vraag waar festivals kunnen plaatsvinden is uitdrukkelijk onderdeel van deze visie. Wij gaan geen festival- of evenementenbeleid maken. Dat is aan gemeenten. We spreken er wel over met gemeenten. De motie gaat onze eigen bevoegdheden te buiten. De motie wordt ontraden.

Tweede termijn

3750 De heer **SMALING** (SP): Het dictum van de motie is gewijzigd. De motie draagt het college op een Laddervan Leisure te ontwikkelen die recreatief gebied in Noord-Holland ordent op basis van mogelijkheden en kwetsbaarheden en daarmee een ondersteunend instrument vormt voor de Visie Recreatie en Toerisme.

3755 De **VOORZITTER**: De gewijzigde motie 88 maakt onderdeel uit van de beraadslagingen.

3760 Mevrouw **KONING** (CDA): Ik hoop dat alle andere partijen zich realiseren dat toerisme een van de belangrijkste economische pijlers is in Noord-Holland. Het levert ons heel veel werkgelegenheid op. Daarnaast is het ook heel erg belangrijk en levert het een grote bijdrage aan onze leefbaarheid. Balans is voor het CDA belangrijk, net als voor de gedeputeerde. We willen er nogmaals voor pleiten om onze motie te steunen. Data verzamelen voor de gehele provincie is alleen zinvol als daaraan een volgend effect wordt gekoppeld.

3765 De heer **ZOON** (PvdD): Dank aan de gedeputeerde voor haar positief advies. Ik snap de afweging over wanneer de motie nu eigenlijk is afgedaan. Ik zal zorgen dat de motie afgedaan kan worden bij de uitwerking van Dierenwelzijn.

Mevrouw **VAN SOEST** (50PLUS/PvdO): Ik trek motie 91 in. Ik zal deze in Amsterdam indienen.

3770 Mevrouw **JELLEMA** (PvdA): Ik begrijp niet hoe verder wordt gegaan met de motie van de Partij voor de Dieren. Ik vond het antwoord van gedeputeerde Zaal afdoende. Gaat de fractie de motie bij een ander onderwerp indienen?

3775 De heer **ZOON** (PvdD): We trekken motie 90 in. De Partij voor de Dieren is blij met de toezegging van de gedeputeerde.

De **VOORZITTER**: Motie 90 is ingetrokken.

De heer **ROOSEDAAL** (VVD): We volgen het advies van Gedeputeerde Staten. Er is voldoende onderbouwing gegeven. We zullen tegen de motie stemmen en voor de voordracht.

3780

Mevrouw **GONGGRIJP** (D66): Ik heb geen tweede termijn. D66 stemt voor de voordracht.

De heer **KLEIN** (CU): De CU vindt het belangrijk om een afwegingskader te hebben, wat kan helpen om te beslissen wat wel en wat niet handig is in een bepaald gebied. De gedeputeerde ontraadt beide moties. Inmiddels heeft de PvdA een motie ingetrokken, waarvan ik het idee wel goed vond. Ik hoop dat de aangepaste motie Laddervan Leisure wel op een positief advies kan rekenen. Het lijkt mij een zinvol instrument.

3785

Mevrouw **ER** (GroenLinks): Ik kom terug op de moties. Voor beide moties volgen we het advies van de gedeputeerde. Daarnaast zijn we heel erg blij met de toezegging naar de Partij voor de Dieren met betrekking tot dierenwelzijn. We zullen voor de voordracht stemmen.

3790

Gedeputeerde **ZAAL**: Nog een poging om er helemaal uit te komen met de heer Smaling van de SP. Het woord ordenen suggereert toch nog weer dat we een bepaalde rangorde gaan aanbrenge(n), als dat kan worden weergegeven. Als we bedoelen 'in kaart brengen' dan kan ik ermee uit de voeten. Dan krijgt de heer Klein het instrument dat we per gebied duidelijk een visie hebben over wat er kan qua drukte en vraag. Als de heer Smaling dat nog kan aanpassen, dan kan ik de motie van een positief advies voorzien.

3795

De heer **SMALING** (SP): De tekst 'ordenen' wordt veranderd in 'in kaart brengen'.

3800

De **VOORZITTER**: Dan gaan we straks over tot de stemming. Ik schors vijf minuten, zodat de motie kan worden aangepast. We gaan straks de gewijzigde motie 88, motie 89 en daarna de voordracht in stemming brengen.

3805

Schorsing van 19.48 tot 19.55 uur.

De **VOORZITTER**: Ik heropen de vergadering. Voor alle zekerheid lees het dictum voor van de zesde versie van motie 88: "De Laddervan Leisure die recreatief gebied in Noord-Holland in kaart brengt op basis van mogelijkheden en kwetsbaarheden en daarmee ondersteunend is voor de Visie Recreatie en Toerisme." Dit is de laatste versie die is ingediend door de heer Smaling. Dat zal straks de motie zijn, die in stemming wordt gebracht.

3810

Dan breng ik nu motie 88 in stemming. Wenst iemand hoofdelijke stemming, aantekening, of een stemverklaring?

3815

Mevrouw **JELLEMA** (PvdA): Gehoord hebbende de woorden van gedeputeerde Zaal, die met deze aangepaste motie wel kan leven, zien wij ook geen obstakels meer en gaan we wel mee met deze motie.

3820

De heer **ZOON** (PvdD): Hoewel we niet helemaal gerust zijn, bij de 'Ladder van Leisure', -of 'Ladder van Zaal', zoals we deze in de fractie noemen-, dat de negatieve ontwikkelingen helemaal gestopt kunnen worden, zijn we wel positief over de mogelijkheden die dit nog kan bieden. We zullen voor stemmen.

3825

De **VOORZITTER**: Ik open de stemming voor motie 88 'Laddervan Leisure'.
De stemming is gesloten.

Motie 88 is met 47 stemmen voor en 8 stemmen tegen aangenomen. Tegen hebben gestemd:

3830

CDA, Fractie Baljeu en PVV.

Motie 89 'Benut ontwikkelingsruimte recreatie en toerisme optimaal'. Zijn er fracties die een Stemverklaring, hoofdelijke stemming of een aantekening wensen? Zo niet, dan open ik de stemming voor motie 89.

3835

De stemming is gesloten.

Met 38 stemmen tegen en 17 stemmen voor is motie 89 verworpen. Voor hebben gestemd: 50PLUS/PvdO, CDA, Forum voor Democratie, Fractie Baljeu, JA21 en de PVV.

Hiermee is motie 89 verworpen.

3840

Dan breng ik nu in stemming voordracht 28. Wenst iemand hoofdelijke stemming, aantekening of een stemverklaring? Een stemverklaring van de heer Smaling.

De heer **SMALING** (SP): We wilden tegen deze visie gaan stemmen, maar het participatieve

3845

motieproces, zojuist met de gedeputeerde en de grote steun voor die motie, heeft ons het gevoel gegeven dat we nu onderdeel uitmaken van die visie. We stemmen dan ook van harte voor.

De **VOORZITTER**: Nog andere fracties, die een stemverklaring willen afleggen? Zo niet, dan open ik nu de stemming voor voordracht 28 'Visie Recreatie en Toerisme 2030'.

3850

Ik sluit de stemming.

Met 54 stemmen voor en 1 stem tegen van 50PLUS/PvdO is voordracht 28 aangenomen.

11a. Ontwerpbegroting 2022 en ontwerpjaarstukken 2020 Gemeenschappelijke Regeling Waddenfonds (Voordracht 36)

3855

De **VOORZITTER**: Dan gaan we door met het onthamerd agendapunt 8d, dat is nu agendapunt 11a geworden. Dat gaat over de Ontwerpbegroting 2022 en ontwerpjaarstukken 2020 Gemeenschappelijke Regeling Waddenfonds. Dat is voordracht 36.

3860 De heer **CARDOL** (GroenLinks): In de commissie NLG is hier een hamerstuk van gemaakt. Ik heb gevraagd het weer onder hamer vandaan te halen uit zorg over de vele externe bedreigingen in het Waddengebied. In de evaluatie van het Waddenfonds is geconstateerd dat de tweede hoofddoelstelling van het fonds, het verminderen of wegnemen van externe bedreigingen', tot nu toe onderbelicht is gebleven. Het bestuur van het Waddenfonds heeft onder leiding van haar
3865 voorzitter, de heer Loggen, zeer terecht de aanbeveling overgenomen om hier vanaf nu extra aandacht aan te geven. Conclusies uit de Midtermreview van het IKW (Investeringskader Waddengebied) sluiten hierop aan. Haaks hierop staat de praktijk dat steeds toch weer nieuwe bedreigingen afkomen op het Waddengebied, die soms mede gefaciliteerd worden door het Rijk. Voorbeelden zijn de voorgenomen aanleg van een stroomkabel dwars door de natuur van
3870 Schiermonnikoog. Een kabel waar we zeker niet tegen zijn, maar er zijn betere tracé alternatieven en vergunningen voor lozingen van een gasbooreiland boven Ameland en voor gas- en zoutwinning. Dit soort activiteiten zijn in strijd met de afspraken om de ecologische waarden van het meest ongerepte natuurgebied van Nederland duurzaam te beschermen. GroenLinks dient samen met D66, PvdA, PvdD en de SP een motie in.

3875

Motie 92/28-06-2021

Oproep externe bedreigingen voor Waddenzee verminderen

De Provinciale Staten van Noord-Holland in vergadering bijeen op 28 juni 2021 voor o.a. bespreking van de Jaarstukken 2020 en Begroting 2022 van het Waddenfonds,
3880 *constateren dat:*

- *het Waddenfonds destijds is geïnitieerd om de teloorgang van natuur- en landschapswaarden in het Waddengebied als gevolg van (externe) bedreigingen te compenseren.*
- 3885 - *het eerste hoofddoel van het Waddenfonds is: het vergroten en versterken van de natuur- en landschapswaarden van het Waddengebied.*
- *het Waddenfonds als tweede hoofddoel heeft: het verminderen of wegnemen van externe bedreigingen van de natuurlijke rijkdommen van de Waddenzee.*
- *er door het Rijk voor diverse economische activiteiten in de Waddenzee vergunningen*
3890 *worden afgegeven.*

overwegende dat:

- *veel economische activiteiten in het Waddengebied bijdragen aan het toenemen van externe bedreigingen voor de natuur in de Waddenzee.*
- *in de recente evaluatie van het Waddenfonds – eindrapport 'Koers houden in een zee van mogelijkheden'*
3895 *wordt geconstateerd dat: "er nog nauwelijks sprake is van het verminderen of wegnemen van externe bedreigingen van de natuurlijke rijkdommen van de Waddenzee" en door het Waddenfonds gesteunde projecten tot nu toe juist op deze doelstelling achterblijven.*
- *in de midtermreview van het Investeringskader Waddengebied wordt geconcludeerd dat*
3900 *er meer aandacht moet komen voor mondiale transities*

- *het tegenstrijdig is dat vergunningen door het Rijk worden verstrekt die 'externe bedreigingen' vormen voor de natuur in de Waddenzee, terwijl de provincies via het Waddenfonds proberen die bedreigingen te verminderen.*

verzoeken het college van Gedeputeerde Staten:

- 3905 1. *Het Rijk dringend te verzoeken te stoppen met het verstrekken van vergunningen die de natuur op het Wad belasten, zoals voor gas- en zoutwinning in de Waddenzee, de aanleg van kabels op ecologisch gezien onwenselijke tracés door het Wad en onder Schiermonnikoog en het toelaten van lozingen door een gasbooreiland ten noorden van de Waddeneilanden.*
- 3910 2. *Er bij de uitvoering van het resterende deel van het Waddenfonds op aan te dringen deze externe bedreigingen extra aandacht te geven en projecten te toetsen in hoeverre ze inspelen op de mondiale transities en of ze klimaat-adaptief zijn.*

en gaan over tot de orde van de dag.

GroenLinks, PvdA, D66, PvdD en SP

3915

Een soortgelijke motie is vorige week in ruime meerderheid aangenomen door Provinciale Staten van Friesland en wordt woensdag besproken in de Staten van Groningen. Voor ons is de motie een ondersteuning van het beleid van het college en de gedeputeerde en is het dus vooral een extra signaal hoe alert we vanuit de Waddenprovincies zijn op het duurzame behoud van ons eigen Waddengebied.

3920

De **VOORZITTER**: De motie maakt onderdeel uit van de beraadslagingen.

3925 Mevrouw **GONGGRIJP** (D66): Ik sluit me aan bij de woorden van de heer Cardol van GroenLinks en wil benadrukken dat we erg veel waardering hebben voor de voortvarende manier waarop onze gedeputeerde omgaat met het Waddenfonds. We zien onze motie als een steun in de rug om het goede werk voort te zetten om te zorgen dat dit mooie gebied behouden blijft.

3930 De heer **LEERINK** (PvdA): Ik heb niet veel toe te voegen aan de woorden van de heer Cardol, die het prima verwoord heeft. Eens per jaar, wanneer de jaarstukken op de agenda staan, is dat het moment dat de Wadden op de agenda staan. En terecht. Bedreigingen zijn continu aanwezig. De stroomkabel is er een goed voorbeeld van. Je moet alert zijn. Uit deze discussie blijkt hoe belangrijk het is dat de provincies daar op een goede manier, luid en duidelijk, hun inzet naar voren brengen. Vandaar deze motie. Als ondersteuning van het beleid zoals dat er is. Je moet
3935 blijven aangeven dat kwetsbare gebieden beschermd moeten worden. Dat gaat niet vanzelf en de bedreigingen blijven op ons afkomen. Een steun in de rug van het beleid zoals dat er nu is.

De **VOORZITTER**: Een interruptie van mevrouw Koning.

3940 Mevrouw **KONING** (CDA): Ik heb binnen mijn fractie navraag gedaan. Voor zover wij kunnen nagaan is het plan om deze motie in te dienen niet met ons gedeeld. Dat vinden we jammer, want dan kunnen we er niet over nadenken en geen mede indiener worden. We moeten nu à la minute beslissen. Waarom is de motie niet gedeeld met alle Statenleden?

3945 De heer **LEERINK** (PvdA): Voor zover ik heb kunnen zien, is de motie vrij vroeg rondgestuurd, net als alle andere moties. Ik zag de motie voorbijkomen via de griffie. U had het als uitnodiging kunnen beschouwen om erover te denken. Het is zeker niet de intentie geweest om het alleen te doen. Hoe groter het draagvlak is hiervoor en hoe breder een motie gesteund, des te mooier dat is. Ziet u het vooral niet als dat wij u eruit zouden willen houden. Uw steun is meer dan welkom.

3950

De **VOORZITTER**: Het woord is aan Statenlid Kostiç.

Statenlid **KOSTIÇ** (PvdD): Het Waddengeld was ooit bedoeld om de ecologie van het Waddengebied te versterken. Het Waddengebied staat echter nog steeds onder grote druk en is
3955 een van meest intensief beviste gebieden ter wereld. Wij dienen daarom de motie van harte mede in.

Laten we niet vergeten dat we na de zomer de unieke kans hebben om als Staten bij te dragen aan betere bescherming via de aanpassing van het Uitvoeringskader.

3960 Gedeputeerde **LOGGEN**: Dank voor de complimenten aan Gedeputeerde Staten voor het gevoerde beleid inzake de omgang met de Wadden. Dat doen we mede op basis van de signalen die u in deze, maar ook in de vorige periode, heeft afgegeven. U duwt ons de richting op waarin wij geacht worden te handelen. Dat doen we met veel overtuiging, omdat het college net als de Staten de unieke waarde van het gebied hogelijk waardeert. Dat maakt dat we onze input hebben
3965 ingebracht in de Waddenagenda. Dat is een belangrijk deel neergedaald. Ik zie deze motie als een steun in de rug. Ik vertrouw erop dat de indieners het college toevertrouwen om er op dezelfde wijze invulling aan te geven, natuurlijk wel met deze actualisering. Ik zie het als een actualisering van vorige moties. Ik kan positief adviseren omtrent deze motie.

3970 *Tweede termijn:*

De heer **CARDOL** (GroenLinks): Dank aan de gedeputeerde voor zijn positieve reactie. Ik denk dat het goed is dat ik nog even richting mevrouw Koning reageer. De motie is inderdaad niet ruim van te voren rondgestuurd. Mijn excuses daarvoor. Er was enige onduidelijkheid over de
3975 uitvoering, daardoor is de motie blijven liggen. Ik hoop dat het CDA toch nog de gelegenheid heeft om er naar te kijken en de motie van harte wil ondersteunen.

De **VOORZITTER**: Dan schorsen we voor vijf minuten.

3980 *Schorsing om 20.20 tot 20.25 uur.*

De **VOORZITTER**: Ik heropen de vergadering. We gaan over tot het in stemming brengen van eerst motie 92, om vervolgens voordracht 36 in stemming te brengen; Ontwerpbegroting 2022 en ontwerpjaarstukken 2020 Gemeenschappelijke regeling Waddenfonds’.

3985

Dan wil ik informeren of er nog behoefte is bij gedeputeerde Loggen om te reageren in tweede termijn. Ik heb geen vragen meer gehoord.

3990 Gedeputeerde **LOGGEN**: Ik heb ook geen vragen gehoord. Wat mij betreft kunnen we overgaan tot de stemming.

De **VOORZITTER**: Dan breng ik nu motie 92 in stemming, met als titel 'Oproep externe bedreigingen voor de Waddenzee verminderen'. Wenst iemand aantekening, hoofdelijke stemming of een stemverklaring? Mevrouw Koning van het CDA.

3995

Mevrouw **KONING** (CDA): We hebben de motie met interesse gelezen. We zien wel dat de motie vergaand is. Het is voor ons echt te kort dag om nu nog te kijken wat de consequenties zijn. We kunnen de effecten op dit moment niet goed inschatten. We voelen ons niet vrij om nu voor de motie te stemmen. Misschien willen de indieners de motie aanhouden? Anders kan de CDA-fractie nu niet instemmen.

4000

De heer **KLEIN** (CU): Wij ondersteunen in principe de oproep die de motie doet. Het is goed om deze oproep te doen. Tegelijkertijd verdient het proces niet de schoonheidsprijs. De CU wil graag expliciet aantekenen dat de fractie een groot voorstander is van het realiseren van de infrastructuur, die nodig is voor de energietransitie, ook dus de elektriciteitskabel die aangelegd moet worden. We zijn het eens met de indieners van de motie dat er betere keuzes zijn te maken voor het tracé, dan de keuze die nu door EZK als voorkeursalternatief is aangegeven.

4005

De **VOORZITTER**: Ik open nu de stemming voor motie 92.

4010 Ik sluit de stemming.

Met 39 stemmen voor en 16 stemmen tegen is motie 92 aangenomen. Tegen hebben gestemd: CDA, Forum voor Democratie, Fractie Baljeu, JA21 en de PVV.

4015 Dan wordt nu voordracht 36 in stemming gebracht. Wenst iemand een stemverklaring af te leggen, aantekening of hoofdelijke stemming?

Statenlid **KOSTIČ** (PvdD): De huidige begroting laat goede investeringen zien, maar maakt niet de noodzakelijke keuzes. Daarnaast zijn er, op zijn zachtst gezegd, wat onhandige keuzes, zoals het project 'Vissen voor verbinding', met investeren in de sportvisieconomie als één van de doelen. Het is niet aan het Waddenfonds om dat te faciliteren. We stemmen wel voor de voordracht, maar geven aan het Waddenfonds mee om investeringen in de sportvisieconomie voortaan achterwege te laten.

4020

4025 De heer **BALJEU** (Fractie Baljeu): "Het was een grabbelton en dat is het nog." Dit zijn niet mijn woorden, maar die van oud-Kamerlid Lutz Jacobi, tevens directeur van de Waddenvereniging. Lutz Jacobi zei dit tegen Investico, een platform voor onderzoeksjournalistiek van EenVandaag, Dagblad van het Noorden, Leeuwarder Courant en de Groene Amsterdammer. Dit platform deed

4030 uitgebreid onderzoek naar het Waddenfonds. Dit is een fonds dat vijftien jaar geleden werd
opgericht, onder leiding van PvdA-prominent Wim Meijer, zogenaamd om het Waddengebied te
versterken. Maar liefst 800 miljoen euro belastinggeld is in vijftien jaar grotendeels verspild aan
vage projecten, zoals een 'blacklight globalbaan' op Terschelling, een dertig meter hoog
paviljoen in Lauwersoog, waarvan de bouw werd stilgelegd, -notabene op verzoek van natuur- en
milieuorganisaties-, en niet te vergeten de restauratie van een orgel in het Friese Parrega en de
4035 Stichting Heidense Kapel voor de ontwikkeling van een Pelgrimsroute. Er zijn nog tweehonderd
soortgelijke projecten, die met het versterken van het Waddengebied weinig tot geen van doen
hebben.

4040 De **VOORZITTER**: Meneer Baljeu mag ik vragen hoelang uw stemverklaring is. Dit lijkt meer op
een inbreng. Daarvoor had u zich kunnen aanmelden tijdens de bespreking van het onderwerp. Ik
vraag u tot uw punt te komen.

4045 De heer **BALJEU** (Fractie Baljeu): "We wilden het Waddengebied, groter, sterker en robuuster
maken en dat is niet gebeurd." Dat zeg ik niet, maar dat twitterde de geestelijke vader van het
Waddenfonds, oud PvdA-Staatssecretaris Meijer. Politici deelden jarenlang geld uit aan dit soort
projecten, vaak ook nog met meerdere bestuurlijke petten op. De belastingbetaler had het
nakijken. Het Waddenfonds is al jarenlang het slachtoffer van chronisch misbruik door politici en
dat moet stoppen. Daarom zal onze fractie tegen voordracht 36 stemmen.

4050 De **VOORZITTER**: De volgende keer zal ik u verzoeken een wat kortere stemverklaring af te
leggen en u zo nodig aan te melden bij de bespreking.

Ik open de stemming over voordracht 36.

Ik sluit de stemming. Er zijn 55 stemmen uitgebracht.

4055 Met 43 stemmen voor en 12 stemmen tegen is voordracht 36 aangenomen. Tegen hebben
gestemd: Forum voor Democratie, Fractie Baljeu, JA21 en de PVV.
Voordracht 36 is aangenomen.

12. Provinciale deelname in Regionale Ontwikkelingsmaatschappij -ROM- (voordracht 37)

4060

De **VOORZITTER**: Ik geef het woord aan Statenlid Kostić

4065 Statenlid **KOSTIĆ** (PvdD): "De biodiversiteitscrisis en de klimaatcrisis versterken elkaar. We
kunnen de twee niet apart van elkaar oplossen, anders lossen we geen van beide op. Het is
belangrijk te investeren in samenhangende oplossingen die beide crises aanpakken." Dit is een
quote van wetenschappers van de twee grote klimaat- en biodiversiteitsplatforms van de
Verenigde Naties deze maand. Een advies dat letterlijk van levensbelang is om op te volgen.
Vertaald naar het voorliggende besluit over de ROM: Zorg ervoor dat investeringen vanaf nu
bijdragen aan het oplossen van de klimaatcrisis en de biodiversiteitscrisis. Slimmer investeren
4070 dus. Stoppen met zagen aan de tak waar we op zitten. Het zou inmiddels vanzelfsprekend
moeten zijn.

De huidige investeringskaders van ROM borgen dat helaas niet. Investerings kunnen echter ook bijdragen aan versterking van biodiversiteit. Het helpt al als we vanaf het begin, als politici en ambtenaren, daaraan gewoon beginnen te werken. Het is een kwestie van het perspectief verbreden, even schakelen. Laten we daar vandaag mee starten.

4075 Daarom dienen we, samen DENK en de SP, de motie 'Slim en in lijn met wetenschap investeren' in.

Motie 93/28-06-2021:

4080 Slim en in lijn met wetenschap investeren (ROM)

Provinciale Staten van Noord-Holland, in vergadering bijeen op 28 juni 2021, ter behandeling van de Provinciale deelname in Regionale Ontwikkelingsmaatschappij -ROM; constaterende dat:

- 4085 - *de investeringen vanuit het Transitiefonds moeten bijdragen aan verduurzaming van de economie, maar dat dit zich volgens de huidige investeringskaders nu uitsluitend richt op reductie van CO2 uitstoot, duurzame energieproductie en vermindering van gebruik van primaire grondstoffen;*
- *voor het mkb-fonds als uitgangspunt geldt dat het voornamelijk die ondernemingen ondersteunt die met hun financieringsvraag geen verdere schade aan*
- 4090 *klimaatdoelstellingen aanbrengen (no harm-principe);*
- *er echter geen aandacht voor biodiversiteit(crisis) binnen ROM is en het no harm-principe niet geldt voor bescherming van biodiversiteit;*
- *het bij ROM om heel veel geld gaat dat we slim moeten besteden;*
- 4095 - *provincie Noord-Holland niet de enige partner is in ROM, maar door haar aandeel wel veel invloed heeft; overwegende dat:*
- *het milieuprogramma van de Verenigde Naties (UNEP) in een recent rapport concludeert dat klimaatverandering, biodiversiteitsverlies en milieuvervuiling het halen van de VN-duurzame ontwikkelingsdoelen bedreigen en dat de drie crises sterk met elkaar*
- 4100 *verbonden zijn;*
- *onderzoekers erop wijzen dat "bepaalde oplossingsrichtingen om klimaatverandering tegen te gaan óók kunnen bijdragen aan de versterking van biodiversiteitscrisis en het daarom belangrijk is te kijken naar meer samenhang tussen de oplossingen".*
- *dezelfde conclusies in juni werden bevestigd door wetenschappers van IPBES en IPCC,*
- 4105 *waarbij wordt gesteld "Biodiversity loss and climate change are both driven by human economic activities and mutually reinforce each other. Neither will be successfully resolved unless both are tackled together";*
- *we hieruit de les kunnen trekken dat we moeten proberen te voorkomen dat de ROM-investeringen de biodiversiteitscrisis verergeren;*
- 4110 *gehoord de discussie, roepen Gedeputeerde Staten op:*
- *zich binnen ROM hard te maken voor het aanpassen van kaders, zodanig dat het no harm-principe ook gaat gelden voor biodiversiteit en voor alle investeringen van toepassing zal zijn;*
- en gaan over tot de orde van de dag.*

4115 *Partij voor de Dieren, DENK en SP*

We snappen dat de provincie niet in haar eentje de kaders kan aanpassen. In die zin baart het ons zorgen dat ROM weer een project is, waar veel geld naartoe gaat, maar waarbij Provinciale Staten geen directe mogelijkheid hebben om bij te sturen. Gedeputeerde Staten hebben namens
4120 Provinciale Staten wel een belangrijke stem in de ROM. Laten we daar gebruik van maken. We vragen de gedeputeerde of ze zich zal verzetten tegen investeringen in dierproeven en andere vormen van dierenleed. Proefdiervrije innovatie is de toekomst en levert betere wetenschap op. Ten slotte wijzen we Gedeputeerde Staten en de Statenleden er op dat een van de uitgangspunten van ROM het stimuleren van economische groei is. Een idee waar nieuwe economen zoals Tim
4125 Jackson en Miklos Antal mee afrekenen. Vraag aan het college: Kunt u zich een gezonde samenleving voorstellen zonder economische groei? U mag deze vraag ook na het reces beantwoorden. Dan kunt u eerst het boek lezen hierover dat we aan u gaan schenken. Laten we de ambitie van onder andere een gezonde leefomgeving en kwaliteit van het leven centraal stellen, ongeacht of de economie groeit of niet. Economische groei is dan, zoals het
4130 hoort, hoogstens een bijzaak.

De **VOORZITTER**: De motie maakt onderdeel uit van de beraadslagingen.

De heer **HEIJNEN** (CDA): In de commissie was het CDA vrij duidelijk. We zijn erg blij met de
4135 oprichting van de ROM en danken de gedeputeerde nogmaals voor de technische briefing en de discussie in de commissie, waardoor de Staten goed zijn meegenomen in het proces. Het CDA steunt de doelen van de ROM, uitgesplitst in twee holdings. Het is goed dat er naast aandacht voor duurzaamheid expliciet gekeken wordt naar het MKB, de motor van de economie. Duurzaamheid is voor iedereen belangrijk, maar niet alle economische ontwikkelingen hoeven
4140 direct bij te dragen aan duurzaamheid, als ze er ook maar niet aan afdoen. Niet alle sectoren staan in de transitie in het teken van een transitie naar een nieuwe economie. Dat is goed en gebalanceerd in deze ROM geregeld. Het CDA zal van harte instemmen met de voordracht.

De heer **DULFER** (GroenLinks): Ook GL is positief over de deelname door de provincie aan de
4145 ROM. In onze ogen is deze ROM het vehikel om onze provincie op een groene en duurzame manier uit de crisis te krijgen en aan te sluiten op alle financiële ontwikkelingen die daarvoor bij het Rijk en in Europa beschikbaar komen. Zonder ROM had de provincie die toegang niet. Heel verstandig om als laatste regio met een ROM te komen. In de commissie is gesproken over de vraag waarom biodiversiteit niet onder het begrip
4150 duurzaam wordt geschaard. Daarop zou ik graag een reactie van de gedeputeerde horen. Hoe kijkt de gedeputeerde aan tegen de motie van de PvdD?

Mevrouw **VAN MEERTEN** (VVD): De VVD is blij met de oprichting van de ROM. Met de ROM geven we samen met het Rijk en de Noord-Hollandse gemeenten uitvoering aan de duurzame transitie
4155 van de Noord-Hollandse economie. Vooral met het MKB-fonds, dat is gericht op innovatie en groei van het MKB, zijn we blij. Het is een goede zet in de rug naar economisch herstel. Dat is hard nodig, want onze ondernemers, vooral in de horeca, toerisme en evenementenbranche worden

op dit moment hard geraakt. Het fonds is complementair aan het huidige ecosysteem van onze economische instrumenten en is daarmee ook een welkome aanvulling. In de commissie is
4160 uitgebreid stilgestaan bij de governance van de ROM. De VVD is tevreden met de toezegging van de gedeputeerde dat tussentijdse, specifieke ontwikkelingen met de commissie gedeeld worden, met name over de vraag of de doelstellingen worden gerealiseerd. Gedeputeerde Staten hebben een actieve houding als aandeelhouder toegezegd om ontwikkelingen, ook als deze negatief zijn, te beïnvloeden. In dat laatste geval zal mevrouw Zaal ook terugkomen bij Provinciale Staten.
4165 De VVD is minder content met het niet deelnemen van de Regio Gooi en Vecht aan het MKB-fonds. De regio sluit hiervoor aan bij de ROM Utrecht. We vinden dit een gemiste kans om gezamenlijk in Noord-Holland op te trekken. Het leidt mogelijk tot onduidelijkheid en versnippering. De gedeputeerde heeft in de commissie EFB aangegeven dat de Regio Gooi en Vecht kan meedoen aan de transitie van het fonds, maar dat een gemeente maar aan een ROM
4170 kan deelnemen. Ze gaf aan dat er wordt afgestemd over deelname met de gemeente en de ROM Utrecht. Omdat dit een ongelukkige situatie is vragen de gedeputeerde om toe te zeggen met betrokken partijen te onderzoeken of men openstaat voor een evaluatie, bijvoorbeeld een jaar na inwerkingtreding van de ROM. De scope van die evaluatie zou kunnen zijn om te bezien hoe het nu gaat. Is de constructie met twee ROM's werkbaar, of loopt men tegen problemen aan? en Zou
4175 een andere deelname bijvoorbeeld aan onze ROM beter zijn? We begrijpen dat we daar alle partijen voor nodig hebben, maar we zouden heel graag een toezegging op dat gebied willen hebben. We stemmen van harte in met de voordracht.

De heer **HOOGERVORST** (SP): Onze bijdrage op dit punt zal kort zijn. In de commissie is de ROM
4180 al uitgebreid besproken. De SP kan zich voorstellen dat het voor de provincie een goed instrument is om geld uit Den Haag te verkrijgen en op een goede manier te verdelen over MKB en andere organisaties, die het geld goed kunnen gebruiken als fondsbedrag. We maken ons wel zorgen over het toezicht en het democratisch gehalte van het hele gebeuren. Zeker als we lezen dat het toezicht zal worden uitbesteed aan een andere organisatie, die zich via een aanbesteding
4185 kan inschrijven. Waar blijven de rollen van Gedeputeerde en Provinciale Staten in dit verhaal? We willen bij amendement, dat samen met JA21 wordt ingediend, aan het besluit het volgende toegevoegd zien.

Amendement 24/28-06-2021

4190 Zicht en toezicht op de Regionale Ontwikkelingsmaatschappij (ROM)

*Provinciale Staten van Noord-Holland in vergadering bijeen,
Constaterende dat:*

- *PS in meerderheid besluit tot deelname van de provincie Noord-Holland aan de ROM-regio BV;*
- *(MKB-)Bedrijven via deze ROM een beroep kunnen doen op een financiële bijdrage uit de onder het ROM-regio BV ondergebrachte fondsen;*
- *het beheer over de ROM-regio BV wordt uitbesteed, waardoor er geen sprake is van directe controle door de provincie van de bestede fondsbedragen;*

4200 *Overwegende dat:*

- *PS haar controlerende taak, betreffende de in voordracht 37-2021 op te zetten ROM, niet naar behoren kan uitvoeren;*
- *PS zicht moet kunnen houden op de verstrekking van fondsbedragen, de verwezenlijking van het revolverende karakter ervan en op de te realiseren doelen waarvoor de bedragen worden verstrekt;*
- *democratisch zicht, toezicht en controle noodzakelijk zijn bij het onderbrengen van publiek geld in fondsen als het ROM.*

4205

Voegen toe aan het besluit behorende bij Voordracht 37 – 2021:

4210

3. *Zorg te dragen voor voldoende democratisch zicht en toezicht op de (uit)werking van de ROM Regio BV en de verstrekking van bedragen ten volle transparant te maken en te houden, zodat PS haar controlerende taak als volksvertegenwoordiging kan uitvoeren; dit is van groot belang omdat het aandelenbelang zal worden verworven met publiek geld.*

SP en JA21

4215

De **VOORZITTER**: Het amendement maakt onderdeel uit van de beraadslagingen.

4220

Mevrouw **GONGGRIJP** (D66): Jaren geleden werkte ik bij de Kamer van Koophandel. Vanuit mijn rol had ik gesprekken met veel Noord-Hollandse stakeholders. In deze gesprekken kwam steeds terug dat het een gemis was dat Noord-Holland geen ROM had, die zonder winstoogmerk regionale economie en de arbeidsmarkt versterkt. Een aanjager van duurzame innovatiekracht. Nu is de ROM in oprichting.

4225

Onze fractie complimenteert het college en het ambtelijk apparaat voor de manier waarop dit is opgepakt. Het stimuleren van innovatie met name bij het MKB, start ups en scale ups, is voor D66 van groot belang. Het zijn de motors van goede banen. Deze ambitie wordt goed geborgd en daar zijn wij blij mee. Wel horen we graag op welke manier de kennis die wordt opgedaan, verspreid wordt.

4230

Nogmaals onze complimenten voor deze ROM. Hiermee kunnen we een extra impuls neerzetten om een duurzame, innovatie economie te realiseren, steunen we onze innovatieve ondernemers en bieden we onze inwoners goede banen.

De **VOORZITTER**: U krijgt een interruptie van de heer Hoogervorst.

4235

De heer **HOOGERVORST** (SP): Hoe ziet mevrouw Gonggrijp het voor zich ziet dat opgedane kennis met ons zal worden gedeeld? Welk beeld heeft zij daarbij?

4240

Mevrouw **GONGGRIJP** (D66): Bij een innovatieve economie is het heel belangrijk dat de kennis die je opdoet door innovaties, wordt verspreid. Het gaat erom dat kennis ook bij anderen komt. Het is bij een ROM belangrijk dat opgedane kennis door de investering die de samenleving doet, verder wordt verspreid, zodat andere bedrijven en mensen daar voordeel van hebben. Ik kan me goed voorstellen dat de organisatie die de ROM gaat uitvoeren ook zorgt voor kennisdisseminatie. De organisatie die dit gaat optuigen ook leert van wat ze gedaan heeft. Er zijn meer ROM'en in Nederland. Daar is heel veel ervaring opgedaan met het verspreiden van de

opgedane kennis. Ik ga er vanuit dat de ROM in oprichting ook kijkt hoe dat op andere plekken is gebeurd en daarvan kan leren.

4245

De heer **KLEIN** (CU): De CU kan zich vinden in de oprichting van een ROM. Het is een heel nuttig instrument voor de ontwikkeling van onze provincie en iets wat al lang gewenst is. We zijn bijzonder blij met oprichting van een transitiefonds. We staan voor grote uitdagingen en vaak lopen projecten tegen financieringsproblemen aan en het transitiefonds kan een grote bijdrage leveren aan het versnellen van deze transitie. De CU vindt het wel wat ongelukkig dat 't Gooi slechts deels is aangehaakt. Daarover hebben we in de commissie al gesproken. De gedeputeerde heeft toegezegd dat er goede afspraken gemaakt gaan worden met de ROM Regio Utrecht en 't Gooi niet vergeten zal worden. De CU is daarmee blij, maar ook benieuwd hoe dat in de praktijk gaat lopen. Mevrouw Van Meerten gaf al aan dat wij de gedeputeerde willen vragen of ze over een periode een evaluatie zou willen laten uitvoeren, waarin wordt gekeken in hoeverre het lukt om de gelden uit de fondsen in de verschillende regio's van onze provincie terecht te laten komen, zodat we zien of het lukt om ook 't Gooi aangehaakt te houden en of de gedeputeerde met de uitslag bij de Staten terug wil komen.

4250

4255

4260

De heer **CARTON** (PvdA): De PvdA is blij met de oprichting van de ROM als middel voor het aanjagen van de investeringen in duurzame economische ontwikkelingen, om bij te dragen aan de versterking van de regionale economie en aan het realiseren van de transitieopgave op het gebied van energie en circulariteit en dat samen met het Rijk en gemeenten.

4265

Mevrouw **VAN SOEST** (50PLUS/PvdO): Ook 50PLUS/PvdO is blij dat wij nu een ROM hebben. We hebben nog een aantal vragen. Er is een gevoel van ondemocratisch gehalte bij de besluitvorming. Door de financiële problemen bij gemeenten kan hun financiële inbreng natuurlijk weleens minder zijn. Hoe gaan de geldstromen dan lopen? Wie is de risicodrager? Hoe gaat men de controle inrichten? Wat doet men als gemeenten niet aan hun verplichtingen kunnen voldoen? Hoe gaat men gemeentelijke ongelijkheid proberen te voorkomen en deze recht trekken?

4270

De heer **KÖHLER** (JA21): Ik heb weinig toe te voegen aan de woorden van de heer Hoogervorst. We tuigen dus weer een nieuw investeringsvehikel op. We hebben er nog een aantal van PDENH. Er is al een paar gesproken over transparantie en toezichthouden. Dat is ook uitvoerig besproken in de commissie. Ik kreeg daar geen goed antwoord op mijn vraag over het democratisch toezicht dat wij op al die investeringsvehikels kunnen gaan uitoefenen. Evaluatie is allemaal achteraf. We hebben net de heer Baljeu al gehoord over het Waddenfonds, waarin we hem alleen maar gelijk kunnen geven. Dat weet iedereen. Daar is heel veel misgegaan. Dat is allemaal achteraf en we evalueren ons suf bij het Waddenfonds en het gaat gewoon allemaal weer door. Ik zou graag van de gedeputeerde willen horen hoe wij dat democratisch toezicht bij die investeringsvehikels, -en dan heb ik het niet alleen over de ROM, maar ook over PDENH en al die andere groene investeringsfondsen-, concreet gaan regelen.

4275

4280

De **VOORZITTER**: Een interruptie van mevrouw Van Meerten.

4285

Mevrouw **VAN MEERTEN** (VVD): Het is meer een verduidelijking. De vraag om een evaluatie gaat over de deelname van de Regio Gooi en Vecht aan de ROM Utrecht voor het MKB-gedeelte. Het gaat niet over de governance.

4290 De heer **KÖHLER** (JA21): Dan heb ik u verkeerd begrepen.

Gedeputeerde **ZAAL**: Dank aan alle Statenleden voor de complimenten en de positieve reacties op het oprichten en de deelneming van de Provincie Noord-Holland aan deze ROM. Ik geef de complimenten door aan de organisatie. Er is keihard gewerkt om dit op tijd te realiseren, zodat we een bijdrage kunnen doen aan het groene herstel, waar de ondernemers nu zo op wachten. Als het Rijk en Europa straks met een herstelfonds komen dan zijn we goed aangehaakt en kunnen ondernemers in Noord-Holland daarvan optimaal profiteren. Er zijn nog een aantal vragen gesteld. De eerste vraag is gekoppeld aan een motie van de PvdD. Wat zijn de doelen van deze ROM, naast dat het gaat om een transitiefonds voor groen, energie en circulair. Voor het MKB-fonds is gevraagd om aandacht te besteden aan biodiversiteit en dierenwelzijn. Ik kan u toezeggen dat ik als aandeelhouder in de ROM mij zal inspannen dat de investeringen die de ROM doet geen afbreuk doen aan de biodiversiteit en dat ook gelet wordt op dierenwelzijn. Als ik dat echt als een inspanningsverbintenis moet lezen dan kan ik dat niet garanderen, want we zijn met meerdere partijen. Richting het fondsmanagement wil ik vragen om rekening te houden met maatschappelijke principes, -ik ga er vanuit dat niemand hier tegen is-, en om te kijken in hoeverre rekening kan worden gehouden met de onderwerpen die de motie aangeeft. Met de aanpassing ten aanzien van de inspanningsverbintenis kan ik uit de voeten. Ik laat het aan de Staten of zij voor of tegen willen stemmen.

4300 Er zijn vragen gesteld over Regio Gooi en Vechtstreek. Het betreft een voorwaarde van EZK. Het Rijk wil graag dat er geen overlap is tussen verschillende Regionale Ontwikkeling Maatschappijen. Gooi en Vechtstreek was al onderdeel van de ROM Utrecht en kan dus niet voor het MKB-fonds deelnemen in onze ROM. Dat betekent dat ondernemers in de Gooi en Vechtstreek zullen ten aanzien van het MKB-fonds worden verwezen naar de ROM Utrecht. Voor het transitiefonds geldt dat het een dekking heeft voor geheel Noord-Holland. Ondernemers die in de Gooi en Vechtstreek groene investeringen willen, die kunnen aanspraak maken op het transitiefonds, ongeacht of de gemeenten deelnemen. Dat fonds is er voor de gehele provincie. Ik ben bereid om over een jaar te evalueren en te bespreken met 't Gooi en EZK of dit werkt, of dat er anders naar gekeken moet worden.

4315 De **VOORZITTER**: Een interruptie van de heer Baljeu.

De heer **BALJEU** (Fractie Baljeu): Ik lees op pagina 35 van het Meerjarenbedrijfsplan dat het fonds een doelkapitaal heeft van 160 miljoen euro. Wie gaat dit fonds leiden? Als de gedeputeerde geen antwoord heeft op de vraag, dan ben ik heel benieuwd hoe zij de kandidaat gaat selecteren, die uiteindelijk op professionele wijze dit fonds gaat managen.

Gedeputeerde **ZAAL**: Er komt een fondsmanager. Die wordt door de directeurs geselecteerd. De directeurs en de Raad van Commissarissen worden benoemd door de aandeelhouders.

4330 De heer **BALJEU** (Fractie Baljeu): Heeft u namen? Kunt u te zijner tijd de procedure voorleggen aan Provinciale Staten, zodat wij mee kunnen kijken? Kunnen we de criteria inzien?

Gedeputeerde **ZAAL**: In de criteria kunnen we voorzien. We maken nu eerst de stap of we gaan deelnemen of niet. We kunnen de procedure schetsen. De selectie en de namen die gaan we niet
4335 met Provinciale Staten af.

De heer **BALJEU** (Fractie Baljeu): Wie is de directie waar u op doelt?

Gedeputeerde **ZAAL**: Op het moment dat ze zijn benoemd door de aandeelhouders dan kunnen
4340 we namen geven. Nu heeft er nog geen selectie plaatsgevonden.

Toezicht en Controle vindt nu plaats. In Noord-Holland is ervoor gekozen om alle stukken aan u voor te leggen, zodat Provinciale Staten voldoende democratisch gelegitimeerd daarover een
4345 oordeel kunnen vellen. Er wordt al richting gegeven aan de rol die we als aandeelhouder in deze ROM gaan vervullen. Als aandeelhouder hebben we invloed op de Raad van Commissarissen en de benoeming van het bestuur. Er is onafhankelijk toezicht. De provincie heeft een rol als aandeelhouder in de selectie van Raad van Commissarissen. Als het gaat om het
fondsenmanagement dan is er expliciet voor gekozen om dat bij een externe partij te leggen. Daar zit de kennis van dit soort investeringen. Het is ook niet wenselijk, met al die partijen die
4350 deelnemen, om alle investeringen een voor een democratisch te bespreken. U krijgt wel elk jaar een update van de ROM zelf. Ook in onze eigen jaarstukken kunt u de investeringen terugvinden en volgen en op die manier beoordelen. Mochten er ontwikkelingen zijn, of zorgen dat de doelen niet behaald worden, dan ga ik daarover met de Staten het gesprek aan. U kunt het college altijd bevragen in de commissie.

4355

De **VOORZITTER**: Een interruptie van de heer Hoogervorst.

De heer **HOOGERVORST** (SP): Dank gedeputeerde voor uw uitgebreide antwoord. Ik begrijp twee
4360 dingen. Het democratisch gehalte van onze deelneming in de ROM eindigt als de Raad van Toezicht en de directie benoemd zijn. Is dat juist? Verantwoording in de Planning en Control cyclus: Komen we dan ook verder dan algemeenheden als 'er is zoveel uit het fonds gehaald', zonder dat naam, toenaam en doel benoemd worden, of wordt er heel specifiek teruggekoppeld op projectniveau?

Gedeputeerde **ZAAL**: Het laatste is ja. Het eerste is nee. Uiteindelijk kunnen we altijd bij
4365 evaluatiemomenten bijsturen. We kunnen altijd onze rol als aandeelhouder uitoefenen, waarbij natuurlijk wel moet worden gezegd, dat we daar niet alleen in zitten, maar met meerdere partijen.

4370 De **VOORZITTER**: De heer Köhler heeft ook een interruptie.

De heer **KÖHLER** (JA21): Nog even over het toezicht. In een recreatieschap zoals Spaamwoude zit een collega. Die betrokken bij alle wel en wee. In een dergelijk recreatieschap gaat circa vijftig miljoen euro om. Daarnaast hebben we die 'dikke' investeringsmaatschappijen zoals ROM, PDENH en noem maar op. Dan is er toezicht vanuit de provincie. Wij moeten dan grote hoeveelheden papier gaan doornemen. Dat is eigenlijk niet te doen. Ik vind dat de provincie aan de voorkant toezicht zou moeten kunnen houden, zoals we dat bij recreatieschappen doen, waarin ook nog eens veel minder geld in omgaat.

4375
4380 Gedeputeerde **ZAAL**: Wat wil de heer Köhler? Wat is zijn voorstel? De vergelijking met een recreatieschap, wat een gemeenschappelijke regeling is, gaat niet helemaal op. Ook daar zitten we met meerdere partijen aan tafel en kan het ook zijn dat er gestemd wordt en dat je een minderheidsstandpunt inneemt. Wat zou nodig zijn om de heer Köhler tevreden te stellen? Met onze veertig miljoen euro hebben we als aandeelhouder een behoorlijke invloed binnen de ROM.

4385
4390 De heer **KÖHLER** (JA21): Nu krijgen we de agenda toegestuurd. We zijn 'agenda bekijker'. Wat ik mis is dat er een of twee Statenleden in een Raad van Commissarissen plaatsnemen. Dat is niet ongebruikelijk. Het zou nog niet zo gek zijn om iemand vanuit de coalitie en iemand vanuit de oppositie in een Raad van Toezicht te laten plaatsnemen.

4395
4400 Gedeputeerde **ZAAL**: Dat raad ik u toch af, omdat 'investerings' een vak op zich is. We moeten controle houden via onze deelname als aandeelhouder. Het lijkt me geen goed idee om politieke sturing in een Raad van Commissarissen en directie van een dergelijk instrument te hebben. Dat moet via de positie van de aandeelhouder lopen. We streven naar een onafhankelijk bestuur en toezicht, zoals dat door het vennootschapsrecht wordt geëist. Stel dat er meer dan veertig gemeenten meedoen dan wordt het ook wel druk als iedereen dat gaat verzoeken. We kunnen beter een aantal goede mensen daar neerzetten.

4405
4410 Ik wil afsluiten met dat ik denk we hier met elkaar een heel mooi instrument hebben. Ik hoop dat naast EZK en gemeente Amsterdam nog heel veel gemeenten in de MRA en Noord-Holland Noord mee gaan doen aan deze ROM. We hebben dan met elkaar iets unieks. We helpen onze ondernemers niet alleen de crisis uit, maar op lange termijn helpen we hen ook groen en innovatief.

4415
4420 Naar aanleiding van het amendement is de vraag aan de SP of de uitleg over het proces van toezicht houden voldoende is. Met dat proces voldoen we aan het amendement en dan is het amendement overbodig. Als er meer nodig is dan moet ik het amendement ontraden.

4425
4430 De voorzitter: Een interruptie van de heer Baljeu.

4435
4440 De heer **BALJEU** (Fractie Baljeu): Het gaat om 160 miljoen euro. Dat is heel veel geld. Veel meer dan waar het om ging bij de Kaderbrief. Ik ben erg benieuwd wie de directie gaat voeren. Ik vind dat een belangrijke vraag. Ik vind het ook belangrijk om daar een antwoord op te krijgen. Als Provinciale Staten daarop geen antwoord kunnen krijgen, dan is het misschien zaak om de

4415 stemming hierover uit te stellen. Ik kan daartoe nog een motie indienen. Kan de gedeputeerde mij zeggen of uitgesloten is dat leden van Gedeputeerde Staten onderdeel van de directie zullen gaan uitmaken?

4420 Gedeputeerde **ZAAL**: Als u nu al namen wilt van directie en Raad van Commissarissen dan doen we dat volgens een verkeerde volgorde. We moeten eerst besluiten over deelname. Dan ontstaat het instrument en dan pas kunnen we de namen en de 'poppetjes' erbij halen. Als u zich zorgen maakt dat leden van Gedeputeerde Staten commissaris van deze ROM kunnen worden, dan kan ik u geruststellen. Dat is niet het geval. De wet verbiedt dat Statenleden en politici lid kunnen worden van organen van deze ROM.

4425 De heer **BALJEU** (Fractie Baljeu): Ik vind uw antwoord niet voldoende. Ik begrijp wel dat u het hier bij laat. Het gaat om enorm veel geld. Het is belangrijk dat, voordat dit geld uit handen wordt gegeven aan een directie, duidelijk is hoe ze dat zullen gaan besturen.

4430 Een fondsenmanager is belangrijk, net als dat er een goede selectieprocedure is. In alle kandidaten die voorbij komen, hoef ik niet inhoudelijk gekend te worden. Voor wat betreft de directie die besluiten gaat nemen over de omgang met 160 miljoen euro is dat wel heel belangrijk. Het is namelijk geld van de belastingbetaler.

4435 Mevrouw **VAN SOEST** (50PLUS/PvdO): Ik kreeg nauwelijks antwoord op mijn vragen.

4440 Gedeputeerde **ZAAL**: Ik ben uw vragen vergeten. De vraag over toezicht is wel aan de orde geweest. De vraag over de gemeenten kwam nog niet aan de orde. Gemeenten beslissen zelf of ze voldoende financiële middelen hebben om mee te doen. Een aantal gemeenten heeft aangegeven wel te willen investeren. Ze vinden het, net als het college, nu juist in de crisis een belangrijk thema. Andere gemeenten moeten daarover nog beslissen. Op het moment dat gemeenten besluiten om mee te doen, dan ga ik ervan uit dat zij verantwoordelijk genoeg zijn om daar de kosten voor te dragen en om investeringen te doen. Dan zijn ze daar aan gebonden door middel van hun deelname en kunnen ze daaraan gehouden worden. Ik hoop dat zoveel mogelijk gemeenten meedoen.

4445 Mevrouw **VAN SOEST** (50PLUS/PvdO): Als gemeenten niet kunnen bijdragen, hoe komen we dan aan het bedrag van 160 miljoen euro? Kunnen we gemeenten verplichten? Wie doet de financiële controle?

4450 Gedeputeerde **ZAAL**: We kunnen gemeenten niet verplichten om mee te doen. Het is een streefbedrag van 160 miljoen euro. Het lijkt te lukken met de gemeenten die nu al interesse tonen. Op het moment dat gemeenten in september zeggen dat ze niet meedoen dan zal het bedrag mogelijk minder worden. Als gemeenten meedoen dan staat er in de bestuursovereenkomst de verplichting om een bijdrage te doen. Dan is het niet meer vrijblijvend.

4455 De financiële controle is aan de gemeenteraad. Die houdt toezicht op de financiën van individuele gemeenten.

Richting de heer Baljeu merk ik nog het volgende op. De directie en de Raad van Commissarissen houden zich natuurlijk binnen de kaders die nu door de Staten zijn vastgesteld. Het investeringsreglement ligt nu ter besluitvorming voor. Dat zijn de kaders die we van te voren
4460 meegeven, wie er ook komt te zitten.

De heer **HOOGERVORST** (SP): Ik begrijp de antwoorden van de gedeputeerde goed maar ook de zorgen van de mede indieners van ons amendement en de vertegenwoordigers van 50PLUS/PvdO en Fractie Baljeu. Het gaat om 160 miljoen euro. Dit is geld van ons allemaal. Als we vragen om
4465 een beetje democratisch toezicht dan hebben we het over volksvertegenwoordigers, die dit hele proces in de gaten gaan houden. Gezien de uitleg van de gedeputeerde kan zij de aanvulling zoals genoemd in het amendement gewoon opnemen in het besluit. Het geeft de indieners van het amendement de kans om op een later tijdstip hier nog eens op terug te komen. Hoe heeft u punt 3 verwezenlijkt?
4470 Bent u het met mij eens dat het geen punt is om dat er gewoon in te zetten?

Gedeputeerde ZAAL: Deze stukken worden door alle partijen gezamenlijk gemaakt. Om een stuk aan te passen voor iets wat we gewoon doen en wat een helder proces is, dat vind ik te ver gaan. Ik vind het overbodig. U mag mij er altijd op aanspreken. Ik zeg toe dat ik garant zal staan dat er
4475 een goed democratisch proces zal zijn.

De heer **HOOGERVORST** (SP): Een laatste vraag. De andere partners in de ROM zijn toch ook gewoon instanties als gemeenteraden, MRA-raad en dus volksvertegenwoordigers? Zo gek is het toch niet als dit erin komt te staan?
4480

Gedeputeerde ZAAL: Mag ik u een voorstel doen? Ik heb ook van de PvdD een opdracht meegekregen om het gevraagde ter tafel te brengen bij de aandeelhouders. Mag ik het amendement opvatten als een opdracht om met alle partijen bij de ROM te bespreken. Dan is het proces in alle gemeenten en in de provincie vergelijkbaar. We gaan het gesprek aan en maken
4485 duidelijke afspraken. Ik koppel een en ander terug aan u op het moment dat we de ROM in oprichting hebben.

De heer **HOOGERVORST** (SP): Ik heb daar toch moeite mee. Ik geloof dat u dat gaat doen, maar na u komt er weer iemand anders. U bent niet de enige die hier iets van gaat vinden. Wat ons
4490 betreft willen we toch gewoon het amendement indienen, ongeacht de goede bedoelingen van de gedeputeerde.

De heer **BALJEU** (Fractie Baljeu): Ik dank gedeputeerde Zaal voor haar antwoord. Wat ze zei is dat de criteria zoals gecontroleerd kan worden, reeds zijn vastgelegd. Vaak gaat het fout in de
4495 uitvoering. Kijk naar het Waddenfonds. Daar is het gigantisch uit de klauwen gelopen. Dus is het heel erg belangrijk dat we vooraf weten wie het gaat uitvoeren, wie gaat vaststellen wie de fondsenmanager wordt. Het gaat om 160 miljoen euro. Het lijkt mij een valide vraag. Misschien is het verstandiger om de stemming uit te stellen totdat de gedeputeerde met een antwoord kan komen. Dan heeft ze alle tijd om zich te beraden.

4500

Gedeputeerde **ZAAL**: Ik denk dat het weinig zin heeft, omdat er eerst een besluit moet worden genomen voordat 'de poppetjes' erbij kunnen worden gezocht. We zullen eerst een besluit moeten nemen. Ik ga geen directeur en Raad van Commissarissen benoemen als ik niet zeker weet dat er een ROM komt, omdat er nog geen besluit is genomen. Mijn voorstel zou zijn: Het

4505

besluit nemen en dan de procedure volgen. Ik val nu in herhaling.

De heer **BALJEU** (Fractie Baljeu): Dank u wel voor uw antwoord. Ik heb een idee hoe we dit kunnen oplossen. Als de stemming zodanig aangepast kan worden dat er eerst een besluit is of de ROM er komt en dan een tweetrapsraket, zodat daarna Provinciale Staten kunnen vaststellen

4510

wie de directie wordt.

Gedeputeerde **ZAAL**: Dat is niet mogelijk. Dat is een aandeelhoudersbesluit.

4515

De **VOORZITTER**: U zit in een cirkelredenering meneer Baljeu. U heeft vragen gesteld. De gedeputeerde heeft u antwoord gegeven. U krijgt niet het antwoord wat u graag wilt horen. Ik denk ook niet dat dit gaat gebeuren.

4520

De heer **BALJEU** (Fractie Baljeu): Wij zitten hier voor de democratische controle. Het is het laatste wat ik hierover zeg.

De **VOORZITTER**: Meneer Baljeu, ik ontnem u nu het woord. Ik heb u voldoende ruimte gegeven om interrupties te doen. U krijgt niet het antwoord wat u graag wilt horen. Ik breek u hierbij af en ik geef het woord terug aan gedeputeerde Zaal.

4525

Gedeputeerde **ZAAL**: Ik was klaar met mijn bijdrage.

De **VOORZITTER**: U heeft nog een interruptie van Statenlid Kostić.

4530

Statenlid **KOSTIĆ** (PvdD): Ik wil eigenlijk iets positiefs zeggen. Ik wil de gedeputeerde bedanken voor het positieve advies op de motie. Ze heeft de motie inderdaad goed gelezen. Zoals in mijn bijdrage gemeld, gaat het inderdaad om een inspanning. Ik begrijp hoe de ROM in elkaar zit. Ik heb alleen het antwoord op een vraag gemist. Kunt u zich een gezonde samenleving voorstellen zonder economische groei? Ik kan me ook voorstellen dat u daar de zomer voor neemt en wacht tot wij u daarover een boek hebben toegestuurd.

4535

Gedeputeerde **ZAAL**: Ik ga eerst dat boek lezen en dan ga ik de discussie voeren bij de Economische Uitvoeringsagenda. Ik weet zeker dat u er op terugkomt. Waar ik zeker in geloof is een groene economie, die goed is voor ondernemers, maar ook voor de biodiversiteit en het klimaat. Volgens mij kan het allebei. Dat gaan we met deze ROM doen. We gaan de discussie nog

4540

verder voeren in het kader van Welvaart en Welzijn in september.

Tweede termijn:

4545 De heer **DULFER** (GroenLinks): Ik bedank de gedeputeerde voor haar toelichting en toezegging. We zullen voor de motie van de PvdD en tegen het amendement. We hebben vertrouwen in de toelichting zoals de gedeputeerde die heeft gegeven.

4550 De heer **BALJEU** (Fractie Baljeu): Ik wil een motie indienen. Dat wil ik bij deze aankondigen. Naar mijn mening heb ik geen bevredigend antwoord gekregen. Ik moet de motie nog opstellen en verzoek dan ook om de vergadering te schorsen. Ik ben een eenmansfractie. Het opstellen van de motie kost wat tijd.

4555 De **voorzitter**: Prima. Dan maken we eerst de tweede termijn af. Dan ga ik straks schorsen. Daarna krijgt u de gelegenheid om uw motie in te dienen.

De heer **KLEIN** (CU): Wij danken de gedeputeerde voor haar toezegging dat zij een evaluatie wil houden. Ze aarzelde wat over het jaar. Dat maakt ons niet uit. Het is goed om te zijner tijd te kijken in hoeverre het lukt om de geldengoed te verdelen over de provincie.

4560 De heer **CARTON** (PvdA): Biodiversiteit heeft bij onze fractie ook de aandacht. De PvdA is dan ook blij met de reactie van de gedeputeerde. We zullen voor de motie stemmen. We hoorden een groot aantal toezeggingen. Daar zijn we blij mee. Daarom zullen we tegen het amendement stemmen.

4565 De **VOORZITTER**: Ik heb de heer Baljeu beloofd om even te schorsen. Ik schors de vergadering tot tien over half tien. Dan gaan we verder met de tweede termijn. Ik zal dan het woord geven aan de heer Baljeu voor het indienen van zijn motie.

Schorsing tot 21.33- 21.40 uur

4570 De **VOORZITTER**: Ik heropen de vergadering.

De heer **BALJEU** (Fractie Baljeu): Ik dien een motie in.

4575 **Motie 94/28-06-2021**

Voorafgaande goedkeuring benoeming directie ROM MRA-NHN

Provinciale Staten van Noord-Holland in vergadering bijeen op 28 juni 2021 ter bespreking van de provinciale deelname in Regionale Ontwikkelingsmaatschappij -ROM

4580 *Constaterende dat:*

De Provincie Noord-Holland voornemens is een Regionale Ontwikkelingsmaatschappij ("ROM") op te richten die een gecommiteerd doelkapitaal van €160 miljoen namens de provincie gaat investeren en beheren,

4585

Overwegende dat:

€160 miljoen voor de Provincie Noord-Holland een zeer groot bedrag aan belastinggeld is, en dat democratische controle op het adequate beheer van dergelijke fondsen van essentieel belang is;

4590 *Besluit om:*

De leden van de Directie en Raad van Commissarissen van deze ROM niet kunnen worden benoemd nadat eerst de Provinciale Staten van Noord-Holland hiermee, in vergadering bijeen, uitdrukkelijk hebben ingestemd.

Fractie Baljeu

4595

De **VOORZITTER**: Mevrouw Kocken heeft een punt van orde.

Mevrouw **KOCKEN** (GL): Voorzitter, ik wil u vragen om de vergaderorde wat strakker te handhaven. Ik vind eigenlijk dat we ontzettend veel tijd kwijt zijn aan inbreng. In de commissie is niets ingebracht. Een motie moet ter plekke nog worden gemaakt. Ook voor een eenmansfractie geldt dat dit van tevoren kan worden voorbereid. Er wordt een stemverklaring afgegeven die veel te lang is. Er worden interrupties gedaan, die volgens mij buiten de orde zijn. Ondertussen zitten we hier inmiddels al bijna twaalf uur en hebben we nog een aantal agendapunten te doen. Ik wil u echt vragen om wat strenger te zijn. Ik heb alle begrip voor mensen die hun allereerste bijdrage doen, maar we zijn inmiddels ook twee jaar met elkaar aan het vergaderen.

4605

De **VOORZITTER**: Ik dank u wel.

De heer **HOOGERVORST** (SP): Even als reactie op het ordevoorstel van mevrouw Kocken. Ik snap best wat zij bedoelt, maar ik bestrijd de opmerking dat er in de commissie helemaal niet gesproken is over de ROM.

4610

De **VOORZITTER**: We gaan daarover geen discussie voeren. Ik heb net aangegeven, ook naar de heer Baljeu, dat de stemverklaringen kort moeten zijn. Ik zal daar bij eenieder op letten. Voordat ik overga tot stemming wil ik gedeputeerde Zaal de gelegenheid geven om te reageren op de motie.

4615

Gedeputeerde **ZAAL**: Ik moet de motie ontraden om de redenen zoals zojuist aangegeven. Het is in dit soort processen ongebruikelijk dat Provinciale Staten, dan wel de Tweede Kamer, dan wel de gemeenteraad goedkeuring geeft aan een benoeming. Dat is gedelegeerd aan Gedeputeerde Staten, dan wel B en W of de Staatssecretaris, in dit geval van EZK. Ik wil graag die procedure blijven volgen.

4620

De **VOORZITTER**: Een amendement en twee moties worden in stemming gebracht, voordat er gestemd wordt over voordracht 37.

4625

Amendement 24 'Zicht en toezicht op de ROM'. Wenst iemand aantekening of een stemverklaring? Zo niet dan wordt de stemming geopend

De stemming wordt gesloten.

4630 Met 35 stemmen tegen 20 stemmen voor is amendement 24 verworpen. Tegen hebben gestemd: CDA, CU, D66, GroenLinks, PvdA en de VVD.
Amendement 24 is daarmee verworpen.

Dan breng ik motie 93 'Slim in lijn met wetenschap en investeerder ROM' in stemming.

4635 Als niemand een stemverklaring wenst af te leggen dan open ik de stemming.

Ik sluit de stemming.

Met 30 stemmen voor en 25 stemmen tegen is motie 93 aangenomen. Tegen hebben gestemd: CDA, Forum voor Democratie, Fractie Baljeu, JA21, PVV en de VVD.

Motie 93 is aangenomen.

4640

Motie 94 'Voorafgaande benoeming directie ROM MRA en Noord-Holland Noord' zal in stemming worden gebracht nadat gevraagd is of een stemverklaring wenselijk is.

De stemming over motie 94 is geopend.

4645 De stemming wordt gesloten.

Met 42 stemmen tegen en 13 stemmen voor is motie 94 verworpen. Voor hebben gestemd: 50PLUS/PvdO, Fractie Baljeu, JA21, PVV en de SP.

Motie 94 is verworpen.

4650

Dan gaan we nu over tot het in stemming brengen van voordracht 37 'Provinciale deelname in Regionale Ontwikkelingsmaatschappij, -ROM-'

4655 Wenst iemand aantekening of een stemverklaring af te leggen? Mevrouw Vastenhouw het woord is aan u.

4660 Mevrouw **VASTENHOEW** (FvD): Dit fonds is een typisch ondemocratisch 'kartelfeestje'. Het staat volledig in dienst van de onrealistische Klimaatwet. Het creëert een democratisch gat. FvD is voor ondernemen, voor creativiteit, voor zorgvuldig gebruik van gemeenschapsgelden en daarom tegen deze voordracht.

4665 Mevrouw **BEZAAN** (PVV): Ondanks dat onze fractie van mening is dat transitie alleen zou moeten zijn om kernenergie te ondersteunen, alsmede dat de Provincie geen bank moet spelen en vooral de markt zijn werk moet laten doen, zullen we toch met voorliggend besluit instemmen. Dat doen we vooral voor het MKB-fonds, ook als is dit fonds zeker niet perfect. Aangezien het Noord-Hollandse MKB van groot belang is voor onze provincie en de afgelopen periode veel voor haar kiezen heeft gekregen, verdient zij onze steun.

4670 Statenlid **KOSTIÇ** (PvdD): We hebben echt grote waardering voor de inzet van Gedeputeerde Staten en deze gedeputeerde. Het doet ons pijn in het hart om hier tegen te moeten stemmen. Als economische groei een van de uitgangspunten is, waar letterlijk staat 'vergroting van welvaart

en welzijn door economische groei' dan zijn we nog teveel bezig met het oude denken. Daar gaan we graag over in gesprek met de gedeputeerde. We kunnen om deze reden helaas niet instemmen.

4675

De heer **BALJEU** (Fractie Baljeu): Het gaat om 160 miljoen euro. Er is geen goede democratische controle ingericht. Daarom stemmen we tegen.

4680

De heer **HOOGERVORST** (SP): In principe is de SP voor de uitgangspunten van de ROM. We vinden het belangrijk dat we met elkaar een stap verder maken, ook op het gebied van transitie en duurzaamheid, maar het democratisch principe, wat Gedeputeerde Staten wel benoemen, maar niet echt serieus lijken te nemen, doet ons toch besluiten om tegen de voordracht te stemmen. Hoe jammer we dat voor de principes ook vinden.

4685

De **VOORZITTER**: Ik open de stemming voor voordracht 37.
Ik sluit de stemming.

4690

Voordracht 37 is met 39 stemmen voor en 16 stemmen tegen aangenomen. Tegen hebben gestemd: 50PLUS/PvdO, Forum voor Democratie, Fractie Baljeu, JA21, PvdD en de SP.

21. Actualiteit over datacenters

De **VOORZITTER**: Ik verzoek mevrouw Alberts om de actualiteit aan de orde te stellen.

4695

Mevrouw **ALBERTS** (SP): Dank aan eenieder om de Actualiteit, tegen de regels in, vandaag aan de orde te stellen, in plaats van volgende week. Het heeft te maken met een procedurele kwestie. Ik ga niet in op de inhoud van de datacenters, maar wel op het proces en de rol van Provinciale Staten.

4700

Op 29 juni zal in de gemeenteraad van Hollands Kroon het bestemmingsplan B1/Het Venster worden vastgesteld. Doordat daar in het Presidium niet gewogen gestemd wordt, konden de raadsleden van de oppositie dit punt van de agenda halen. Echter met artikel 17 in de hand heeft men het er toch weer op gekregen, namelijk dat een minderheid dan ook zaken kon agenderen. De minderheid wordt in het presidium gevormd door de coalitiepartijen, die op 29 juni wel over het datacenter en het bestemmingsplan wilde spreken. Ik denk dat dit een vorm van

4705

machtspolitiek is, die zijn weerga niet kent. Het doet het democratisch proces geen recht. In een briefing op donderdag 17 juni jl. werd een en ander toegelicht. Zo kon het gemeentebestuur niets meer aan het bestemmingsplan wijzigen. De raad zou het wel kunnen amenderen. Ook is het onmogelijk om aanvullende eisen te stellen. We hebben zeer recent te horen gekregen dat de informatievoorziening over de dieselopslag op het terrein niet de juiste was. Nu kan er niets meer worden veranderd.

4710

Het is bijzonder dat op basis van gebrekkige informatie een bestemmingsplan wordt vastgesteld, waarvan veel nog niet bekend is. Hoe wij straks met de Datacenterstrategie omgaan, dat komt nog. Dat daar nu al een ramkoers wordt ingezet, daarover wil ik het met u hebben. Als wij de Datacenterstrategie vaststellen, -en daarbij ga ik ervan uit dat wij daarin duurzaamheidseisen

- 4715 opnemen-, dan moet het nog in de Omgevingsverordening worden opgenomen, voordat het in bestemmingsplannen kan landen. Met andere woorden: Als Hollands Kroon nu doorzet, dan wordt het inhoudelijk een heel bijzonder verhaal, waarvan wij straks misschien iets heel anders vinden. Dan kunnen we het niet meer terugdraaien.
- 4720 Ik heb een aantal vragen.
De gemeenteraad van Hollands Kroon werd min of meer onder druk gezet om wel voor dit bestemmingsplan te zijn, want anders dreigt een schadeclaim. Als de raad geen besluit neemt, kunnen belanghebbenden gaan procederen. Hoe moeten raadsleden daarmee omgaan, terwijl er twijfels zijn?
- 4725 De Provinciaal Adviseur Ruimtelijke Kwaliteit (PARK) wordt geciteerd en er wordt gezegd dat er afstand wordt gehouden tussen het object en de omgeving waardoor je niet door 'een tunnel van datacenters' rijdt. In een rapport van de PARK staat echter dat de komst van het datacenter op het terrein B1 niet gewenst wordt. Hoe rijmt u dat?
De overheid werkt volgens het vertrouwensbeginsel, of populair gezegd: Je moet doen wat je
- 4730 zegt. Zijn er toezeggingen gedaan? Anders zou het gemeentebestuur ook iets anders kunnen bedenken. Zijn er bijvoorbeeld toezeggingen gedaan aan projectontwikkelaar Hiemstra, of staat er iets in de anterieure overeenkomst? Wij weten dat niet, maar de raadsleden weten dat ook niet. Dan kom ik bij de Provincie uit. Er wordt gesproken over 'constructieve gesprekken'. Heeft de Provincie tijdens die constructieve gesprekken aan de orde gesteld om nog even te wachten. Hoe
- 4735 werd daarop door het gemeentebestuur gereageerd? Constructieve gesprekken en datgene wat wij in de krant lezen dat is naar het idee van de SP met elkaar in tegenspraak. Dit is gewoon 'drammen'.
De laatste vraag is misschien wel de allerbelangrijkste. Welke mogelijkheden heeft de provincie om dit bestemmingsplan tegen te houden? In ieder geval totdat de Datacenterstrategie is
- 4740 opgenomen in de Omgevingsverordening? Of is de enige weg de juridische via een reactionaire aanwijzing, omdat Gedeputeerde Staten een zienswijze hebben ingediend, die eigenlijk terzijde is gelegd door het gemeentebestuur van Hollands Kroon?
- De **VOORZITTER**: Iedere Statenfractie krijgt vijf minuten.
- 4745 Mevrouw **VAN WIJNEN** (GroenLinks): We hebben het dit jaar niet voor het eerst over datacenters. Er gebeurt veel. We delen de frustratie dat gemeente Hollands Kroon er nu met stoom en kokend water een bestemmingsplan 'door lijkt te gaan jassen', dat misschien niet in overeenstemming is met de Omgevingsverordening die wij in het najaar oppakken. GroenLinks staat voor een goede
- 4750 landschappelijke inpassing. De milieubelasting moet minimaal zijn. Dat hebben we eerder ook benadrukt. Tegelijkertijd wil GroenLinks ook wel rolvast blijven. Gemeenten gaan uiteindelijk zelf over de vragen hoe, wanneer en of ze een bestemmingsplan vaststellen. De SP lijkt te suggereren dat er iets mis is met de bestuurscultuur in Hollands Kroon. De verhalen die GroenLinks hoort, suggereren ook wel dat er ruimte is voor verbetering. Hier en nu, met de informatie die we
- 4755 hebben, vindt GroenLinks niet de plek om daarover een uitspraak te doen. We willen onze zorgen daarover meegeven aan Gedeputeerde Staten.

De heer **MANTEL** (JA21): Dank aan de collega's van de SP voor het aanvragen van dit actualiteitendebat.

4760 Er is de afgelopen jaren en maanden veel gezegd over de datacenters in de Wieringemeer. Het zal weinig nut hebben om hier een herhaling van zetten te doen, maar de vragen die de SP aan dit debat heeft verbonden zijn reden genoeg om voor deze actualiteit te stemmen. We wachten tussentijds nog steeds met smart op de Datacenterstrategie, waaraan het college werkt. Tot die tijd is het afwachten welke ellende er nu weer komt bovendrijven. Vanavond blijkt uit een artikel
4765 van het Noordhollands Dagblad dat datacenters wel degelijk koelwater verbruiken in de koude maanden. Ook PWN heeft dat bevestigd. Ook hier weer ruis op de lijn. Wie moeten we nu geloven? Ondertussen blijkt er ook een 'dieselgate' te ontstaan. Haal het als inwoner van Noord-Holland in je hoofd om een liter motorolie te verversen zonder driedubbele opvangbak en je hangt aan de hoogste boom. Een paar miljoen liter diesel die zien we over het hoofd. Hoe kan dat
4770 nu toch? Wie heeft hier nu de leiding?

Tijdens het debat van 12 april jl. heb ik nadrukkelijk gevraagd om alle beschikbare onderzoeken en documenten aan ons toe te zenden. Deel, al dan niet belastende documenten met ons. Dat voorkomt argwaan en maakt dat wij onze taak beter kunnen uitvoeren. Graag een reactie van de gedeputeerde op deze kwestie. Dan nogmaals de oproep aan Gedeputeerde Staten. Pak nu de
4775 regie. Onze fractie steunt uw college daarin.

Dan wederom het plangebied B1. Daar is zeer veel weerstand tegen. De krantenartikelen van afgelopen week liegen er niet om. In de gemeenteraad van Hollands Kroon vecht men elkaar de tent uit. De inspraak van de wethouder uit Medemblik, mevrouw Van Langen, sprak boekdelen. De zeven West-Friese gemeenten hebben in hun zienswijzen duidelijk uiteengezet wat hun
4780 bezwaren zijn tegen dit bestemmingsplan, maar er wordt niet geluisterd. Ook de zienswijze van de Provincie was duidelijk. Ook daar wordt niet naar geluisterd.

Morgenavond is voor de toekomst van de Wieringemeer de avond waar het allemaal om draait. Er wordt gestemd over het bestemmingsplan. Het zou toch zeer bijzonder zijn als dit bestemmingsplan en dus ook de komst van meer hyperscale datacenters doorgang vindt, nog
4785 voordat wij vanuit Provinciale Staten de Datacenterstrategie hebben vastgesteld. Ik sluit mijn bijdrage af met het indienen van een motie.

Motie 95/28-06-2021:

Geen wijziging bestemmingsplan locatie B1 voor vaststelling datacenter strategie

4790

Provinciale Staten van Noord-Holland, in vergadering bijeen op 28 juni 2021, te Haarlem, ter behandeling van de wensen en bedenkingen Actualiteit datacenters:

Constaterende dat:

- *De zeven West-Friese gemeenten een zienswijze hebben ingediend*
- 4795 - *De provincie Noord-Holland een zienswijze heeft ingediend*
- *Geen van deze partijen tevreden is met de uitwerking;*
- *Het daarom nodig is dat er verdere eisen worden gesteld aan het bestemmingsplan voor locatie B1.*
- *De datacenter strategie binnen enkele maanden ter besluitvorming zal worden voorgelegd*
- 4800 *aan Provinciale Staten,*

Overwegende dat:

- *Het van groot belang is dat alle aspecten van milieueffecten, landschappelijke inpassing, doelstelling uit de RES, waterhuishouding, koppeling/hergebruik van restwarmte, weloverwogen worden meegenomen*

4805 *Provinciale Staten spreken uit, dat zij van mening zijn dat de Gemeente Hollands Kroon moet wachten met het wijzigen van het bestemmingsplan locatie B1, totdat Provinciale Staten hun Datacenterstrategie hebben vastgesteld, en gaan over tot de orde van de dag.*
JA21 Noord-Holland

4810

De **VOORZITTER**: Uw motie maakt onderdeel uit van de beraadslaging.

De heer **KAPTHEIJNS** (PVV): Vandaag bespreken we de actualiteit over datacenters in Hollands Kroon. Onze fractie deelt de zorgen en vragen van de SP. Het gaat hier immers om een
4815 maatschappelijk, alsmede politiek heet hangijzer en het zou dan ook zeer onwenselijk zijn als blijkt dat het college van Hollands Kroon probeert haar zin door te drijven. Helemaal, aangezien in een vandaag verschenen bericht van de Telegraaf valt te lezen dat uit onderzoek van Buck Consultants International blijkt dat er in Nederland een dusdanige overcapaciteit is, dat er 'nauwelijks voordelen' zitten aan een 'buitenproportioneel groot datacentercluster binnen
4820 Nederland'. Volgens het genoemde onderzoeksbureau is het aandeel Nederlandse bedrijven, dat daadwerkelijk voordeel heeft van vestigingen nabij datacenters, zeer beperkt en kunnen nieuwe datacenters prima buiten Nederland worden gerealiseerd.

De PVV is van mening dat dit geen conclusies zijn die zomaar aan de kant geschoven kunnen worden. Kent de gedeputeerde het onderzoek en deelt hij onze mening?

4825 Nu valt in de beantwoording van de bevoegdheidsvraag te lezen dat Gedeputeerde Staten op het ontwerpbestemmingsplan een zienswijze heeft ingediend inzake meerdere aandachtspunten. Zo zouden onder meer de ruimtelijke en andere consequenties niet of nauwelijks in beeld zijn gebracht, net als de energie- en waterbehoefte. Belangrijke zaken die al meerdere keren in dit huis naar voren zijn gekomen. Onze fractie gaat er dan ook vanuit, zeker in het licht van het
4830 vandaag gepresenteerde onderzoek, dat het college hier bovenop zit en waar nodig actie ondemeemt.

De heer **LEERINK** (PvdA): Dank voor de actualiteit. Wij waren in eerste instantie, -en dat zijn we nog-, niet voor deze actualiteit. Uiteindelijk gaan we niet over dat bestemmingsplan, dat wordt
4835 vastgesteld. Je moet ook niet de suggestie wekken dat je erover gaat. We kunnen ons wel voorstellen dat mensen hun wenkbrauwen optrekken, -dat doen wij ook-, bij de manier waarop het allemaal verloopt. Het feit dat we niet voor de actualiteit waren, betekent niet dat we geen vragen hebben over de rol, die de provincie hierbij speelt. Als je bijvoorbeeld kijkt naar het advies van de ARO, die is vrij uitgesproken als het gaat over wel of niet een datacenter aan de Westzijde
4840 van de A7. Niet, om het zo maar te zeggen. Ook de PARK is daarover heel uitgesproken. Dan vraag je je af wat dergelijke uitspraken waard zijn op het moment dat de Provincie daar op geen enkele manier voor gaat staan. We vinden dat vragen waarover we graag door zouden spreken, ook in de commissie. Het is ook voor de toekomst relevant. Wat zijn nu uiteindelijk de uitspraken

van de belangrijke adviesorganen van de provincie waard in de procedure en hoe hard zijn ze?
4845 Dit bespreken we graag in de commissie als we ook over de Datacenterstrategie spreken met
elkaar.

De heer **ZOON** (PvdD): Duidelijkheid over datacenters komt met de Datacenterstrategie. Hollands
Kroon wil een aanpassing van het bestemmingsplan voor uitbreiding van
4850 datacentermogelijkheden. Op veel punten wordt de zienswijze die Gedeputeerde Staten hebben
ingebracht, afgehandeld als 'geen aanpassing'. In antwoord op de vragen de SP zou ik van
Gedeputeerde Staten een reflectie willen horen op de afhandeling van de provinciale zienswijze.
Het zou de gemeente sieren om, met de Omgevingswet in gedachte, eerst de Datacenterstrategie
af te wachten. Hyperscale datacenters hebben grote regionale impact op energie, ruimte en
4855 milieu. Afstemming hierover is van belang. Die ontbreekt op dit moment.

De heer **KLEIN** (CU): De CU vindt het ook zondermeer ongelukkig dat wij bezig zijn als provincie
met een Datacenterstrategie en dat ook in de Omgevingsvisie ideeën over datacenters zijn
meegegeven en dat er onderwijl al een bestemmingsplan dreigt te worden vastgesteld, waarin
4860 nieuwe datacenters mogelijk worden gemaakt. Ongeveer iedereen in de omgeving is tegen. Het is
dan ook bijzonder jammer dat onze Datacenterstrategie er nog steeds niet is. Tegelijkertijd
snappen we het dilemma dat een gemeente, die eerder gemaakte afspraken wil uitvoeren, niet
zomaar door de Provincie kan worden tegengehouden. Toch zouden we heel graag zien dat dit
bestemmingsplan pas wordt vastgesteld nadat wij met elkaar de kaders hebben vastgesteld,
4865 waaraan datacenters moeten voldoen. We horen graag van Gedeputeerde Staten wat de officiële
visie is op de vaststelling van datacenters op B1 en op welke manier het college nog kan zorgen
dat er geen 'bochten worden afgesneden' door gemeente Hollands Kroon?

Mevrouw **KONING** (CDA): Wij hebben contact gezocht met raadsleden in Hollands Kroon om te
4870 vernemen wat zich daar heeft afgespeeld. Wat betreft het op de agenda zetten van het
bestemmingsplan B1/HetVenster hebben wij vernomen dat het plan al eerder op de agenda heeft
gestaan, maar dat het er toen dooreen meerderheid van de gemeenteraad is afgehaald, omdat
men het niet rijp voor besluitvorming vond. Inmiddels heeft recessie plaatsgevonden waarin
vragen werden beantwoord. Nu is het onderwerp opnieuw op de agenda geplaatst. Dat is volgens
4875 het Reglement van Orde. Wij zien geen aanwijzing voor de suggestie van de SP dat de raad onder
druk is gezet, of dat de procedure niet goed gevolgd is. Dat neemt niet weg dat er raadsleden
kunnen zijn die het er niet mee eens zijn dat het bestemmingsplan op 29 juni op de agenda staat
en die het inhoudelijk niet eens zijn met de vaststelling van het bestemmingsplan en met de
komst van meer datacenters. Daar gaan wij als Provincie nu niet over debatteren, want daar gaan
4880 we niet over. Die besluitvorming is aan de gemeenteraad van Hollands Kroon.
Wat betreft de ruimtelijke inpassing. Wij hebben vernomen dat B1/HetVenster aan
landschappelijke inpassingseisen moet gaan voldoen en er daardoor fraaier uit zal gaan zien, dan
de bestaande industrieterreinen op Agriport. Die waren grotendeels wel stand vrij. We zijn blij dat
er landschappelijke inpassingseisen gaan gelden. Verder lijkt het ons belangrijk dat ons college
4885 haast maakt met de datastrategie van de provincie, zodat we daar op korte termijn een besluit
over kunnen nemen en gemeenten daarmee kunnen gaan werken bij nieuwe processen.

4890 Mevrouw **VAN SOEST** (50PLUS/PvdO): Ik kan een heel betoog houden, maar ik beperk me tot wat vragen. Wat is de bevoegdheid van de Provincie in deze zaak? Hoeveel windmolens moeten wij bouwen om één datacenter van stroom te voorzien? Gaat het datacenter voor een eigen stroomvoorziening zorgen via diesel?

4895 De planschade waar het college van B en W mee dreigt, is bekend. Het college van B en W had dat eerder moeten bedenken toen het dit in de plannen opnam. De gemeenteraadsleden kunnen niet onder druk worden gezet vanwege dreigende planschade. Mijn oproep aan de mensen is: Laat je niet onder druk zetten.

De **VOORZITTER**: Ik geef het woord aan gedeputeerde Loggen voor een reactie namens het college.

4900 Gedeputeerde **LOGGEN**: Een aantal partijen sprak zorg uit over de gang van zaken rondom dit bestemmingsplan. Ik moet constateren dat voor een deel richting Gedeputeerde Staten gesproken werd, maar ook voor een deel richting de gemeenteraad van Hollands Kroon. Ik doel daarmee op de motie. Deze motie is uniek, omdat die gericht is aan een gemeenteraad. De motie is voor Gedeputeerde Staten onuitvoerbaar. Ze hebben geen zeggenschap over agenderingen in gemeenteraden. Ze kunnen wel gebruikmaken van de wettelijke instrumenten op het moment dat
4905 een gemeente of een gemeenteraad zich niet houdt aan bijvoorbeeld de zienswijze die een provincie indient op een bestemmingsplan. Wij hebben zienswijzen ingediend. Daarvan heeft het college van B en W aangegeven dat daar niets mee gedaan wordt. De gemeenteraad moet zich daar nog over uitspreken. Vooruitlopen op de uitkomst daarvan zou speculeren zijn. Dat ga ik
4910 niet doen. Dit college wacht rustig de besluitvorming in de gemeenteraad van Hollands Kroon af en zal op basis van die uitkomsten kijken welke volgende stap in de ruimtelijke procedure nodig is. Dat kan leiden tot in beroep gaan tegen dit bestemmingsplan, dan wel een reactieve aanwijzing te geven. Dat zullen we doen op basis van juridische adviezen over wat de meest succesvolle route zal zijn, als de gemeente en de gemeenteraad de zienswijze van de provincie
4915 niet overnemen.

De Provincie is gebonden aan de wetgeving, zoals die in Nederland geldt. Als het gaat over het ruimte domein en het bestemmingsplan, dan heb ik die uiteengezet.

4920 De SP stelt dat de gemeenteraad min of meer onder druk is gezet. Dat kunnen wij niet beoordelen. Dat is aan de gemeenteraad zelf om te bepalen of ze zich onder druk gezet voelt. De gemeenteraad heeft zelf de instrumenten om daar naar te handelen.

Voor de maatschappelijke inpassing werd de PARK geciteerd. We hebben onze zienswijze ingediend. Die is mede gebaseerd op beelden zoals de provincie ziet hoe dat ingericht zou moeten worden. Daar zijn de adviezen van PARK in 'opgesloten'. Het heeft een plek gekregen in de zienswijze.

4925 Als er anterieure overeenkomsten zijn gesloten of afspraken zijn gemaakt, -dat weten wij niet-, dan zijn die buiten de provincie om gemaakt. Alles wat ik daarover zou zeggen, zou speculatief zijn. Wij hebben geen kennis van dergelijke vertrouwelijke afspraken.

De intentie van dit college is om met elke partij constructieve gesprekken te voeren, dus ook met Hollands Kroon. De gesprekken met Hollands Kroon worden zakelijk en op basis van wederzijdse

4930 inzichten gevoerd. We constateren wel, -ook gezien het feit dat we ook voornemens zijn als de zienswijzen niet worden overgenomen om dan in beroep te gaan of wel een reactieve aanwijzing te geven-, dat we het niet altijd met elkaar eens zijn.

De PvdA verzocht om eens verder door te praten over ARO en PARK. De gedeputeerde kan zich voorstellen dat het gesprek met de Staten wordt gevoerd, maar ARO en PARK zijn adviserende organen. De PARK kan gevraagd en ongevraagd advies geven. Wij waarderen de adviezen van ARO en PARK altijd hoog en hechten er veel waarde aan. Alleen in zeer uitzonderlijke situaties zou het college daarvan afwijken. Dat wordt dan ook zeer goed gemotiveerd. Ik kan me niet voor de geest halen wanneer we dat gedaan hebben.

4940 Het vaststellen van het bestemmingsplan voorafgaand aan de Datacenterstrategie is echt aan gemeente Hollands Kroon en niet aan de Provincie. Ik ga ervan uit dat de gemeente op de hoogte is van het feit dat Provincie Noord-Holland werkt aan een Datacenterstrategie. Ik heb op dit moment het spoorboekje niet paraat, maar dit zal alsnog aan de Staten worden gestuurd zodat duidelijk is wanneer de Datacenterstrategie in commissie en Staten aan de orde zal worden gesteld.

4945 Ik beschouw de vragen van mevrouw Van Soest als zorg en illustratief over wat er allemaal wekomt. Ik weet niet hoeveel windmolens er nodig zijn om een datacenter te laten draaien. Het heeft te maken met de omvang van het datacenter en het vermogen van een windmolen. Ik heb gepoogd uiteen te zetten wat de bevoegdheden van de Provincie in dezen zijn.

4950 Zoals gezegd is de motie onuitvoerbaar voor het college. Het is een oproep aan de gemeenteraad, maar dan is de motie slechts van symbolische waarde. Gedeputeerde Staten ontraden deze motie.

Tweede termijn:

4955 De heer **MANTEL** (JA21): Dank voor de beantwoording. Ik zou graag nog wel een antwoord krijgen op mijn vraag over de ontbrekende rapporten. Wederom had ik gevraagd om rapporten, maar ik heb ze niet gekregen. Dat vind ik wel vervelend. Als we de rapporten niet krijgen, dan ontstaat er ruis op de lijn. Met de rapporten kunnen we goed voorbereid het debat aangaan.

4960 Mevrouw **ALBERTS** (SP): Kent u het liedje "Ik zag twee beren broodjes smeren"? Het liedje eindigt met de zin: "Ik stond erbij en ik keer e maar." Nu gebeurt er iets wat niet leuk is. Ik kan me voorstellen dat gedeputeerde Stigter zit te tandenknarsen als je weet hoeveel dieselolie er op dat terrein geparkeerd gaat worden. We blijven vasthouden aan onze rol. Voorlopig is het helaas zo. Ik doe via u een oproep aan de gemeenteraad van Hollands Kroon. Dat mag ik doen. Ik weet dat er flink geluisterd wordt: "Doe het niet. Laat je er niet van onder de indruk brengen."

4965 Er blijven zaken over. Het rapport van ARO en PARK is niet met Provinciale Staten gedeeld. Dat had ik wel prettig gevonden. Ik moet het dan ontdekken via een krantenartikel, waarin dat rapport wordt genoemd. Waarom krijgen wij dat rapport niet? Ik kan me niet voorstellen dat er geheimen in staan. De motie was ik niet van plan te steunen. Niet alleen omdat die niet uitvoerbaar is, maar er zit zelfs nog een rareiteit aan. Dat heb ik ook gezegd. Je kunt via de strategie helemaal niets doen met bestemmingsplannen. Je moet het eerst in de Omgevingsverordening vastleggen.

4975 Kortom, we zitten hier tandenknarsend toe te kijken. Andere partijen delen de frustratie. Het is toch te gek voor woorden dat je als provincie niet gaat over een gemeente die 'maffe dingen' aan het doen is. Dat moet je dan zomaar accepteren. Ik kan het niet. Ik kan op mijn hoofd gaan staan, maar ze denderen gewoon door. Ik hoop dat ze geluisterd hebben en een truc vinden, net als artikel 17, om te besluiten nog even te wachten. Dat zou heel verstandig besturen zijn.

4980 Mevrouw **Van Wijnen** (GroenLinks): Het is altijd vervelend als je met een gemeente in een formeel c.q. juridisch traject terecht komt en met elkaar moet praten via zienswijzen, agenderingen en bestemmingsplannen. We zijn blij dat de gedeputeerde daar scherp op is en ervoor zorgt dat goed wordt omgegaan met de zienswijzen.

4985 De heer **KLEIN** (CU): Het is duidelijk hoe de gedeputeerde erin staat, voor een deel in ieder geval. In de zienswijze staan veel mitsen en maren over het voorgestelde bestemmingsplan. Ik zou graag klip en klaar van Gedeputeerde Staten horen wat zij vinden van de ontwikkeling van datacenters op locatie B1. Is dat nu een passende locatie, of niet?

4990 Mevrouw **VAN SOEST** (50PLUS/PvdO): De heer Loggen wordt bedankt voor zijn beantwoording. Het staat iedereen nog in het geheugen dat we avonden, honderden sprekers hebben gehad over de windmolens die overal op het land moeten worden geplaatst. Dan gaan we dit soort datacenters de gelegenheid geven om diesel te gaan gebruiken. Ik wil vragen of de heer Loggen daarover nog iets kan zeggen. Heeft de provincie de bevoegdheid om dat te verbieden?

4995 Gedeputeerde **LOGGEN**: Laat ik maar met de vraag van JA21 beginnen. Ik ga er vanuit dat de heer Mantel met de ontbrekende rapporten doelt op de ARO- en PARK-rapporten. Ik zie geen reden waarom die niet gedeeld zouden kunnen worden. Ik zal vragen of die zo spoedig mogelijk naar de Staten gestuurd kunnen worden. Mocht de heer Mantel nog meer missen dan hoor ik dat graag. Ik zal nakijken of dat kan worden nagezonden, zover we over die rapporten gaan. We kunnen onderzoeken die in opdracht van het college van B en W van Hollands Kroon zijn uitgevoerd, niet delen. Wat binnen de bevoegdheidssfeer van de provincie ligt, dat zal ik toesturen.

5000 We hebben pas zeer recent kennisgenomen van het nieuws over de dieselolie of het rapport van Buck. We zullen moeten bestuderen wat het betekent. Daar ga ik nu niet op vooruitlopen. We willen even goed de inhoud ingaan om te weten wat er geschreven staat. Met de belangstelling van deze Staten kan ik me zo voorstellen dat het onderwerp nog terugkomt. Laten we niet op de zaken vooruitlopen.

5010 De heer Klein stelde een scherpe vraag. Op basis van de regelgeving is een datacenter op locatie B1 toegestaan. Los van de opvatting van Gedeputeerde Staten daarover. Dat is een reden om te komen met een Datacenterstrategie, om daarmee een toetsend instrument te hebben, om te beoordelen of het echt een wenselijke locatie is. Als het dan de beste plek is, welke eisen zou je daaraan moeten stellen, bijvoorbeeld over multifunctioneel ruimtegebruik, over zelfvoorzienend als het gaat over water. Dat hoort thuis in de Datastrategie.

5015 Ik heb het even nagevraagd. De planning zoals die nu is, is dat de Datacenterstrategie voor het reces naar Provinciale Staten wordt gestuurd.

De **VOORZITTER**: Een interruptie van de heer Klein.

5020 De heer **KLEIN** (CU): De gedeputeerde deed een mooie poging om mijn vraag te beantwoorden. Hij draaide ook zorgvuldig om het antwoord heen. Hij zei: "Het is mogelijk volgens de huidige regelgeving." Ik proef tussen de regels door dat u het eigenlijk ook niet wilt. Klopt dat?

5025 Gedeputeerde **LOGGEN**: Dit college opereert op basis van inhoud en op basis van feiten en mogelijkheden. De mogelijkheden heb ik zojuist in beantwoording op de vragen van de heer Klein ook gemeld. Wat het gevoel van het college daarbij is, is op dit moment niet relevant. Het wordt wel duidelijk hoe Gedeputeerde Staten over de ontwikkeling van datacenters denkt, als de heer Klein straks de Datacenterstrategie leest.

5030 De **VOORZITTER**: Hiermee is een einde gekomen aan de tweede termijn. Wat ons rest is motie 95, ingediend door JA21. Alvorens ik overga tot in stemming brengen van deze motie schors ik de vergadering voor vijf minuten.

Schorsing 22.49- 22.55 uur

5035 De **VOORZITTER**: Ik heropen de vergadering.
Ik breng motie 95 van JA21 in stemming. Wenst iemand een stemverklaring af te leggen?
Zo niet dan open ik de stemming.
De stemming wordt gesloten. De heer Koyuncu van DENK is afwezig. Er zijn 54 geldige stemmen uitgebracht.

5040 Met de onthouding van 1 stem, 16 stemmen voor en 37 stemmen tegen is motie 95 verworpen. Voor hebben gestemd: 50PLUS/PvdO, CU, Forum voor Democratie, JA21, PVV, PvdD en 1 onthouding van stem door Fractie Baljeu.
Motie 95 is verworpen.

5045 **13. Wensen en bedenkingen Verstedelijkingsstrategie MRA (voordracht 35)**

De behandeling van dit agendapunt is doorgeschoven naar 5 juli 2021.

5050 **14. Toepassen Provinciale Coördinatie Regeling project Everest Tata Steel (voordracht 26)**

De behandeling van dit agendapunt is doorgeschoven naar 5 juli 2021.

5055 **15. Schorsing**

De **VOORZITTER**: Het is nagenoeg 23.00 uur. We hebben afgesproken om de vergadering om 23.00 uur te schorsen. Ik ga zo dadelijk schorsen, zonder u eerste melding te maken van het feit

5060 dat we niet alle geplande vergaderpunten vandaag hebben kunnen behandelen. Op 5 juli starten we om 10.00 uur. Dan zullen we ook eindtijd van 23.00 uur hanteren. De griffie maakt nog een herberekening en kijkt hoe dat precies uitkomt. U krijgt daarover later deze week informatie. De voordrachten die nog op de agenda staan moeten nog wel worden afgehandeld. Dat betekent dat 5 juli een volle dag wordt. Ik wil zelfs rekening houden met het feit dat volgende week nog een vervolgvond moet worden gepland.

5065

Ik dank u voor uw aandacht. Het was een lange dag. Ik wil ook de griffie en alle ambtenaren bedanken, die ons hebben ondersteund. Het college natuurlijk ook dank. Ik zie u graag terug op 5 juli om 10.00 uur. Nu schors ik de vergadering.

5070 *Schorsing om 23.00 uur.*